

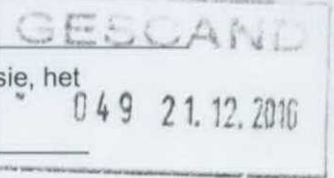
Commissieadvies

12 DEC 2016

Datum: 21 november 2016
 Registratienummer: 819EA396

Nummer PS: PS2016RGW12
 Commissie: RGW

Titel : Invoering Wet natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het
 Beleidskader, de verordening en de beleidsregels

NB: in verband met de grote aantallen vragen zal in dit commissieadvies niet getracht worden om de gehele behandeling samen te vatten. Voorafgaand aan de PS-vergadering komen er nog antwoorden op niet beantwoorde vragen. Bovendien zal het verslag van dit deel van de RGW-vergadering versneld worden opgeleverd.

Gestart werd met een vijftal insprekers dat aandacht vroeg voor zaken als kleine landschapselementen, soortenbeleid (w.o. de Kievit), procesnatuur en de samenstelling van de FBE.

Vanuit de commissie waren er eveneens vragen over de samenstelling van de FBE. Daarnaast vragen of het budget toereikend is om alle ambities waar te maken. De Statenleden willen graag op de hoogte gehouden worden van de voortgang (monitoring) en meer weten over het Uitvoeringsprogramma. Voorts is de vraag of de status "tijdelijke natuur" van invloed is op de ontwikkelingsmogelijkheden van een bepaald gebied. De commissie vindt het van groot belang dat de balans goed bewaakt wordt. Ook moet er worden gekeken naar de omliggende provincies en de invloed daarvan op de Utrechtse natuur. Wat is de status van de natuurcompensatiebank?

Op meer inhoudelijk vlak was er veel aandacht voor het concept Icoonsoorten. Ook is de vraag wat de invloed is van het eventueel aanpassen van de Rode Lijst en hoe in dit beleid wordt omgegaan met invasieve soorten. De vraag is of de provincie een rol kan spelen in zgn. binnenstedelijke natuur. Kan de provincie samen met andere provincies (IPO) meer doen aan het beschermen van weidevogels? Hoe zit het met het vervoer en de opvang van gewonde wilde dieren?

In zijn reactie geeft de gedeputeerde aan dat zo veel mogelijk geprobeerd is het bestaande beleid te continueren, maar dat er op onderdelen een tandje bij moet. Dat moet allemaal wel binnen het bestaande budget. Monitoring is een belangrijke zaak, er komt een supplement monitoring en bijsturing en PS zullen op de hoogte gehouden worden van de voortgang. Getracht wordt het bestaande procesbeleid en het nieuwe soortenbeleid met elkaar te verbinden. Het inrichten van tijdelijke natuur zal geen belemmering zijn voor de ontwikkeling van de betreffende gebieden. Wijzigingen in Icoonsoorten kunnen alleen plaatsvinden als dit zeer goed wordt onderbouwd; aanpassingen van de Rode Lijst kunnen van invloed zijn. Er is geen feitelijke belemmering om bv. de Dierenbescherming te laten toetreden tot de FBE, echter het beleid is wel dat regulering (= afschot) een mogelijke maatregel is. GS komen met een nadere toelichting. Het vervoer van gewonde dieren is geen provinciale taak, de opvang wel. Gedeputeerde is van plan om een platform Kleine Landschapselementen op te richten. Stedelijke natuur is een zaak voor de gemeenten. Tot slot onderschrijft de gedeputeerde de noodzaak van het vinden van een balans tussen openstelling van gebieden versus de ecologische kwaliteit die wordt nagestreefd. Met andere provincies vindt afstemming plaats over vogelbescherming. Het wachten is op de landelijke lijst van invasieve soorten. De natuurcompensatiebank is een uitstekend vehikel voor het op een goede manier compenseren.

Geadviseerd wordt tot een groot debat over de invoering van de Wnb op de PS-vergadering van 12 december 2016.

Datum: 21 november 2016

Voorzitters commissie RGW
 drs. A. Dekker
 ir. J.C.V. Vaessen

Adjunctgriffier
 R.J. Poort

DATUM	1 november 2016	NUMMER PS	PS2016RGW12
AFDELING	FLO	COMMISSIE	RGW
STELLER	J. Berkhof	DOORKIESNUMMER	3297
DOCUMENTNUMMER	819EA396	PORTEFEUILLEHOUDER	Krol

Titel : Invoering Wet natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels.

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit (1) Vaststellen Natuurvisie, Beleidskader en commentaarnota	pag. 6
(2) Vaststellen Verordening natuur en landschap	Pag. 7
Toelichting	pag. 41 en pag. 73

Bijlage(n):

1. Natuurvisie provincie Utrecht 2017, "Een plus op Natuurbeleid 2.0" inclusief supplement Behoud van Utrechtse biodiversiteit.
2. Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 "Natuurlijk waardevol"
3. Commentaarnota Wet natuurbescherming.

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Op 20 juni 2016 is de Nota van antwoord en het Koersdocument met voorstellen ter invoering van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) besproken in Statencommissie Ruimte, groen en water (RGW) onder uitnodiging van de Statencommissie Bestuur, economie en middelen (BEM) vanwege de Vergunning-, toezicht- en handhavingstaken (VTH-taken). De bevoegdheden uit de Wnb zijn nu uitgewerkt op basis van de toen meegegeven kaders.

Essentie / samenvatting

Op 1 januari 2017 treedt de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) in werking en vervangt de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet 1998. Het is het sluitstuk van het Decentralisatie Akkoord natuur (2011) en het Natuurpact (2013). De Wnb legt de nieuwe taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden wettelijk vast en neemt de Internationale verplichtingen daarbij als uitgangspunt. Centraal staat het beschermen en ontwikkelen van de natuur, het behouden en herstellen van de biodiversiteit, het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur vanwege maatschappelijke functies en het verzekeren van het behoud en beheer van waardevolle landschappen vanwege hun bijdrage aan de biodiversiteit en cultuurhistorische betekenis. Het stoppen van de achteruitgang van de verschillende plant- en diersoorten – heeft prioriteit. Provincies moeten hun natuurbeleid daarom gaan in zetten voor het in stand houden en eventueel verbeteren van soortenpopulaties en hun habitats, biotopen en leefgebieden, voor zover die zijn opgenomen in internationale verdragen (Bonn en Bern), de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en de Nederlandse Rode Lijsten. Om die doelstelling te kunnen realiseren moeten de provincies in ieder geval hun deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) - voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) – in 2027 gereed hebben, maar ook het nodige doen om de hiervoor genoemde soorten die

binnen en buiten dit netwerk voorkomen duurzaam in stand te houden. Het resultaat van alle inspanningen moet de provincie monitoren en zo nodig bijsturen. De Wnb geeft de provincies binnen genoemde kaders de kans om zelf de regie te voeren op hun kerntaak natuur en daarin binnen de wettelijke kaders en doelen strategische keuzes te maken. Dit heeft er in geresulteerd dat wij het bestaande natuurbeleid en de extra bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden op een goede en samenhangende manier integraal hebben uitgewerkt binnen de kaders die de wet vraagt in:

1. De Natuurvisie provincie Utrecht 2017, "Een plus op Natuurbeleid 2.0", incl. supplement Behoud van Utrechtse biodiversiteit.

Natuurbeleid 2.0 (PS 4/11 2013) is al behoorlijk Natuurvisieproof, de Wnb voegt voornamelijk nieuwe taken toe. Daarom hebben wij de vier pijlers van Natuurbeleid 2.0. beleidsneutraal gehandhaafd en geactualiseerd overgenomen in de provinciale Natuurvisie en één nieuwe pijler toegevoegd gerelateerd aan het balanceren tussen instandhoudingsdoelen en het toestaan van ingrepen. In de natuurvisie zijn de strategische beleidskeuzes gemaakt die doorwerken in het totale provinciale natuurbeleid en de daaraan gekoppelde of nog te koppelen beleidsdocumenten. De nieuwe belangrijkste beleidskeuzes per pijler zijn:

Pijler 1. Natuur in een robuust netwerk, in plaats van losse kleine gebieden. Doelen zijn, nieuwe natuur ontwikkelen, de ruimte voor natuur consolideren en de natuur verbinden. Het behoud van het bosareaal is de belangrijkste nieuwe beleidstoevoeging.

Pijler 2. Gericht op kwaliteit. Doelen zijn de natuurkwaliteit bestendigen, verbeteren en soorten beschermen. Op dit punt is Natuurbeleid 2.0 het meest gewijzigd. Waar dit beleid stuurde op hoofdlijnen en ecosystemen, verplicht de Wnb om in te zetten op actief en passief soortenbeleid. Deze nieuwe doelstelling, het stoppen van het biodiversiteitsverlies, leidt tot aanpassingen en accentverschuivingen binnen het bestaande natuurbeleid. Het actieve soortenbeleid is uitgewerkt in het supplement Behoud Utrechtse biodiversiteit. Het geeft antwoord op de vraag welke biodiversiteit, i.e. soorten, habitats, leefgebieden en biotopen, karakteristiek is voor Utrecht en in onze provincie bovengemiddeld is vertegenwoordigd. Wij hebben daarom geanalyseerd waar deze biodiversiteit voorkomt en de Utrechtse aandachtsoorten voor onze provincie benoemd en als natuurparels op kaart aangegeven. Het gaat om 10 gebiedstypen, met daarin 516 aandachtsoorten waarvan 40 icoonsoorten (zie tabel 1 Natuurvisie). Mede door het instellen van natuurparels, waar actief maatregelen zullen worden genomen voor internationaal beschermde soorten en nationaal bedreigde soorten hoopt de provincie het biodiversiteitsverlies te stoppen.

Pijler 3. Beleven en betrekken. Doelen zijn de belevingswaarde van de Utrechtse natuur verhogen en de maatschappelijke betrokkenheid bij de natuur versterken. Hier raakt de natuur aan de toegankelijkheid en de landschappelijke beleving en de bijdrage van landschapselementen aan de biodiversiteit en cultuurhistorische betekenis daarvan. Hier komt o.a. de natuurverordening samen met de landschapsverordening (Lsv). De Lsv raakt aan de Vnl op het punt van natuur (demping van wateren), maar ook op het punt van behoud van de landschappelijke belevingswaarde, en het behoud van biodiversiteit door de bescherming van kleine landschapselementen, die buiten de reikwijdte van het hoofdstuk 4 Houtopstanden van de Wnb liggen. Daarom is in het koersdocument al besloten om de Lsv na vaststelling te integreren in één Vnl.

Pijler 4. Samen naar duurzame financiering en benutting. Doelen zijn het optimaliseren van bestaande en nieuwe financieringsbronnen en de duurzame benutting van natuur te bevorderen.

Pijler 5. De balans bewaken. Doelen zijn het zoeken van de balans tussen bescherming en ontwikkeling, het evenwicht in soortenpopulaties te bevorderen en de balans te bewaren tussen natuurtypen. Het passieve soortenbeleid bestaat uit de soortenbescherming door middel van een verbodsstelsel bij onder andere ruimtelijke ingrepen. Dit is de meest omvangrijke nieuw overgedragen taak. Het gaat om de beoordeling van activiteiten en werkzaamheden waar zich mogelijk beschermde plant- en of diersoorten bevinden, meestal in kader van vergunningverlening en handhaving. Binnen deze taak willen wij het accent leggen op natuurinclusief vergunnen, het stimuleren van initiatiefnemers om de natuurbelangen tijdig in hun project, plan of ingreep mee te nemen,

zodat achteraf conform aanvraag kan worden vergund en handhaving achterwege kan blijven. Met deze aanpak hopen wij ook het biodiversiteitsverlies tegen te gaan. In deze pijler is tevens de oprichting van de natuur- en boscompensatiebank verankerd, waarmee wij hopen een versnelling te kunnen geven aan de realisatie van het NNN (motie 45b uitgevoerd).

In een aparte paragraaf is het Programma natuur financieel weergegeven, op basis waarvan de realisatie momenteel verloopt. In 2017 stellen wij nog een supplement realisatiestrategie, monitoring en bijsturing en instrumentarium (toolkit ten behoeve van realisering natuurbeleid) vast.

2. Het Beleidskader Wet natuurbescherming 2017, "Natuurlijk waardevol" incl. drie supplementen A.

Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (Vnl), B. Beleidsregels natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (Bnl) en C. Beleidsregels schadebestrijding per diersoort.

De deels verplichte juridische uitwerking van de Wnb, aan de hand van de keuzes in de natuurvisie, is samengebracht in het beleidskader. Het beleidskader geeft alle ins en outs over de invoering van de Wnb voor de uitvoering en voegt bestaand en nieuw beleid en regelingen samen. Een deel van het kader bestaat uit de beleidsneutraal maar geactualiseerd overgenomen inhoud van de Beleidsnota Flora- en faunawet (PS 26/9 2014). Het beleidskader volgt de hoofdstukindeling van de wet en werkt de wettelijke bevoegdheid uit met directe doorwijzigingen naar de juridische kaders in de Vnl en/of de Bnl. De belangrijkste nieuwe taken per paragraaf aangetipt:

1. Gebiedsbescherming Natura 2000. In het kader van de Programmatische aanpak stikstof het opnemen van de vrijstelling beweiden en bemesten in de Vnl en de toedeling ontwikkelingsruimte in de Bnl.

2. Soortenbescherming. Voor de taak met de grootste workload (het passieve soortenbeleid), het geven van ontheffingen in relatie tot bescherming van plant- en diersoorten is het beleid nader uitgewerkt (beschermingsregimes, soortenlijsten en het koersen op natuurinclusief vergunnen). In stedelijke gebieden gaan wij samen met gemeenten de mogelijkheden van soortenmanagementplannen onderzoeken om de workload van ontheffingen voor sloop en kleinere verbouwingen te voorkomen en tegelijkertijd te werken aan de biodiversiteitsopgave. Hier komen actief en passief soortenbeleid samen. Voorts worden de beleidslijnen uitgezet voor tijdelijke natuur (motie 58 uitgevoerd), gedragscodes en de herintroductie en repopulatie van dieren en eieren. De eisen van de Wnb zijn uitgewerkt met betrekking tot het bestuur en de werkzaamheden van de Faunabeheereenheid en de inhoud van hun faunabeheerplan. Ook zijn de eisen van de Wildbeheereenheden betreffende opschaling van het werkgebied binnen provinciegrenzen, verplicht lidmaatschap en uitzonderingen daarop vastgelegd. (zie artikelen 3.1.1. tot en met 3.6.6 Vnl). Aangaande de jacht zijn in aanvulling op de Wnb eisen gesteld ten behoeve van het leveren van aanvullende gegevens voor het faunabeheerplan, die de samenhang tussen de jacht (de 5 wildsoorten zijnde, Haas, Konijn, Wilde eend, Fazant en Houtduif) en de schadebestrijding uiteen moet zetten (artikel 3.2.4 Vnl). Met betrekking tot bestrijding van invasieve exoten wachten wij, volgens de Wnb, op de Minister, tot die tijd handhaven we het beleid met betrekking tot bestrijding van exoten die belangrijke schade aan ecosystemen en gewassen kunnen veroorzaken. Overige zaken: zwanendriften is met de Wnb verboden en de provincie neemt de dassenoverkomsten van het voormalige Faunafonds over. Tenslotte komt het faunaschadebeleid over van het Faunafonds. Dit is gericht op de kostenbeheersing van de gewasschade binnen het faunabeleid in de range van voorkomen, bestrijden en vergoeden. Het IPO heeft een landelijke format opgesteld, die wij hebben verwerkt in de Vnl en de Bnl, waarmee het beleid van het Faunafonds zal worden voortgezet. BIJ12, unit Faunafonds is gemandateerd om deze uit te voeren.

3. Houtopstanden. De Wnb schuift het houtopstandenbeleid door naar de provincie. In de Vnl en de Bnl wordt het beleid vastgelegd voor het opleggen van het kapverbod in het geval van bijvoorbeeld oude boskernen, ontheffingen herinplantplicht en sturing op herinplant op andere grond via de natuur- en boscompensatiebank. Verder kondigen wij aan om in 2017 een notitie op te stellen in welke gevallen omvorming van bos naar ander natuurtype (bijv. heide) afgewogen tegen biodiversiteitsdoelstellingen kan worden toegestaan. Deze notitie vormt

dan de beleidsregel ter motivering van de ontheffing herplantplicht.

Met het hoofdstuk Landschapsverordening is de inbedding van de Lsv in de Vnl toegelicht. De waardenkaart kleine landschapselementen sluit direct aan op het hoofdstuk Houtopstanden uit de Wnb. Het voornemen is deze kaart te gaan actualiseren. De hoofdstukken Monitoring en informatievoorziening en Toezicht en handhaving gaan primair in op het verder vormgeven van deze taken in de komende jaren.

Nu de beleidsinhoudelijke koers vorm krijgt verschuiven wij ten tijde van het opstellen van dit voorstel het accent van het projectteam naar het tijdig op orde krijgen van de organisatie (monitoring, ecologische advisering, de werkprocessen rondom de VTH taken en het actualiseren van het faunabeheerplan). Daarnaast leggen wij een zwaar accent op de interne, maar vooral ook op de externe communicatie (paragraaf 8). Uit de commentaarroude blijkt dat belanghebbenden (gemeenten, waterschappen, natuurbeheerders) vooral behoefte hebben aan duidelijkheid en samenwerking op het gebied van de VTH taken en de ontwikkeling van soortenmanagementplannen in het stedelijke gebied, ondanks dat nu duidelijk is dat de Wnb niet verplicht aanhaakt aan de Wabo-omgevingsvergunning. Daarmee neemt het aantal aanvragen direct bij de provincie flink toe, maar blijven afspraken over het werkproces, vooral rondom de Verklaring van geen bedenkingen met gemeenten wenselijk. Immers de provincie is en blijft verantwoordelijk voor de biodiversiteitsdoelstellingen uit de Wnb.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Vitale en beleefbare natuur in een robuust aaneengesloten Natuurnetwerk Nederland gekoppeld aan het behoud en versterking van de Utrechtse biodiversiteit in de gehele provincie. Geborgde ruimtelijke kwaliteit door het voorkomen van verstoring en verrommeling daarvan en het behoud van houtopstanden en andere cultuurhistorische kenmerken. Het duurzaam in stand houden van beschermde populaties en tegelijkertijd de door deze populaties veroorzaakte schade binnen de grenzen van het aanvaardbare trachten te houden.

Financiële consequenties

Het voorstel heeft geen directe gevolgen voor de provinciale financiën, omdat de vanaf 1 januari 2017 benodigde extra middelen al via de Kademota 2016 zijn doorgevoerd in de Begroting 2016. Dit was nodig omdat de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor enkele onderdelen ontoereikend waren om de nieuwe wettelijke taken uit de Wnb vanaf 1 januari 2017 te kunnen gaan uitvoeren.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

1. Het burgerinitiatief "Van Vogelvrij naar Kogelvrij. Stop de Hobbyjacht" stond als sterstuk op de agenda van 31 oktober 2016 van Provinciale Staten, waarbij is gestemd over het al dan niet geldig verklaren van het initiatief. Bij het geldig verklaren van het initiatief zal het inhoudelijk worden besproken in dezelfde vergadering als voorliggende stukken in verband met de directe relatie tussen Wnb-Vnl-Faunabeheerplan.

Het draait om de vraag hoeveel ruimte er is voor de provincie om de jacht te beëindigen of in te perken. Vaststaat dat de provincie de jacht niet kan beëindigen. In de Wnb (art. 3.12, lid 1 Wnb) staat wel dat de uitoefening van de jacht in overeenstemming met het faunabeheerplan moet plaatsvinden. Het faunabeheerplan mag daarover een regeling opnemen. In de Vnl zijn daarover nu geen specifieke voorschriften opgenomen, dat is aan de Faunabeheereenheid gelaten. Wel zijn in de Vnl regels opgenomen om in het faunabeheerplan het totale faunabeheer transparanter te maken door de samenhang tussen populatiebeheer, schadebestrijding en jacht en door de samenhang tussen jacht, landelijke vrijstelling, provinciale vrijstelling, ontheffingen en opdrachten beter in beeld te brengen (art. 3.2.4 Vnl). In het faunabeheerplan zal m.b.t. de jacht moeten worden onderbouwd dat in het jachtveld sprake is van een redelijke wildstand en op welke wijze deze stand is geborgd. Geduid moet worden hoe de jacht bijdraagt aan het bestrijden van schade door de jachtsoorten (Haas, Konijn, Houtduif, Wilde eend, Fazant). Daartoe moeten o.a. afschotgegevens worden geleverd voor het faunabeheerplan. Wij stellen dus voor om aanvullende eisen te stellen in het faunabeheerplan, maar primair gericht op de samenhang en het borgen

van transparantie. In de Vnl zijn geen eisen aan het faunabeheerplan gesteld, die de jacht inperken. Deze mogen ook niet worden gesteld, als de jacht daarmee niet meer uitvoerbaar is, aldus de parlementaire behandeling van de Wnb.

2. De Raad van State zal op 30 november en 1 december de eerste 9 zaken op zitting behandelen waarin het programma aanpak stikstof (PAS) een rol speelt. Het gaat daarbij om zaken over het weiden van vee en het bemesten van gronden waarvoor geen natuurvergunning meer nodig is en om zaken waarbij natuurvergunningen met ontwikkelingsruimte zijn verleend voor agrarische bedrijven. De bedoeling is om de bezwaren tegen het PAS in samenhang te beoordelen, waarbij ook een aantal technische aspecten en het daarbij behorende rekeninstrument AERIUS aan de orde zal komen. De uitspraken zouden verstrekkende gevolgen kunnen hebben.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

N.V.T.

Effecten op duurzaamheid

In de voorstellen komt duurzaamheid uitgebreid aan bod als één van de pijlers van de Wnb. De belangrijkste is de duurzame instandhouding van de beschermde plant- en diersoorten. Vanuit dat vertrekpunt investeren wij actief in natuurparels om de versterking van de biodiversiteit, ook in het agrarisch cultuurlandschap, te bewerkstelligen onder andere door het inzetten op een andere manier van werken in de landbouw. Wij zetten in een duurzaam bosbeleid dat natuurwaarden beschermt en tegelijkertijd ruimte biedt om op een verantwoorde manier hout te oogsten. Vanuit het faunabeleid zetten wij de koers van het benutten van bij schadebestrijding gedode dieren en invasieve exoten voort. Door bescherming van de waarden van landschap, natuur, cultuurhistorie en archeologie dragen wij bij aan een duurzame leefomgeving, waarin het goed wonen, werken en recreëren is.

Voorgesteld wordt volgens de bijgevoegde ontwerpbesluiten:

Vast te stellen:

1. De Natuurvisie provincie Utrecht, inclusief supplement Behoud van Utrechtse biodiversiteit.
2. Het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017, inclusief supplementen B en C de Beleidsregels natuur en landschap¹.
3. De Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017.
4. De Commentaarnota over externe consultatie.

In te trekken:

1. Het Natuurbeleid 2.0. provincie Utrecht 2013.
2. De Beleidsnota Flora- en faunawet provincie Utrecht 2014.
3. De Landschapsverordening provincie Utrecht 2016.
4. De Verordening schadebestrijding dieren provincie Utrecht 2014.

¹ Artikel 7.1. van de Bnl trekt gelijktijdig 4 oude beleidsregels vastgesteld door Gedeputeerde Staten in:

1. *Beleidsregel veehouderij, stikstof en beschermde natuurmonumenten provincie Utrecht 2013*
2. *Protocol depositiebank provincie Utrecht juli 2014*
3. *Beleidsregel beschermde kleine landschapselementen provincie Utrecht 2015*
4. *Beleidsregel toedeling segment 2 ontwikkelingsruimte PAS provincie Utrecht 2015*

5. De Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000 Provincie Utrecht 2012.

Alleen de laatste (nummer 5) in te trekken verordening is niet opgegaan in de genoemde vast te stellen documenten. Aan aanvullende provinciale eisen uit de Verordening Veehouderij, stikstof en Natura 2000 provincie Utrecht 2012 bestaat, na invoering van het Programma Aanpak Stikstof geen behoefte meer. Om deze reden wordt ook deze verordening ingetrokken.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Besluit (1)

Besluit van Provinciale Staten van 12 december 2016, nummer 819EA396 tot vaststelling van de Natuurvisie provincie Utrecht en het Beleidskader wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017, inclusief supplementen B en C (de beleidsregels), en de Commentaarnota over externe consultatie.

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 november 2016, afdeling FLO, nummer 819E06E9.

Gelezen de Natuurvisie provincie Utrecht 2017, het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017, inclusief supplementen B en C (de beleidsregels), en de Commentaarnota over externe consultatie;

Overwegende;

Dat in de Natuurvisie, het Beleidskader Wet natuurbescherming en het instrumentarium:

- de doelen van de wet zijnde, het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, het behouden en herstellen van de biodiversiteit, het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur vanwege maatschappelijke functies en het verzekeren van het behoud en beheer van waardevolle landschappen en houtopstanden vanwege hun bijdrage aan de biodiversiteit en hun cultuurhistorische betekenis in voldoende mate zijn geborgd;
- Het stoppen van de achteruitgang van de verschillende plant- en diersoorten (biodiversiteit) prioriteit heeft;
- De nieuwe bevoegdheden, wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgeoefend en uitgevoerd met oog op de hiervoor genoemde doelen.

Gelet op de bepalingen in de Wet natuurbescherming in het bijzonder de artikelen 1.7, 1.10, 1.11, 1.12, 3.3, 3.8, 3.10, 4.5 en 6.1.

Besluiten

1. Natuurbeleid 2.0 en de Beleidsnota Flora- en faunawet provincie Utrecht 2014 in te trekken en de inhoud beleidsneutraal, maar geactualiseerd samen te voegen met de nieuwe bevoegdheden, wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet natuurbescherming in de Natuurvisie provincie Utrecht 2017 en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 inclusief de supplementen B en C (de beleidsregels).
2. De Natuurvisie provincie Utrecht 2017, de plus op natuurbeleid 2.0. en het Beleidskader wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017, inclusief supplementen B en C (de beleidsregels), en de Commentaarnota over externe consultatie, vast te stellen.

Voorzitter,

Griffier,

Besluit (2)

Besluit van Provinciale Staten van Utrecht van 12 december 2016, nummer 819EA396 tot vaststelling van de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017.

Provinciale Staten van Utrecht;

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 november 2016, afdeling FLO, nummer 819E06E9;

Gelet op artikel 145 van de Provinciewet;

Gelet op de artikelen 2.9, derde lid, 3.3, tweede lid, 3.8, tweede lid, 3.9, tweede lid, 3.10, tweede lid, 3.12, negende lid, 3.14, tweede lid, 3.15, vierde lid, 3.25, eerste, tweede en vierde lid, 3.26, derde lid, 3.34, derde lid, 4.2, tweede lid, 4.3, derde lid en artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming;

Overwegende dat het wenselijk is nadere regels te stellen ter uitvoering van de Wet natuurbescherming;

Overwegende dat het wenselijk is regels te stellen ter bescherming van de kwaliteit van het landschap, de natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in de provincie Utrecht;

Besluiten de volgende verordening vast te stellen:

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. BIJ12: uitvoeringsorganisatie van de gezamenlijke provincies, zijnde onderdeel van de Vereniging het Interprovinciaal Overleg;
- b. boskern: aaneengesloten complex van houtopstanden met een oppervlakte van ten minste 5 hectare;
- c. de wet: de Wet natuurbescherming;
- d. faunabeheereenheid: faunabeheereenheid als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de wet;
- e. faunabeheerplan: faunabeheerplan als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de wet;
- f. jacht: jacht als bedoeld in artikel 3.20, eerste lid, van de wet;
- g. natuurlijke verjonging: het op natuurlijke wijze ontstaan van een bosbouwkundig verantwoorde houtopstand;
- h. taxateur: een taxateur die werkzaam is voor een door BIJ12 aangewezen taxatiebureau of een consulent faunazaken van BIJ12;
- i. wildbeheereenheid: wildbeheereenheid als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de wet.

HOOFDSTUK 2 NATURA 2000 GEBIEDEN

Artikel 2 Vrijstelling beweiden en bemesten

Het verbod bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de wet, is niet van toepassing op de volgende handelingen:

- a. het weiden van vee;
- b. het op of in de bodem brengen van meststoffen.

HOOFDSTUK 3 FAUNABEHEER EN TEGEMOETKOMINGEN IN DE SCHADE

Paragraaf 3.1 Faunabeheereenheid

Artikel 3.1.1. Eisen aan de faunabeheereenheid

1. Er is één faunabeheereenheid waarvan het werkgebied zich uitstrekt tot de provincie Utrecht.
2. De binnen het werkgebied van de faunabeheereenheid gelegen gronden waarop de in de faunabeheereenheid samenwerkende jachthouders gerechtigd zijn tot de jacht vormen tenminste 75% van de totale oppervlakte van het werkgebied van de faunabeheereenheid.

Artikel 3.1.2. Samenstelling bestuur

1. In het bestuur van de faunabeheereenheid worden de bestuurszetels als volgt ingevuld:
  - één bestuurszetel door een vertegenwoordiger vanuit de landbouw;
  - één bestuurszetel door een vertegenwoordiger vanuit de jacht;
  - één bestuurszetel, door een vertegenwoordiger vanuit het particulier grondbezit;
  - één bestuurszetel door Staatsbosbeheer, en
  - twee bestuurszetels door maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in Utrecht.
2. Tenminste één van de bestuurszetels als bedoeld in het eerste lid, laatste gedachtestreepje, wordt ingevuld door een organisatie die zich tot doel heeft gesteld het dierenwelzijn of het milieu te beschermen en te bevorderen.
3. Elke organisatie, als bedoeld in het eerste lid, kan één vertegenwoordiger voordragen voor een bestuurszetel.
4. De organisaties als bedoeld in het eerste lid kunnen, in onderling overleg, een vertegenwoordiger voordragen die namens meerdere van deze organisaties deelneemt aan het bestuur van de faunabeheereenheid.
5. Het bestuur van de faunabeheereenheid heeft een onafhankelijke voorzitter.
6. De voorzitter als bedoeld in het vierde lid:
  - a. heeft geen dienstverband bij één van de in het bestuur vertegenwoordigde partijen;
  - b. is geen bestuurslid van één van de in het bestuur vertegenwoordigde partijen; en
  - c. is niet in het bezit van een jachtakte.

Artikel 3.1.3 Procedure uitbreiding bestuur

1. De organisaties of jachthouders, als bedoeld in artikel 3.1.2, eerste lid, dragen op verzoek van de voorzitter schriftelijk een kandidaat voor, voor het bestuur van de faunabeheereenheid.
2. Indien meer kandidaten worden voordragen dan er bestuurszetels zijn, selecteert de voorzitter de meest geschikte kandidaten.

Artikel 3.1.4 Werkzaamheden

1. De faunabeheereenheid is verantwoordelijk voor:
  - a. de coördinatie van de uitvoering van het door haar vastgestelde faunabeheerplan;
  - b. de informatievoorziening aan de leden van alle in haar bestuur vertegenwoordigde organisaties over tenminste de aan de faunabeheereenheid toekomende bevoegdheden, onderscheidenlijk de aan de faunabeheereenheid toegestane handelingen en actuele ontwikkelingen op het gebied van faunabeheer; en
  - c. het opstellen van telprotocollen ten behoeve van trendtellingen als bedoeld in artikel 3.3.3, tweede lid, van deze regeling.
2. De faunabeheereenheid adviseert Gedeputeerde Staten over aangelegenheden inzake faunabeheer.
3. Besluitvorming door het bestuur geschiedt bij gewone meerderheid van stemmen, waarbij iedere in het bestuur vertegenwoordigde organisatie één stem heeft. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
4. De faunabeheereenheid kan in haar statuten opnemen dat met betrekking tot bepaalde specifiek genoemde onderwerpen besluitvorming dient plaats te vinden bij een gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Artikel 3.1.5 Verslaglegging

1. Het jaarlijkse verslag, als bedoeld in artikel 3.12, achtste lid, van de wet bevat in ieder geval de volgende gegevens:
  - a. Cijfermatige rapportages over de uitvoering van de vrijstellingen, opdrachten en ontheffingen op basis van paragraaf 3.4 van de wet en de uitvoering van de jacht, waarin opgenomen de aantallen gedode dieren en geraapte of onklaar gemaakte eieren, onderverdeeld naar diersoort, naar wildbeheereenheid;
  - b. Rapportages van de toepassing van preventieve en alternatieve middelen ten aanzien van het voorkomen van schade; en
  - c. Cijfermatige rapportages over de uitvoering van de jacht, waarin opgenomen, het aantal gedode dieren, onderscheiden naar wildsoort.
2. Het verslag als bedoeld in het eerste lid, wordt uiterlijk op 1 mei van het daaropvolgende kalenderjaar aan Gedeputeerde Staten verstrekt.
3. Het verslag als bedoeld in het eerste lid, wordt door de faunabeheereenheid tevens op een openbaar toegankelijke website geplaatst.

Paragraaf 3.2 Faunabeheerplan

Artikel 3.2.1 Faunabeheerplan, algemeen

1. Voor het werkgebied van de faunabeheereenheid stelt de faunabeheereenheid één faunabeheerplan op.
2. Het faunabeheerplan heeft een geldigheidsduur van ten hoogste 6 jaren.
3. De faunabeheereenheid kan het faunabeheerplan gedeeltelijk wijzigen gedurende het tijdvak waarvoor het is vastgesteld.
4. Een - gewijzigd – faunabeheerplan, als bedoeld in het eerste en derde lid, behoeft goedkeuring van Gedeputeerde Staten overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.12, zevende lid, van de wet.
5. Gedeputeerde Staten kunnen op verzoek van de faunabeheereenheid de in het eerste lid genoemde geldigheidsduur van het faunabeheerplan eenmaal met maximaal 1 jaar verlengen.

Artikel 3.2.2 Faunabeheerplan, inhoud

Het faunabeheerplan als bedoeld in artikel 3.2.1, omvat minimaal de volgende gegevens:

- a. een topografische kaart waarop de begrenzing van het werkingsgebied van het faunabeheerplan is aangegeven;
- b. kwantitatieve gegevens over de in het wild levende dieren, binnen de provincie Utrecht, waarop het faunabeheerplan van toepassing is over een periode van minimaal 6 jaar voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft, alsmede een beschrijving van de trend van deze soorten over deze periode, binnen de provincie Utrecht alsmede landelijk;
- c. een beschrijving van de aanwezigheid van de betreffende diersoorten gedurende het jaar;
- d. een beschrijving van passende en doeltreffende maatregelen welke kunnen worden ingezet om schade aan de in de wet genoemde belangen te voorkomen;
- e. een beschrijving van de wijze waarop de planmatigheid en de coördinatie van de uitvoering van de maatregelen ter voorkoming van de schade als bedoeld onder d is gewaarborgd;
- f. een overzicht per diersoort, onderverdeeld naar de verschillende wildbeheereenheden, van de op basis van de toepasselijke vrijstellingen, ontheffingen, opdrachten en bij de uitoefening van de jacht gedode dieren en geraapte en onklaar gemaakte eieren in de periode van minimaal 6 jaar voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft;
- g. een omschrijving van de wijze waarop geborgd wordt dat de te treffen maatregelen de gunstige staat van instandhouding van de soorten waarop het plan betrekking heeft niet negatief beïnvloeden; en
- h. Gedeputeerde Staten kunnen nadere regels stellen met betrekking tot de in een faunabeheerplan op te nemen gegevens.

Artikel 3.2.3 Beheer en schadebestrijding

Onverminderd het bepaalde in artikel 3.2.2 van deze verordening, bevat het faunabeheerplan inzake beheer en schadebestrijding van diersoorten minimaal de volgende gegevens:

- a. per diersoort en gewas een beschrijving van de schade in, minimaal, de 6 jaren voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft, onderverdeeld naar de verschillende wildbeheereenheden;
- b. per diersoort een beschrijving van de handelingen die in, minimaal, de 6 jaren voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft, zijn verricht om schade te voorkomen of beperken, alsmede, voorzover daarover kwantitatieve gegevens beschikbaar zijn, een beschrijving van de effectiviteit van deze handelingen;
- c. per diersoort een topografische kaart waarop is aangegeven waar zich, in, minimaal, de 6 jaren voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft, gevallen van belangrijke schade hebben voorgedaan en waar in het kader van beheer- en schadebestrijding bestrijdingsacties hebben plaatsgevonden;
- d. per diersoort een onderbouwing van de aard en de noodzaak van handelingen ter voorkoming of beperking van schade, alsmede een beschrijving van de plaatsen in het werkgebied van de faunabeheereenheid waar en de perioden in het jaar waarin deze handelingen plaats dienen te vinden;
- e. een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van deze handelingen zal worden bepaald;
- f. de gewenste stand van de diersoorten waarvoor populatiebeheer wordt voorgestaan; en
- g. voorzover het faunabeheerplan betrekking heeft op het populatiebeheer van edelherten, damherten, reeën of wilde zwijnen: een beschrijving van het voedselaanbod, de relatie tussen dit voedselaanbod en de grootte van de populatie alsmede de mogelijkheden van uitwisseling met aangrenzende terreinen.

Artikel 3.2.4 Jacht

Het faunabeheerplan bevat inzake de jacht minimaal de volgende gegevens:

- a. een beschrijving van de samenhang tussen de jacht op de wildsoorten, het beheren van de populaties van deze soorten en het bestrijden van schade door deze soorten;
- b. een omschrijving van de redelijke wildstand, als bedoeld in artikel 3.20, derde lid, van de wet alsmede een onderbouwing van de wijze waarop de jacht hieraan zal bijdragen; en
- c. een overzicht van de gerealiseerde afschotgegevens, onderverdeeld naar diersoort, per wildbeheereenheid, in de 6 jaren voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft.

Artikel 3.2.5 Eisen goedkeuring

1. Om voor goedkeuring, als bedoeld in artikel 3.12, zevende lid, van de wet in aanmerking te komen voldoet het faunabeheerplan aan de eisen gesteld in de artikelen 3.2.1 tot en met 3.2.4.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een wijziging van het faunabeheerplan als bedoeld in artikel 3.2.1, derde lid.

Paragraaf 3.3 Wildbeheereenheden

Artikel 3.3.1 Rechtsvorm

Een wildbeheereenheid heeft de rechtsvorm van een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid.

Artikel 3.3.2 Oppervlakte en begrenzing

1. Het werkgebied van de gezamenlijke wildbeheereenheden strekt zich uit tot de totale provincie Utrecht.
2. Het werkgebied van een wildbeheereenheid heeft een aaneengesloten oppervlakte van tenminste 5000 hectare;
3. Het werkgebied van een wildbeheereenheid strekt zich niet uit tot het grondgebied van andere provincies;
4. Het werkgebied van een wildbeheereenheid strekt zich niet uit tot een gebied waarover zich de zorg van een andere wildbeheereenheid uitstrekt;

5. De begrenzing van een wildbeheereenheid wordt door de desbetreffende wildbeheereenheid vastgesteld en aangegeven op een topografische kaart;
6. Een wildbeheereenheid kan, in overeenstemming met andere betrokken wildbeheereenheden, de begrenzingen van haar werkgebied wijzigen;
7. De betrokken wildbeheereenheden informeren Gedeputeerde Staten schriftelijk indien sprake is van het wijzigen van een begrenzing zoals bedoeld in het vijfde lid;
8. Door de faunabeheereenheid wordt de begrenzing van het werkgebied van de wildbeheereenheden bekendgemaakt op haar website.

Artikel 3.3.3 Werkzaamheden

1. Het secretariaat van een wildbeheereenheid informeert de leden van de wildbeheereenheid op adequate wijze over de uitvoering van de aan de wildbeheereenheid toegestane handelingen, regelgevende en ecologische feiten en ontwikkelingen op het gebied van faunabeheer.
2. De wildbeheereenheid coördineert voor haar werkgebied de trendtellingen van diersoorten ten behoeve van het Faunabeheerplan.
3. De wildbeheereenheid coördineert voor haar werkgebied de verstrekking van de resultaten van de trendtellingen als bedoeld in het tweede lid, alsmede van gegevens als bedoeld in artikel 3.2.4, onder c aan de faunabeheereenheid

Artikel 3.3.4 Lidmaatschap

1. Jachthouders in het bezit van een jachtakte met een jachtveld dat met het geweer of jachtvogel bejaagbaar is en is gelegen in het gebied waarover zich de zorg van een wildbeheereenheid uitstrekt, zijn aangesloten bij de betreffende wildbeheereenheid.
2. Lidmaatschap van een wildbeheereenheid staat ook open voor grondgebruikers.
3. Aan lidmaatschap van een wildbeheereenheid worden alleen eisen gesteld welke dienen aan de uitvoering van het Faunabeheerplan.
4. De wildbeheereenheid houdt een actueel register bij van aangesloten leden.

Artikel 3.3.5 Uitzondering lidmaatschap

1. Het bepaalde in artikel 3.3.4, eerste lid, is niet van toepassing op medewerkers van Staatsbosbeheer, de Vereniging Natuurmonumenten en de Stichting het Utrechts Landschap, voor zover de betreffende medewerkers uit hoofde van de genoemde organisaties uitvoering geven aan de bevoegdheden op basis van de wet.
2. Het eerste lid is slechts van toepassing voor zover de betreffende organisaties deel uitmaken van het bestuur van de faunabeheereenheid.
3. Het bepaalde in artikel 3.3.4, eerste lid, is niet van toepassing op medewerkers van het Ganzenbeheerteam Utrecht en op medewerkers van, in opdracht van de faunabeheereenheid of Gedeputeerde Staten, handelende professionele schadebestrijders.

Artikel 3.3.6 Geschillen lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van een wildbeheereenheid kan worden opgezegd wanneer het lid bij de uitvoering van handelingen als bedoeld in artikel 3.12, eerste lid, tweede volzin, van de wet handelt in strijd met de aan deze handelingen verbonden voorschriften, dit ter beoordeling van het bestuur van de wildbeheereenheid. In de statuten van de wildbeheereenheden wordt hiervoor een regeling getroffen.
2. Door de gezamenlijke wildbeheereenheden wordt, in overeenstemming met het bestuur van de faunabeheereenheid en Gedeputeerde staten, een geschillenregeling vastgesteld voor geschillen die betrekking hebben op het lidmaatschap van een wildbeheereenheid.
3. Geschillen als bedoeld in het tweede lid worden voorgelegd aan een geschillencommissie, welke bestaat uit een vertegenwoordiger namens:
  - het bestuur van de desbetreffende wildbeheereenheid;
  - het bestuur van de faunabeheereenheid;
  - Gedeputeerde Staten.

Paragraaf 3.4 Vrijstelling provinciale schadesoorten

Artikel 3.4.1

Als soorten als bedoeld in artikel 3.15, derde lid, van de wet worden aangewezen de soorten genoemd in bijlage I bij deze regeling.

Artikel 3.4.2

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 3.1, eerste tot en met vijfde lid, van de wet is het aan grondgebruikers toegestaan om de in bijlage I genoemde schadeveroorzakende dieren opzettelijk te doden op de door hen gebruikte gronden, dan wel in of aan door hen gebruikte opstallen, ter voorkoming van in het lopende of daarop volgende jaar dreigende schade op deze gronden, in of aan deze opstallen, of in het omringende gebied.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 3.5, tweede lid, van de wet is het aan grondgebruikers toegestaan om Brandganzen opzettelijk te verstoren op de door hen gebruikte gronden, dan wel in of aan door hen gebruikte opstallen, ter voorkoming van in het lopende of daarop volgende jaar dreigende schade op deze gronden, in of aan deze opstallen, of in het omringende gebied.
3. In afwijking van het bepaalde in artikel 3.10, eerste lid, van de wet is het aan grondgebruikers toegestaan om Veldmuizen te vangen en opzettelijk te doden, alsmede de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van deze soort te beschadigen en vernielen, op de door hen gebruikte gronden, ter voorkoming van dreigende schade op deze gronden of in het omringende gebied.
4. De in het eerste tot en met derde lid genoemde vrijstellingen gelden ten behoeve van de in bijlage I bij de betreffende soort genoemde belangen, voor het hierin genoemde gebied, onder gebruik van de hierin genoemde middelen en onder de hierin genoemde voorschriften en beperkingen.
5. Handelingen als bedoeld in het eerste tot en met derde lid, worden verricht overeenkomstig het Faunabeheerplan.
6. De grondgebruiker die de vrijstelling, als bedoeld in het eerste en tweede lid, uitoefent, danwel in overeenstemming met artikel 3.15, zevende lid, van de wet, door een ander laat uitoefenen, rapporteert de resultaten hiervan uiterlijk twee weken na uitvoering van een actie, middels een hiervoor door Gedeputeerde Staten aangewezen elektronisch registratiesysteem.
7. De grondgebruiker die de vrijstelling, als bedoeld in het derde lid, uitoefent doet hiervan melding bij Gedeputeerde Staten middels het sturen van een email aan emailadres Wet.Natuurbescherming@provincie-utrecht.nl.
8. Indien de grondgebruiker in overeenstemming met artikel 3.15, zevende lid, van de wet de vrijstelling, als bedoeld in het eerste tot en met derde lid, door een ander laat uitoefenen draagt deze persoon de schriftelijke en gedagtekende toestemming van de grondgebruiker bij zich en geeft deze op eerste vordering van een daartoe bevoegde ambtenaar ter inzage.

Artikel 3.4.3

Gedeputeerde Staten kunnen de werking van deze paragraaf opschorten indien weersomstandigheden daartoe naar hun oordeel aanleiding geven.

Paragraaf 3.5 Overige vrijstellingen beschermde soorten

Artikel 3.5.1 Vrijstelling overige beschermde soorten

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 3.10, derde lid, en 3.31, eerste lid, van de wet gelden de verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de wet, niet voor soorten genoemd in bijlage II bij deze regeling ten aanzien van handelingen genoemd in artikel 3.10, tweede lid van de wet, onderdelen a, d, e, f en g.
2. De vrijstelling als bedoeld in het eerste lid, geldt slechts voorzover er voorafgaand en tijdens de werkzaamheden of het gebruik in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om te voorkomen dat de verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de wet, worden overtreden.

Artikel 3.5.2 Vrijstelling bezit- en handelsverboden

Onverminderd artikel 3.16 van de Regeling natuurbescherming gelden de verboden, bedoeld in artikel 3.2, zesde lid, en artikel 3.6, tweede lid, van de wet, niet indien hiervoor overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de wet, een vrijstelling of ontheffing is verleend door een ander bevoegd gezag.

Artikel 3.5.3 Bescherming vogels tegen landbouwwerkzaamheden

De verboden, bedoeld in artikel 3.1, tweede tot en met vierde lid, van de wet, gelden niet ten behoeve van activiteiten bestemd en geschikt voor de bescherming van vogels, hun nesten en eieren en hun niet-vliegvlugge jongen tegen landbouwwerkzaamheden en vee.

Artikel 3.5.4 Veiligstelling amfibieën ter vrijstelling tegen verkeer

1. De verboden om in het wild levende dieren te vangen en opzettelijk te verstoren, bedoeld in artikel 3.5, eerste en tweede lid, van de wet, het verbod om dieren onder zich te hebben of te vervoeren, bedoeld in artikel 3.6, tweede lid, van de wet, alsmede het verbod om amfibieën te vangen, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid van de wet, gelden niet ten aanzien van amfibieën indien de betrokken handelingen plaatsvinden ter veiligstelling van deze dieren tegen het verkeer.
2. De in het eerste lid genoemde vrijstelling geldt slechts voor het vervoer van de dieren over een afstand van ten hoogste 50 meter vanaf de vangplaats.

Artikel 3.5.5 Vangen amfibieën ten behoeve van onderzoek en onderwijs

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 3.5, eerste lid, en artikel 3.6, eerste en tweede lid, van de wet natuurbescherming, gelden de verboden op het vangen, onder zich hebben en vervoeren, alsmede het verbod op rapen van eieren niet ten aanzien van de Poelkikker (*Rana lessonae*), voor zover dit geschiedt met het oog op gebruik van deze dieren of eieren van deze dieren bij onderzoek of onderwijs.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 3.10, eerste lid, onder a, van de wet is, het vangen van de Meerkikker (*Rana ridibunda*), de Middelste groene kikker (*Rana kl. esculenta*), de Bruine kikker (*Rana temporaria*) en de Gewone pad (*Bufo bufo*) toegestaan voor zover dit geschiedt met het oog op gebruik van deze dieren of eieren van deze dieren bij onderzoek of onderwijs.
3. De vrijstellingen in het eerste en tweede lid gelden niet ten aanzien van dieren waarvan de metamorfose is voltooid.

Artikel 3.5.6 Vrijstelling bezits- en vervoersverbod braakballen, losse veren e.d.

De verboden op het vervoeren en onder zich hebben, bedoeld in artikel 3.2, zesde lid en artikel 3.6, tweede lid, van de wet gelden niet ten aanzien van keutels, braakballen, losse veren en sterrenschot als het vervoer of het onder zich hebben geschiedt met het oog op gebruik van deze producten bij onderzoek of onderwijs.

Artikel 3.5.7 Vrijstelling uitzetten diersoorten

1. Voor zover, op basis van deze paragraaf soorten gevangen zijn wordt vrijstelling verleend van het bepaalde in artikel 3.34, eerste lid, van de wet.
2. Het uitzetten van soorten of hun eieren vindt zo spoedig mogelijk plaats op een voor de soort geschikte locatie.

Paragraaf 3.6 Tegemoetkomingen in de schade

Artikel 3.6.1 Aanvraag om tegemoetkoming

1. Een aanvraag om een tegemoetkoming als bedoeld in artikel 6.1 van de wet wordt door de aanvrager langs elektronische weg bij BIJ12 ingediend op een daartoe vastgesteld formulier met bijlagen.
2. De aanvraag wordt ingediend uiterlijk binnen 7 werkdagen, nadat de aanvrager de schade heeft geconstateerd.
3. Schade welke niet binnen 7 werkdagen na constatering door de aanvrager op het in het eerste lid

vermelde formulier met bijlagen bij BIJ12 is ingediend, komt niet voor een tegemoetkoming in aanmerking.

Artikel 3.6.2 Taxatie van de schade

1. De aanvrager zal het gewas, de teelt of de producten, waarop de aanvraag om tegemoetkoming betrekking heeft, niet eerder oogsten of anderszins van zijn bedrijf afvoeren, dan nadat de schade definitief is getaxeerd door de taxateur.
2. Indien de aanvrager opmerkingen over het formulier 'bevestiging taxatie grondgebruiker' kenbaar wil maken, zendt hij zijn reactie binnen acht werkdagen per e-mail of per post naar BIJ12.

HOOFDSTUK 4 HOUTOPSTANDEN

Paragraaf 4.1 Melding

Artikel 4.1.1 Het indienen van een melding

1. Een melding van het vellen of doen vellen van houtopstanden, als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet, wordt niet anders gedaan dan middels het door Gedeputeerde Staten daartoe beschikbaar gestelde formulier.
2. Een melding wordt ten minste 4 weken en ten hoogste 1 jaar voorafgaand aan de velling gedaan.
3. Ter voldoening aan de meldingsplicht als bedoeld in het eerste lid stelt de melder in ieder geval de volgende gegevens ter beschikking aan Gedeputeerde Staten:
  - a. NAW-gegevens, contactgegevens en indien van toepassing bedrijfsgegevens van de melder, en, indien die niet tevens de eigenaar van de grond met de houtopstand is, ook van de eigenaar;
  - b. gegevens over de te kappen houtopstand: locatie (waaronder ten minste een topografische kaart schaal 1:25.000 en de kadastrale gegevens), oppervlakte van de velling (in are), de boomsoort, de leeftijd, en, voor zover het rijbeplantingen betreft, het aantal bomen; en
  - c. de reden van velling.

Artikel 4.1.2 Vrijstelling meldingsplicht

De volgende activiteiten zijn vrijgesteld van de verplichting tot melden als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet:

- a. het maken van verjongingsgaten, indien:
  1. deze niet groter zijn dan anderhalf maal de gemiddelde boomhoogte per perceel, met een maximale oppervlakte van 10 are;
  2. deze gezamenlijk niet meer oppervlakte beslaan dan 10% van het bosperceel;
  3. dit maximaal één keer per vier jaar plaatsvindt op dezelfde locatie, en
  4. dit plaatsvindt ten behoeve van duurzaam bosbeheer.
- b. het verwijderen van houtopstanden in het kader van natuurherstel, indien de te verwijderen houtopstand:
  1. ontstaan is als gevolg van spontane boomopslag op natuurterreinen of geregistreerde tijdelijke natuur;
  2. niet ouder dan 20 jaar is; en
  3. niet diende ter compensatie van een herbeplantingsverplichting.

Paragraaf 4.2 Herbeplanting

Artikel 4.2.1 Eisen aan herbeplantingen

Een bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting, als bedoeld in artikel 4.3, derde lid, van de wet voldoet in elk geval aan de volgende eisen:

- a. De oppervlakte van de herplant is tenminste even groot als de gevelde oppervlakte;
- b. Herplant vindt plaats door het aanplanten van voldoende vitaal plantmateriaal of door natuurlijke verjonging;

- c. De nieuwe houtopstand kan, gelet op de bodemkwaliteit en de waterhuishouding ter plaatse, uitgroeien tot een volwaardige en duurzame houtopstand, gericht op houtproductie, natuur, landschap, cultuurhistorie of beleving;
- d. De nieuwe houtopstand kan binnen een periode van 5 jaar een kronendak met een bedekkingsgraad van tenminste 60 % vormen;
- e. De herplant kan op termijn tenminste gelijkwaardige ecologische en landschappelijke waarden vertegenwoordigen;
- f. Naast boomsoorten zijn alleen inheemse struiksoorten toegestaan, en
- g. Herplant binnen Natura 2000 gebieden vindt plaats op een wijze en met soorten die geen schade kunnen toebrengen aan de voor dit gebied geldende instandhoudingsdoelstellingen.

Artikel 4.2.2 Eisen aan herbeplanting op andere grond

1. Herbeplanting op andere grond, zoals bedoeld in artikel 4.5, eerste en tweede lid, van de wet voldoet aan de volgende vereisten:
  - a. de grond is vrij van houtopstand en van een herbeplantingsplicht als bedoeld in artikel 4.3 van de wet;
  - b. het gebruik van de grond past binnen bestaand natuur- en landschapsbeleid van de provincie en de gemeenten binnen de provincie Utrecht;
  - c. de grond is vrij van compensatieverplichtingen;
  - d. er zijn geen wettelijke voorschriften die de herbeplanting in de weg staat;
  - e. de aan te brengen herbeplanting binnen drie jaar wordt gedaan nadat de verplichting tot herbeplanting ontstaat;
  - f. er is een beplantingsplan opgesteld en ingediend, en
  - g. de herbeplanting voldoet aan het bepaalde in artikel 4.2.1 van deze regeling.
2. Een bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting op andere grond, als bedoeld in artikel 4.5, eerste lid, van de wet kan bestaan uit een toeslag in oppervlakte die is afgeleid van de natuurkwaliteit, de hersteltijd van de gevelde houtopstand en de ruimtelijke samenhang.
3. Gedeputeerde Staten kunnen nadere regels stellen met betrekking tot het bepaalde in het tweede lid.

Artikel 4.2.3 Vrijstelling herbeplantingsplicht

Van de verplichting tot herbeplanting als bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, van de wet is vrijgesteld, het verwijderen van houtopstanden in het kader van natuurherstel, als bedoeld in artikel 4.1.2, aanhef en onder b, van deze regeling.

HOOFDSTUK 5 BESCHERMING VAN LANDSCHAPPELIJKE, NATUURWETENSCHAPPELIJKE, CULTUURHISTORISCHE EN ARCHEOLOGISCHE WAARDEN

Paragraaf 5.1 Algemene bepalingen

Artikel 5.1.1. Begripsbepalingen

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder

- *agrarisch bedrijf*: bedrijf gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren;
- *bebouwde kom*: gebied dat door Gedeputeerde Staten als zodanig is aangewezen op grond van artikel 27 van de Wegenwet;
- *baggerspecie*: materiaal, dat is vrijgekomen uit de bodem van een oppervlaktewater, of de voor dat water bestemde ruimten en dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 mm, organische stof in een verhouding en met een structuur, zoals deze van nature in de bodem wordt aangetroffen, evenals van nature in de bodem aanwezige schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot en met 63 mm;
- *bedrijfshaven*: als zodanig in een onherroepelijk bestemmingsplan bestemde haven;
- *beschermde klein landschapselement*: onderdeel van een klein landschapselement dat als beschermwaardig is opgenomen op de waardenkaart kleine landschapselementen;
- *boatsaver*: drijvende of vaste constructie met geringe hoogte boven een wateroppervlak bestemd ter bescherming van een vaartuig tegen weersinvloeden;

- *bord*: opschrift, aankondiging, afbeelding, kleurvlak en/of een combinatie daarvan, op of tegen een bouwwerk aangebracht, dan wel vrijstaand, samen met de bijbehorende vaste of verplaatsbare draag-, bevestigings- en/of steunconstructies;
- *bouwperceel*: een aaneengesloten terreinoppervlak, waar krachtens het geldende bestemmingsplan een zelfstandige bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;
- *dempen*: geheel of gedeeltelijk dichtgooien en/of dichtgegooid houden van wateren of tijdelijk drooggevallen wateren, zoals sloten, greppels, slenken, wielen en sleuven.
- *egaliseren*: vlak of gelijk maken, nivelleren of vereffenen van de bodem;
- *erf*: tuin of onbebouwd terrein behorend bij een woning, bij de woningen op de begane grond van een wooncomplex, dan wel bij een overeenkomstig de geldende wettelijke voorschriften aanwezige zomerwoning, woonwagen, of woonschip. Tot het erf wordt in principe ook de ten opzichte van het erf meest nabije oever gerekend, die door een openbare weg en/of een ander perceel van dat erf gescheiden wordt, tenzij het aan de openbare weg, dan wel het aan het andere perceel grenzende deel van het erf het karakter van een uit-, of inrit, of oprijlaan heeft, of het scheidende perceel een agrarische, natuur- of industriële bestemming heeft;
- *goothoogte*: verticale afstand vanaf de waterspiegel tot de snijlijn tussen het dakvlak en een verticaal gevelvlak;
- *informatiezuil*: opschrift, aankondiging, afbeelding, kleurvlak en/of combinatie daarvan, aangebracht op, dan wel gedragen door een zuilvormige constructie;
- *insteekhaven*: kleine, in een particulier terrein uitgegraven haven, die bedoeld en geschikt is als ligplaats voor een vaartuig;
- *jachthaven*: als zodanig in een onherroepelijk bestemmingsplan bestemde haven;
- *klein landschapselement*: qua oppervlakte of volume beperkte groene component in het landschap, die bijdraagt aan de opbouw, structuur, invulling, identiteit en belevingswaarde van dat landschap, en die niet onder hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming valt;
- *kunstuiting*: object, dan wel een bord, informatiezuil, spandoek of vlag, dat zoals blijkt uit de plaatsingsgeschiedenis kennelijk bedoeld is als locatiegebonden artistiek expressiemiddel en niet als drager van een commerciële, of reclameboodschap;
- *maaiveld*: gemiddelde hoogte van de vaste bodem op een locatie, zoals vastgelegd in het Actueel hoogtebestand Nederland (AHN);
- *object*: ruimtelijk element of constructie, niet zijnde een bord, informatiezuil, spandoek of vlag;
- *ophogen*: storten ten behoeve van het tijdelijk of definitief ophogen van de bodem;
- *partyschip*: vaartuig gebruikt als commercieel passagierschip voor het houden van feesten en partijen, al dan niet in combinatie met rondvaarten gedurende meerdere uren;
- *plat dak*: dak met een verticale hellingshoek van het dakvlak van ten hoogste 3 graden.
- *reclameobject*: object, dat gebruikt wordt voor reclamedoeleinden;
- *rode contour*: begrenzing van het stedelijk gebied zoals deze is aangewezen in de Provinciale Ruimtelijke Verordening, herijking 2016, en waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op de kaart Wonen en werken;
- *rommelterrein*: een terrein dat zich buiten het erf of buiten een in het bestemmingsplan aangewezen bedrijfsbestemming bevindt, dat gebruikt wordt voor het al dan niet geordend bewaren of opslaan van voorwerpen, materieel, apparaten, goederen of, al dan niet los gestort, materiaal;
- *spandoek*: opschrift, aankondiging, afbeelding, kleurvlak en/of combinatie daarvan, enkel- of tweezijdig aangebracht op doek, plastic of een ander als spandoek te gebruiken materiaal, samen met de bijbehorende vaste of verplaatsbare draag- bevestigings- en/of steunconstructies;
- *steiger*: drijvende of boven water aangebrachte constructie waarop gelopen kan worden, bedoeld om vaartuigen aan af te meren;
- *storten*: op of in de bodem brengen van stoffen om ze daar langdurig of permanent te laten;
- *stortplaats*: locatie, waar gestort, gedempt, opgehoogd of geëgaliseerd wordt;
- *takhout*: takken en boomstammen met een grootste diameter van maximaal 8 cm, dat vrijkomt bij reguliere snoei- en dunningswerkzaamheden in houtopstanden;
- *vaartuig*: voorwerp of constructie, gereed of in aanbouw, uitsluitend of in hoofdzaak bestemd of ingericht voor het vervoer over water van personen of goederen;
- *vellen*: kappen, rooien of verplanten van een houtopstand, met inbegrip van kandelaberen en snoeien voor zover dat meer dan 20 % van de kroon of het wortelgestel betreft, alsmede andere handelingen,

- zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging en/of ontsiering van de houtopstand ten gevolge kunnen hebben;
- *vlag*: opschrift, aankondiging, afbeelding, kleurvlak en/of combinatie daarvan, enkel- of tweezijdig aangebracht op doek, plastic of een ander als vlag te gebruiken materiaal, samen met de bijbehorende vaste of verplaatsbare draag- bevestigings- en/of steunconstructies;
  - *voet*: overgang van het maaiveld naar een op dat maaiveld geplaatste constructie, depot, wal of grondlichaam;
  - *waardenkaart*: topografische kaart waarop de locaties van krachtens deze verordening beschermde elementen zijn ingetekend, met de bijbehorende beschrijving;
  - *waterscoutinglocatie*: als zodanig in een onherroepelijk bestemmingsplan bestemde locatie;
  - *woonschip*: vaartuig, dan wel in of op het water geplaatst voorwerp, dat uitsluitend of in hoofdzaak wordt gebruikt als dag- of nachtverblijf van een of meer personen, dan wel, te oordelen naar zijn constructie, inrichting of getroffen voorzieningen daartoe uitsluitend of in hoofdzaak bestemd is;

Artikel 5.1.2 Toepassingsgebied bescherming landschappelijke, natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden.

1. Dit hoofdstuk is van toepassing op het grondgebied van de provincie Utrecht, voor zover dit zich bevindt:
  - a. buiten een rode contour;
  - b. dan wel een bebouwde kom op het moment van vaststelling van de verordening, die buiten een rode contour gelegen is zoals aangegeven op de kaart in bijlage III.
2. Voor de toepassing van het voorgaande lid worden drijvende voorwerpen, vaartuigen en woonschepen binnen de provincie, waarvan de aanlegplaats of de afmeervoorziening zich geheel of gedeeltelijk bevindt op of aan een oever binnen de aangegeven grens, geacht zich binnen die grens te bevinden. Als de oever met de aanlegplaats of afmeervoorziening zich buiten de aangegeven grens bevindt, wordt ook het drijvende voorwerp, het vaartuig, dan wel het woonschip geacht zich buiten die grens te bevinden.
3. Deze verordening is niet van toepassing op drijvende voorwerpen, vaartuigen en woonschepen, die zich geheel buiten de provinciegrens bevinden, ook niet als de bijbehorende aanlegplaats of afmeervoorziening geheel of gedeeltelijk binnen de provinciegrens ligt. In dat laatste geval is de verordening wel van toepassing op de aanlegplaats of afmeervoorzieningen.

Artikel 5.1.3 Beleidsplan en waardenkaarten

1. Provinciale Staten stellen ter bescherming van de kwaliteit van het landschap en de natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in de provincie een of meer beleidsplannen op het gebied van natuur en landschap vast. Tenminste eenmaal in de vier jaar besluiten Provinciale Staten of een plan, of de plannen, worden herzien. Op de voorbereiding van het plan en wijzigingen daarvan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.
2. Met betrekking tot de paragrafen 5.3 en 5.5 van deze verordening kunnen Gedeputeerde Staten bij wijze van beleidsregel, of als onderdeel daarvan, waardenkaarten vaststellen en wijzigen.

Artikel 5.1.4 Waardenkaart kleine landschapselementen

1. Gedeputeerde Staten kunnen besluiten kleine landschapselementen op een waardenkaart te plaatsen;
2. Een waardenkaart, met betrekking tot beschermde kleine landschapselementen bevat in ieder geval:
  - a. een indeling op punt-, lijn-, of vlakelementen;
  - b. een legenda met toelichting;
  - c. een overzichtslijst, een foto en een redengevende omschrijving per element.
3. In het geval van een zwaarwegend maatschappelijk belang kunnen Gedeputeerde Staten besluiten kleine landschapselementen van de kaart te verwijderen.

Paragraaf 5.2 Borden, vlaggen, spandoeken en objecten

Artikel 5.2.1 Verbod

Het is verboden om borden, vlaggen, spandoeken, informatiezuilen en objecten, in welke vorm ook, te plaatsen, doen plaatsen, aan te brengen, of geplaatst, dan wel aangebracht te houden, of als eigenaar of andere zakelijk

gerechtigde of gebruiker van enige onroerende zaak plaatsing op, aan of tegen die onroerende zaak toe te staan of te gedogen.

Artikel 5.2.2 Algemene vrijstellingen

Het verbod bedoeld in artikel 5.2.1, geldt niet voor:

- a. borden waarvoor in de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Utrecht algemene regels zijn opgenomen;
- b. borden, vlaggen, spandoeken, informatiezuilen of objecten, die niet zichtbaar zijn vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats;
- c. borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen of objecten, die zich in het inwendige deel van een onroerende zaak bevinden en
- d. kunstuitingen.

Artikel 5.2.3 Specifieke vrijstellingen

Het in artikel 5.2.1 bedoelde verbod geldt niet:

1. voor één of meer plat tegen de gevel geplaatste borden en spandoeken, dan wel één direct voor een gebouw geplaatst bord, die uitsluitend betrekking hebben op een beroep, bedrijf of dienst, niet zijnde de levering van motorbrandstoffen, uitgeoefend of verleend in het daarvoor als zodanig bestemde gebouw, mits zij:
  - a. zich bevinden op het betreffende erf of bouwperceel
  - b. niet boven de goot- of dakrand uitsteken, en
  - c. het oppervlak van het direct voor het gebouw geplaatste bord maximaal 2 m² bedraagt.
2. voor maximaal vier vlaggen, die uitsluitend betrekking hebben op een beroep, bedrijf of dienst, niet zijnde de levering van motorbrandstoffen, uitgeoefend in een daarvoor als zodanig bestemd gebouw, mits de vlaggen:
  - a. direct voor of tegen het gebouw zijn aangebracht, en
  - b. ieder een oppervlak hebben van maximaal 6 m², en
  - c. een maximale hoogte boven maaiveld hebben van 6 m, maar niet boven de nokhoogte van het gebouw uitsteken.
3. voor één enkel-, tweezijdig, of sandwichbord bij een inrit, dat uitsluitend betrekking heeft op de gezamenlijke beroepen, bedrijven of diensten, niet zijnde de levering van motorbrandstoffen, uitgeoefend of verleend in een als zodanig bestemd gebouw op het door de inrit ontsloten perceel, mits:
  - a. reguliere bewegwijzering als bedoeld in lid 7 door de betrokken wegbeheerder is uitgesloten, en
  - b. het bord is geplaatst binnen 5 m van de inrit, en
  - c. een maximale hoogte boven maaiveld heeft van 1,50 m, en
  - d. een maximaal oppervlak heeft van 2 m² óf twee borden met ieder een maximaal oppervlak van 0,5m² waarbij de maximale hoogte boven maaiveld 1 meter is.
4. voor de volgende borden en vlaggen met betrekking tot activiteiten van een verkooppunt van motorbrandstoffen:
  - a. één brandstofprijzenbord in de directe nabijheid van het verkooppunt, mits dit niet hoger is dan 7,50 meter boven het maaiveld en een maximale breedte heeft van 2 m;
  - b. vier vlaggen in de directe nabijheid van het verkooppunt, mits deze:
    - i. zijn aangebracht voor of tegen het gebouw;
    - ii. ieder een oppervlakte heeft van maximaal 6 m²; en
    - iii. een maximale hoogte boven het maaiveld hebben van 6 m, maar niet boven de nokhoogte van het gebouw uitsteken;
  - c. borden en spandoeken op het gebouw van het verkooppunt, mits deze:
    - i. plat zijn bevestigd tegen de gevel van het gebouw;
    - ii. niet boven de goot- of dakrand uitsteken; en
    - iii. in totaal een oppervlakte van maximaal 9 m² hebben;
  - d. dakrandborden rondom de overkapping van de brandstofpompen met het logo van de brandstofleverancier, mits deze niet hoger zijn dan 1,50 meter.
5. voor borden en informatiezuilen, die educatieve en/of geografische informatie bevatten over een gebied of bezienswaardigheid, mits:

- a. langs iedere weg door of langs het betreffende gebied niet meer dan twee borden met ieder een oppervlak van maximaal 2 m² geplaatst zijn, met een maximale hoogte van 1,50 m boven maaiveld;
  - b. er bij de toegang van de bezienswaardigheid niet meer dan twee borden en één informatiezuil zijn geplaatst en bij de uitgang niet meer dan één bord, waarbij de borden ieder een maximaal oppervlak hebben van 2 m² en een maximale hoogte van 2,50 m boven maaiveld bij een maximale afmeting in horizontale richting van 1,50 m, en een informatiezuil een maximaal informatie-dragend oppervlak heeft van 6 m² bij een maximale hoogte van 2,50 m boven maaiveld; en tevens
  - c. maximaal 5 % van het totale oppervlak van een bord of een informatiezuil bestaat uit handels-, dan wel bedrijfsreclame, de vermelding van eventuele sponsors inbegrepen.
6. voor borden, die informatie bevatten over terreinen, die specifiek gebruikt worden voor het opwekken van duurzame energie, zoals zonnevelden:
    - a. één vrijstaand informatiebord van maximaal 12 m², als het terrein tenminste een oppervlakte heeft van 1 ha, of
    - b. één inritbord van maximaal 2 m² en een maximale hoogte boven maaiveld heeft van 1,50 m, en een bord, dat voldoet aan de in lid 1 gestelde voorwaarden, tegen de gevel van een gebouw, als het terrein een oppervlakte heeft van minder dan 1 ha,
    - c. waarbij van ieder onder a. of b. genoemd bord maximaal 5 % van het totale oppervlak bestaat uit handels-, dan wel bedrijfsreclame.
    - d. voor opschriften op windmolens geldt, dat alleen de gondel mag worden voorzien van een reclame-uiting.
  7. voor borden langs een provinciale of gemeentelijke weg, die verwijzen naar een toeristische bezienswaardigheid, een toeristisch overstappunt, dan wel een beroep, bedrijf of dienst, uitgeoefend in of op een onroerende zaak in de nabijheid van die borden, mits deze borden geplaatst zijn door en/of volgens de voorschriften van de betrokken wegbeheerder en voldoen aan het model, dat opgenomen is in
    - a. het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990, of
    - b. de Richtlijn toeristische bewegwijzering, of
    - c. de Richtlijn bewegwijzering.
  8. voor borden, die geplaatst zijn ten behoeve van recreatieve en toeristische bewegwijzering, mits
    - a. de oppervlakte van een route-overzichtsbord maximaal 1,50 m² bedraagt en van een andersoortig bord maximaal 0,20 m², en de hoogte boven maaiveld maximaal 2,50 m bedraagt;
    - b. maximaal 5 % van de zichtzijde bestaat uit handels-, dan wel bedrijfsreclame, de vermelding van eventuele sponsors inbegrepen, en
    - c. zij feitelijk onderdeel uitmaken van de route.
  9. voor verkeersborden als bedoeld in artikel 4 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) en overige dynamische of statische informatie op borden, die een wegbeheerder op of aan de weg plaatst vanuit zijn zorgplicht voor de weg op basis van artikel 2 van de Wegenverkeerswet.
  10. voor borden behorend tot de verkeerstekens en verkeersaanwijzingen als bedoeld in de Scheepvaartverkeerswet en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten.
  11. voor aankondigingsborden met maximale afmetingen van 0,50 m bij 0,30 m geplaatst door de wegbeheerder aan of in de directe nabijheid van het gemeentebord ter aanduiding van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet.
  12. voor maximaal twee borden op rotondes, geplaatst door de wegbeheerder om aan te geven dat het onderhoud van de rotonde gesponsord wordt, mits deze:
    - a. een maximale lengte hebben van 0,50 meter, een maximale breedte van 0,30 meter en een maximale hoogte van 0,70 meter vanaf het maaiveld; of
    - b. een maximale lengte hebben van 1,00 meter, een maximale breedte van 0,70 meter en een maximale hoogte van 0,70 meter vanaf het maaiveld mits de borden naar het oordeel van Gedeputeerde Staten voldoende landschappelijk zijn ingepast.
  13. voor borden, die zijn aangebracht ter voldoening aan een wettelijk voorschrift, mits de wettelijk voorgeschreven maten niet worden overschreden, dan wel, als er geen voorgeschreven maten zijn, het oppervlak ten hoogste 0,50 m² bedraagt bij een maximale afmeting in één richting van 1,00 m.
  14. voor maximaal één bord of spandoek op of in de onmiddellijke nabijheid van een onroerende zaak, zijnde een woning of bedrijfspand, waarbij deze zaak te koop, te huur of in pacht wordt aangeboden, mits het bord of spandoek een oppervlak heeft van maximaal 4 m², een maximale lengte in één richting van 2 m en een maximale hoogte boven het maaiveld van 2,50 m.

15. voor maximaal één bord per rijrichting en maximaal twee borden per wegwerk, die uitsluitend betrekking hebben op wegwerkzaamheden op de betrokken locatie, mits deze borden:
  - a. niet langer aanwezig zijn dan de uitvoering van het werk duurt;
  - b. bij autosnelwegen elk een oppervlak hebben van maximaal 12 m² bij een maximale lengte in één richting van 4 m en een maximale hoogte boven maaiveld van 6 m;
  - c. bij overige wegen elk een oppervlak hebben van maximaal 6 m² bij een maximale lengte in één richting van 3 m en een maximale hoogte boven maaiveld van 5 m.
16. voor maximaal één bord of spandoek, dat uitsluitend betrekking heeft op een in uitvoering zijnde bouwwerk, waterwerk of natuurontwikkelingsproject, mits het bord of spandoek:
  - a. direct voor deze werklocatie of nabij op het betreffende terrein aanwezige bebouwing is geplaatst, en
  - b. een oppervlak heeft van maximaal 6 m² met een maximale afmeting in één richting van 3 m en een maximale hoogte boven maaiveld van 5 m, en
  - c. niet gericht is op een autosnelweg.
17. voor twee informatieborden langs en gericht op een autosnelweg bij een grote woningbouwlocatie, die alleen betrekking hebben op deze woningbouwlocatie, waarbij het oppervlak per bord maximaal 28 m² bedraagt bij een maximale lengte in één richting van 7 m en een maximale hoogte boven maaiveld van 6 m.
18. voor vlaggen, die zijn aangewezen als officiële binnenlandse en/of buitenlandse vlaggen, tenzij een van de vrijstellingen als bedoeld in de leden 2 en 4 van dit artikel al is benut.
19. voor borden, spandoeken en objecten langs sportvelden en sportterreinen, die als zodanig zijn bestemd in het geldende bestemmingsplan, mits:
  - a. het opschrift of de afbeelding naar het sportveld of sportterrein is gericht en een maximale hoogte heeft van 2 m boven maaiveld, en
  - b. het sportterrein is omgeven door een afschermdende beplantingsstrook, en
  - c. overige borden, spandoeken en vlaggen in de nabijheid van een clubgebouw voldoen aan de eisen van de leden 1 en 2 van dit artikel.
20. voor één bord inzake de verkoop van agrarische producten, mits:
  - a. Het bord geplaatst is in de directe omgeving van het gebouw waar de producten verkocht worden, en
  - b. Het bord een oppervlak heeft van maximaal 1 m² bij een maximale lengte in één richting van 1,50 m en een maximale hoogte boven maaiveld van 2,50 m.
21. voor seizoen- en perceelsgebonden borden, spandoeken en vlaggen inzake de tijdelijke verkoop van agrarische vollegrondproducten op het oogstperceel, mits:
  - a. de borden, spandoeken en vlaggen niet eerder zijn geplaatst dan één week voor de aanvang van de oogst en uiterlijk één week na afloop weer zijn verwijderd, en
  - b. geplaatst zijn op het perceel van de verkoop in de onmiddellijke nabijheid van het onderkomen waar de productverkoop plaatsvindt, en
  - c. het aantal niet groter is dan twee borden of spandoeken, dan wel één bord en één spandoek met ieder een oppervlakte van maximaal 2,50 m² bij een maximale lengte in één richting van 1,50 m en een maximale hoogte boven maaiveld van 2,50 m, en
  - d. maximaal twee vlaggen met ieder oppervlakte van 2 m².
22. voor borden, spandoeken en vlaggen, die uitsluitend betrekking hebben op de verkiezing van een openbaar bestuur, mits:
  - a. deze niet eerder zijn geplaatst dan drie weken voor de verkiezingsdatum en uiterlijk drie dagen na die datum weer zijn verwijderd, en
  - b. geen handelsreclame bevatten.
23. voor maximaal twee borden op een erf in de nabijheid van een gebouw, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in van artikel 7 van de Grondwet, mits:
  - a. deze borden geen bedrijfsreclame bevatten, en
  - b. elk bord maximaal een oppervlak heeft van 1 m² bij een maximale afmeting in één richting van 1 m en een maximale hoogte boven maaiveld van 2,50 m.
24. voor borden, spandoeken en vlaggen, die zijn geplaatst in verband met een openbare wedstrijd, manifestatie, evenement of tentoonstelling, mits:
  - a. de borden, spandoeken en vlaggen niet behoren bij de gebruikelijke commerciële uitoefening van een beroep, bedrijf of dienst;
  - b. zij niet eerder dan drie weken voorafgaande aan de wedstrijd, manifestatie, evenement of tentoonstelling zijn geplaatst en uiterlijk drie dagen na afloop worden verwijderd, en

- c. op de betreffende locatie niet meer dan twee borden of spandoeken en maximaal vier vlaggen zijn aangebracht, en
- d. niet meer dan twee borden of spandoeken zijn geplaatst bij invalswegen, met in acht name van de voorschriften van de betrokken wegbeheerder.

Artikel 5.2.4 Algemene voorwaarden bij vrijstellingen

1. De vrijstellingen in deze paragraaf gelden slechts voor zover de aanduidingen op de betreffende borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen en objecten een feitelijke betekenis hebben; met uitzondering van kunstuitingen.
2. De borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen en objecten met inbegrip van hun dragende, ondersteunende en hulpconstructies dienen in goede staat van onderhoud te verkeren.
3. De op grond van 5.2.2, onder a of d, vrijgestelde borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen en objecten mogen niet verlicht zijn, tenzij de Provinciale Ruimtelijke Verordening anders bepaalt.
4. De op grond van artikel 5.2.3 vrijgestelde borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen en objecten mogen niet verlicht zijn, met uitzondering van die bedoeld in de leden 1, 2, 3, 4, 9, 10, 13, en 17 van dat artikel.
5. Voor zover in het voorgaande lid verlichting is toegestaan, geldt dat:
  - a. bij de borden, spandoeken en vlaggen, genoemd in de leden 1, 2, 3 en 4 de toestemming niet geldt tussen 23.00 u en 06.00 u, tenzij verlichting in die periode gelet op de openingstijden functioneel vereist is;
  - b. er geen gebruik gemaakt mag worden van knipperende verlichting of continu bewegende belettering of beelden;
  - c. er geen gebruik gemaakt mag worden van led-, of soortgelijke schermen, tenzij voldaan wordt aan de eisen van de richtlijn lichthinder van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSV).

Artikel 5.2.5 Wijze van meten

1. De afmetingen van een bord of spandoek worden bepaald door de buitenomtrek met inbegrip van de onder- of achtergrond, dan wel draag- of steunconstructie, die kennelijk tot het bord behoort.
2. Het oppervlak van een vlag en een informatiezuil wordt bepaald door de projectie van het totale oppervlak op een plat vlak.
3. De hoogte boven het maaiveld wordt gemeten vanaf het hoogste punt van het bord, spandoek, vlag, informatiezuil of object tot aan het maaiveld.
4. Dubbelzijdige borden gelden als één bord, tenzij elders in deze verordening anders bepaald is.

Paragraaf 5.3 Storten, dempen, ophogen en rommelterreinen

Artikel 5.3.1 Verboden

1. Het is de eigenaar, of andere zakelijk gerechtigde, dan wel gebruiker van enige onroerende zaak verboden om buiten de inrichting, die als zodanig is bestemd in een geldend bestemmingsplan, op die onroerende zaak te storten, op te hogen, te egaliseren, een stortplaats in te richten, te hebben of te houden, dan wel wateren geheel of gedeeltelijk te dempen of gedempt te houden, alsmede dergelijke handelingen en de gevolgen daarvan toe te staan of te gedogen.
2. Het is de eigenaar, of andere zakelijk gerechtigde, dan wel gebruiker van enige onroerende zaak verboden om buiten de inrichting, die als zodanig is bestemd in een geldend bestemmingsplan, op die onroerende zaak een rommelterrein in te richten, te hebben of te houden, dan wel de aanwezigheid daarvan te gedogen, tenzij dat rommelterrein in alle seizoenen niet zichtbaar is vanaf een voor het publiek zichtbare plaats.

Artikel 5.3.2 Vrijstelling dempen

De verboden gesteld in artikel 5.3.1 gelden niet voor dempen van wateren in de in bijlage IV aangegeven gebieden.

Artikel 5.3.3 Overige vrijstellingen

De verboden gesteld in artikel 5.3.1 gelden niet voor:

1. Het storten, dempen, ophogen en egaliseren ten behoeve van de uitvoering of het onderhoud van infrastructurele openbare werken en werken van groot maatschappelijk belang, mits de handelingen:
  - a. plaatsvinden binnen het uitvoeringsgebied van een vergund bestek, of
  - b. zijn aangewezen in een bestemmingsplan, en
  - c. niet langer duren dan voor de uitvoering of het onderhoud noodzakelijk is.
2. Het storten, dempen, ophogen of egaliseren op een in het bestemmingsplan aangewezen bouwperceel ten behoeve van onderhouds-, herstel-, bouw- of sloopwerkzaamheden, voor zo lang als deze handelingen duren en de vrijgestelde activiteiten noodzakelijk zijn.
3. Stortplaatsen, die als zodanig zijn aangewezen in een bestemmingsplan, of zich bevinden in gebouwen in de zin van de Woningwet.
4. Het storten, ophogen en dempen in agrarische weide- en akkerpercelen, ten behoeve van rijpaden door die percelen. Daarnaast mag de onderlinge verbinding tussen deze percelen door middel van dammen met duikers ingericht worden, mits deze verbinding maximaal 5m breed is, gemeten in de lengterichting van het afgedamde water tussen de aansluitingen van de dam op de oorspronkelijke oever.
5. Een stortplaats of rommelterrein op, of onmiddellijk grenzend aan een agrarisch bouwperceel, voor zover aantoonbaar noodzakelijk voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering, mits
  - a. het te storten of opgeslagen materiaal voortkomt uit het eigen agrarische productieproces, of
  - b. bestemd is voor de verwerking in dat productieproces, en
  - c. voor zover het materieel in dat proces benodigd is, waarbij
  - d. rijkuilen, sleufsilos en hooi-/kuilgrasballen moeten zijn afgedekt met, of gewikkeld in, plasticfolie.
  - e. er niet meer dan één hoop grond van maximaal 50 m³ op het terrein ligt.
6. Het storten, ophogen, dempen en egaliseren op basis van een vergunning krachtens de Ontgrondingenwet, voor zover de werkzaamheden plaatsvinden op het perceel, waarop de vergunning betrekking heeft.
7. Het storten van, ophogen met, en egaliseren van baggerspecie, vrijkomend uit normaal onderhoud van watergangen, mits:
  - a. de baggerspecie gelijkmatig over de oever van een naast de watergang gelegen perceel wordt verspreid, waarbij aardkundig, archeologisch of landschappelijk waardevolle terreingedeelten, zoals laagten en geulen in stand worden gelaten;
  - b. losse plantenresten boven aan het talud van de watergang worden neergelegd;
  - c. het oorspronkelijke maaiveld met niet meer dan 10 cm wordt verhoogd, en
  - d. de baggerspecie niet wordt gestort op slootkanten, die in agrarisch natuurbeheer zijn.
8. Het storten van grond, heideplagsel en bosstrooisel ten behoeve van het geheel of gedeeltelijk ophogen en egaliseren van agrarisch gebruikte weide- en akkerpercelen buiten het Natuurnetwerk Nederland en de groene contour, mits:
  - a. de werkzaamheden tenminste 2 weken voor aanvang worden gemeld bij Gedeputeerde Staten door middel van een (digitaal) beschikbaar gesteld meldingsformulier en na aanvang binnen vier weken zijn afgerond, waarbij
  - b. grond gestort wordt volgens het principe zand op zand, klei op klei en veen op veen, en
  - c. bij het verspreiden en egaliseren de aardkundig, archeologisch of landschappelijk waardevolle terreingedeelten, zoals laagten en geulen, in stand worden gelaten, en tevens
  - d. de opgehoogde percelen na inklinking van de opgebrachte laag niet meer dan 10 cm hoger liggen ten opzichte van het oorspronkelijke maaiveld van de dichtstbijzijnde naastgelegen niet opgehoogde percelen.
9. Het storten van bagger in een baggerdepot gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland en de groene contour, mits:
  - a. het depot niet is, of wordt aangelegd op een locatie, die in de kwaliteitsgidsen landschap van de provincie Utrecht als open of extreem open is aangeduid;
  - b. het depot voor inklinken maximaal 1,50 m hoog is ten opzichte van het laagste naastgelegen maaiveld;
  - c. na inklinken de bagger en de om het depot opgeworpen kaden gelijkmatig worden verspreid tot 1 m uit de slootkant, waarbij de aardkundig, archeologisch of landschappelijk waardevolle terreingedeelten, zoals laagten en geulen in stand worden gelaten;

- d. de kaden tenminste 2 m uit de slootkant worden aangelegd en zowel eind juni als in november gemaaid worden; en
  - e. het perceel of de percelen, waarop het baggerdepot zich bevond, na ophogen, inklinken, verspreiden en egalisatie niet meer dan 10 cm hoger liggen dan het oorspronkelijke maaiveld van de dichtstbijzijnde naastgelegen niet opgehoogde percelen.
10. Het storten van takhout ten behoeve van takkenwallen en takkenrillen, mits:
- a. de wallen en rillen worden aangelegd tegen de buitenrand van een houtopstand;
  - b. het gebruikte takhout afkomstig is van die nabije houtopstand;
  - c. daarmee aanwezige of potentiële natuurwaarden worden versterkt;
  - d. de wallen en rillen aan de voet maximaal 1 m breed zijn en een maximale hoogte van 1,50 m hebben ten opzichte van het oorspronkelijke maaiveld en geen stobben of boomstronken bevatten.
11. Het storten van grond en bagger, met inbegrip van blad, takken, stobben en boomstronken, ten behoeve van een takkenril, stobbewal en/of broeihoop met een maximale hoogte boven maaiveld van 1 m nabij een viaduct, ecoduct of faunapassage, dan wel de planmatige inrichting en ontwikkeling van natuurterreinen, of ecologische zones, onder verantwoordelijkheid van en met de gedocumenteerde instemming van de beheerder van het betrokken natuurterrein, dan wel de ecologische zone, mits:
- a. de ecologische meerwaarde vanuit provinciaal en/of gemeentelijk beleid kan worden aangetoond;
  - b. het gestorte element onderdeel uitmaakt van een ecologische zone of daarbij aansluit;
  - c. uitsluitend gebiedseigen materiaal wordt gebruikt.
12. Het storten van grond ten behoeve van een wal of grondlichaam in tuinen, parken, landgoederen, of sportaccommodaties, mits:
- a. een aan de stortlocatie grenzend landschapstype daardoor niet wordt doorkruist of onderbroken, tenzij dit aanvaardbaar is vanuit cultuurhistorische overwegingen, bepaald door beleidsdocumenten;
  - b. aanwezige bomen niet in het grondlichaam komen te staan;
  - c. de wal of het grondlichaam wordt ingeplant met een gebiedseigen beplantingsmengsel, en
  - d. de wal of het grondlichaam aan de voet maximaal 2 m breed is en een maximale hoogte heeft van 1m ten opzichte van het maaiveld.

Paragraaf 5.4 Wateren

Artikel 5.4.1 Toepassingsgebied wateren

Onverminderd het bepaalde in artikel 5.1.2, eerste lid, is deze paragraaf 5.4 niet van toepassing op de gebieden die zijn aangegeven op de kaart in Bijlage V, zijnde;

- a. in de gebieden, die in beheer zijn bij het Recreatieschap Vinkeveense Plassen, respectievelijk het Plassenschap Loosdrecht, en
- b. op woonschepen met een ligplaats in de woonarkenparken:
  - De Dotterbloem aan de Bovendijk te Wilnis;
  - De Waterlelie aan de Bovendijk te Wilnis;
  - De Watertuin aan de Bovendijk te Wilnis;
  - Bestevaer aan de A. Janssenweg te Baarn;
  - De Horn aan de Horn te Baambrugge;
  - De Vinkenslag aan de Schattekerkerweg te De Hoef;
  - Mur aan de Demmerik 94 te Vinkeveen.

Afdeling A Woonschepen

Artikel 5.4.2. Verboden

1. Het is de eigenaar, bezitter, houder, gebruiker of zakelijk gerechtigde, van een woonschip verboden dat woonschip ligplaats te laten nemen, te ankeren, af te meren of anderszins in het water te plaatsen, dan wel te hebben of te houden.
2. Het is verboden om bij een woonschip een aanlegplaats en daarmee verband houdende oever- en afmeervoorzieningen te maken of te hebben, indien dit woonschip:
  - a. in strijd met het verbod in het voorgaande lid is afgemeerd;
  - b. is afgemeerd bij een ligplaats, die als knelpunt is aangemerkt;

- c. onderwerp is van een ontheffing, die met oeverbeleid is afgegeven, of
- d. aangewezen is op grond van 5.5.4, tweede lid.

Artikel 5.4.3 Vrijstellingen

Het in artikel 5.4.2, eerste lid, bedoelde verbod geldt niet voor:

1. woonschepen bij lig- en aanlegplaatsen, die als zodanig in een bestemmingsplan zijn aangewezen, mits:
  - a. de algemene regels ten aanzien van woonschepen in de Provinciale Ruimtelijke Verordening in dat bestemmingsplan zijn verwerkt, dan wel,
  - b. de woonschepen voldoen aan 5.5.4, zesde lid, onder a en b;
2. één woonschip in een jacht- of bedrijfshaven, dat daar in gebruik is als verenigingsaccommodatie.
3. De vrijstelling in het eerste lid geldt niet voor woonschepen, waarvoor een ontheffing is verleend op basis van een typen- of oeverbeleid, of waarvoor een ontheffing geldt met een verplaatsingsclausule, en voor woonschepen aan wisselligplaatsen.

Artikel 5.4.4 Ontheffingen

1. Ontheffingen van het verbod in artikel 5.4.2, eerste lid, kunnen alleen verleend worden voor woonschepen op ligplaatsen, waarvoor op de datum van het inwerking treden van deze verordening al een ontheffing geldt krachtens de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996 of de landschapsverordening provincie Utrecht 2011 en voor woonschepen op ligplaatsen, die als zodanig in een bestemmingsplan zijn aangewezen.
2. Gedeputeerde Staten kunnen ligplaatsen aanwijzen, waarvoor na afloop van een geldende ontheffing geen nieuwe ontheffing meer zal worden verleend aan dezelfde of een andere ontheffingshouder, dan wel met betrekking tot hetzelfde of een ander woonschip.
3. Onverlet het bepaalde in het eerste lid kunnen ontheffingen worden verleend met toepassing van een typen- of oeverbeleid, voor wisselligplaatsen, of met toevoeging van een verplaatsingsclausule.
4. De houder van een ontheffing kan Gedeputeerde Staten verzoeken om de ontheffing op naam van een ander te stellen, dan wel ontheffing te verlenen voor een vervangend woonschip op dezelfde locatie.
5. Het besluit over de ontheffingsverlening wordt genomen gehoord het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente, het dagelijks bestuur van het betrokken waterschap, of een andere toepasselijke waterbeheerder, tenzij de ontheffingsaanvraag betrekking heeft op eigendomsoverdracht van een bestaande ontheffing of verlenging van de ontheffingsperiode.
6. Voor zover de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Utrecht daar niet in voorziet, neemt de ontheffing tenminste de volgende criteria in acht:
  - a. De lengte, breedte en hoogte van een woonschip zijn met inbegrip van een eventueel bij het schip aangelegd terras, respectievelijk ten hoogste 18,00 m, 6 m en 3,50 m, tenzij het gaat om een woonschip met historische waarde; in dat geval mag de lengte ten hoogste 30 m zijn.
  - b. Bij een dak, niet zijnde een plat dak, is een nokhoogte van ten hoogste 4 m toegestaan, mits de goothoogte ten hoogste 3,50 m bedraagt en het dak in de lengterichting slechts één knik bevat, die zich in horizontale richting tenminste 1 m van de snijlijn van het dak met de buitenwand van het woonschip bevindt.
  - c. De onderlinge afstand tussen twee woonschepen bedraagt tenminste 5 m.
  - d. Bij woonschepen in een uiterwaard mag de aanlegplaats op de oever geen voorzieningen hebben en dient het woonschip het uiterlijk te hebben van een varend voormalig binnenvaartschip met historische waarde.
7. De maten bedoeld in het voorgaande lid worden vastgesteld waar zij, met inbegrip van al hetgeen vast aan het woonschip verbonden is, boven of onder water het grootst zijn; de hoogte wordt gemeten vanaf de waterlijn.
8. Bij het vaststellen van de maten blijven buiten beschouwing:
  - a. Masten, lichtkoepels, schoorstenen, antennes en andere ondergeschikte onderdelen;
  - b. Dakoverstekken, voor zover zij niet meer dan 30 cm buiten de gevel uitsteken;
  - c. Loopranden met een maximale breedte van 80 cm, voor zover de betreffende zijde van het woonschip niet op andere wijze bereikbaar is.
9. Gedeputeerde Staten kunnen in bijzondere gevallen afwijken van de criteria in het zesde lid.

Afdeling B Andere vaartuigen en voorwerpen

Artikel 5.4.6 Verbod

Het is de zakelijk gerechtigde tot, en de bezitter, houder of gebruiker van een vaartuig of voorwerp, niet zijnde een woonschip, verboden om dat vaartuig of voorwerp ligplaats te laten nemen, te ankeren, af te meren, of anderszins in, op of vlak boven een water te plaatsen, aanwezig te hebben of te houden.

Artikel 5.4.7 Algemene vrijstelling

Het in artikel 5.4.6 bedoelde verbod is niet van toepassing op vaartuigen en drijvende voorwerpen aangemeerd op plaatsen waarbij een van de verkeerstekens E.5 tot en met E.7.1 van bijlage 7 bij het binnenvaartpolitiereglement en bijlage 7 van het Rijnvaartpolitiereglement zijn geplaatst.

Artikel 5.4.8 Specifieke vrijstellingen

Het in artikel 5.4.6 bedoelde verbod geldt niet voor:

1. Vaartuigen in jacht-, of bedrijfshavens en waterscoutinglocaties.
2. Vaartuigen, die worden gebruikt bij het vervoer van uitsluitend bedrijfsmiddelen, voor zover zij tijdelijk voor het laden en lossen van die bedrijfsmiddelen worden of zijn afgemeerd.
3. Eén open vaartuig met een maximale lengte van 7 m bij een direct aan het water gelegen erf, mits er geen gebruik wordt gemaakt van de vrijstelling in het vierde lid van dit artikel.
4. Eén vaartuig, of één boatsaver met inliggend vaartuig, in een insteekhaven, indien voor de insteekhaven een ontheffing op grond van deze verordening geldt en mits het vaartuig of de boatsaver met inliggend vaartuig volledig binnen de begrenzing van de insteekhaven past.
5. Eén vaartuig bij een direct aan het water gelegen erf in de periode 1 april tot en met 30 september, voor zover het aanmeren dient voor het zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is in- of uitladen, dan wel vaarklaar maken van het vaartuig ten behoeve van recreatief gebruik.
6. Het tijdelijk afmeren van vaartuigen voor het laten in- of uitstappen van passagiers bij horecagelegenheden, die als zodanig in een bestemmingsplan zijn aangewezen.
7. Eén partyschip bij een als zodanig in het bestemmingsplan opgenomen horecagelegenheid, mits het vaartuig voldoet aan een door Gedeputeerde Staten goedgekeurd landschappelijk inpassingsplan, waarin zowel het partyschip als de aanlegplaats op landschappelijke aspecten positief zijn beoordeeld.
8. Historische schepen, die hetzij als varend monument, hetzij als historisch casco zijn ingeschreven in het register van de Federatie Varend Erfgoed Nederland en naar het oordeel van Gedeputeerde staten in goede staat van onderhoud verkeren, bij aanlegplaatsen, die als zodanig in een bestemmingsplan zijn aangewezen.

Afdeling C Havens en aanlegplaatsen bij andere vaartuigen en voorwerpen

Artikel 5.4.9 Verbod

Het is verboden (insteek)havens of aanlegplaatsen en daarmee verband houdende voorzieningen, zoals steigers, meerpalen en vlonders, te maken, te hebben dan wel in stand te laten, of als zakelijk gerechtigde dan wel gebruiker van een oever toe te laten of te gedogen dat (insteek)havens, aanlegplaatsen of dergelijke voorzieningen op of aan de desbetreffende oever worden aangelegd.

Artikel 5.4.10 Vrijstellingen

Het in artikel 5.4.9 bedoelde verbod geldt niet voor:

1. Aanlegplaatsen en daarmee verband houdende voorzieningen in jacht-, bedrijfshavens en waterscoutinglocaties.
2. Eén aanlegsteiger per direct aan het water gelegen erf, mits deze steiger:
  - a. geen grotere oppervlakte heeft dan 7,20 m²;
  - b. geen afbreuk doet aan het karakter van een eventueel aanwezige natuurlijke of natuurvriendelijke oever.

Artikel 5.4.11 Bepalingen in geval van ontheffing

Bij een ontheffing als bedoeld in artikel 5.6.1 voor een insteekhaven geldt in elk geval het volgende:

1. De haven is of wordt uitgegraven in een erf;
2. Een dubbele insteekhaven kan alleen worden aangelegd op de grens van twee naast elkaar gelegen erven;
3. De haven dwars op de vaarweg is/wordt aangelegd en/of aansluit op de cultuurhistorische verkavelingsrichting van sloten en waterwegen in het achterliggende landschap.
4. Lengte en breedte van een enkele insteekhaven zijn respectievelijk ten hoogste 8 m en 3,25 m.
5. Lengte en breedte van een dubbele insteekhaven zijn respectievelijk ten hoogste 8 m en 6 m.
6. Indien door het gestelde in lid 3 de haven niet loodrecht op de vaarweg kan worden aangelegd, kan een geringe afwijking van de lengtemaat worden toegestaan.

Paragraaf 5.5 Beschermd kleine landschapselementen

Artikel 5.5.1 Toepassingsgebied kleine landschapselementen

De bepalingen uit deze paragraaf zijn van toepassing op kleine landschapselementen welke overeenkomstig artikel 5.1.3, tweede lid en artikel 5.1.4 door Gedeputeerde Staten op een waardenkaart voor kleine landschapselementen zijn geplaatst (zie Bijlage VI).

Artikel 5.5.2 Verboden

Het is verboden:

1. Een beschermd klein landschapselement, hetzij boven-, hetzij ondergronds te beschadigen, te vernielen of te vernietigen, dan wel in zodanig geringe mate te onderhouden dat daardoor de instandhouding van het element gevaar loopt.
2. Een beschermd klein landschapselement te bewerken, te laten bewerken of te gebruiken op een wijze waardoor het wordt ontsierd of het voortbestaan in gevaar wordt gebracht.
3. Houtopstanden, die een beschermd klein landschapselement vormen of daar onderdeel van zijn, te vellen of te doen vellen.

Artikel 5.5.3 Vrijstellingen

De in artikel 5.5.2 bedoelde verboden gelden niet:

1. indien vellen noodzakelijk is krachtens de Plantenziektenwet en ter bestrijding van boomziekten, mits het voornemen tot het vellen op deze grond aan Gedeputeerde Staten ter kennis is gebracht voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden;
2. voor het periodieke vellen ten behoeve van onderhoud van griend- en hakhout;
3. voor het uitvoeren van noodzakelijk onderhoud gericht op kwaliteitsverbetering of duurzame instandhouding;
4. indien het bepaalde in artikel 4.6 van de wet van toepassing is.

Artikel 5.5.4 Opheffing verbod om dringende redenen

1. De zakelijk gerechtigde, bezitter of gebruiker, die om dringende redenen, die niet voorzien zijn in artikel 5.5.3, een van de handelingen bedoeld in 5.5.2 wenst te verrichten, doen verrichten of toe te laten, doet hiervan tenminste 6 weken en ten hoogste 24 weken voorafgaand aan de beoogde uitvoering van de handelingen melding bij Gedeputeerde Staten door middel van een meldingsformulier. De melding geldt als een verzoek om de beschermde status van het landschapselement geheel of gedeeltelijk op te heffen.
2. Gedeputeerde Staten besluiten uiterlijk 6 weken na ontvangst van de melding. Deze termijn kan een keer met 6 weken verlengd worden.
3. Indien Gedeputeerde Staten besluiten om de beschermde status geheel of gedeeltelijk op te heffen, kunnen zij daar voorschriften, beperkingen en compenserende maatregelen aan verbinden.

4. Voor zover de beschermde status wordt opgeheven, mogen de handelingen, bedoeld in artikel 5.5.2, niet worden verricht tot na afloop van de bezwaar- en beroepstermijnen het opheffingsbesluit onherroepelijk is geworden.

Artikel 5.5.5 Herstel- en herplantplicht

1. In geval dat een of meer van de verboden van artikel 5.5.2 overtreden zijn zonder vrijstellingsgrond, is de zakelijk gerechtigde van de grond, dan wel degene, die uit anderen hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, verplicht om binnen een jaar na de overtreding het beschermde kleine landschapselement op dezelfde locatie zo veel mogelijk in de oorspronkelijke staat te herstellen of te herbepplanten.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 5.5.3, moeten niet aangeslagen herbepplantingen of andere mislukte herstelmaatregelen voor 1 april van het opvolgende jaar worden vervangen of hersteld.

Artikel 5.5.6 Zorgplicht

1. De zakelijk gerechtigde tot, of de gebruiker van een beschermd klein landschapselement is verplicht onomkeerbare handelingen, waarbij dit landschapselement geheel of gedeeltelijk teniet kan gaan, direct te melden bij Gedeputeerde Staten.
2. Het is de zakelijk gerechtigde tot, of de gebruiker van een beschermd klein landschapselement verboden toe te laten of te gedogen, dat zich in of rond dat landschapselement handelingen worden verricht, die het voortbestaan van dat element in gevaar kunnen brengen.

Paragraaf 5.6 Ontheffingen

Artikel 5.6.1 Aanvragen

1. Gedeputeerde Staten kunnen, tenzij in artikel 5.6.2 anders is bepaald, desgevraagd ontheffing verlenen van de in dit hoofdstuk gestelde verboden en verplichtingen.
2. Ontheffingen worden verleend, voor zover daardoor de betrokken natuurwetenschappelijke, landschappelijke, cultuurhistorische en/of archeologische waarden niet onaanvaardbaar worden geschaad.
3. Aan een ontheffing kunnen voorschriften, beperkingen en compensatieverplichtingen worden verbonden met het oog op de in het voorgaande lid genoemde waarden en/of rapportageverplichtingen met het oog op de handhaving.
4. Een ontheffing geldt voor een periode van ten hoogste tien jaar, gerekend vanaf de besluitdatum.
5. Voor de aanvragen kunnen Gedeputeerde Staten een formulier voorschrijven.
6. Tenzij elders in dit hoofdstuk een afwijkende termijn vermeld staat, wordt op een aanvraag binnen dertien weken beslist. Gedeputeerde Staten kunnen de beslissing eenmaal met ten hoogste de vermelde beslistermijn verdagen.
7. Een ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken, indien:
  - a. bij de aanvraag, ongeacht de verwijtbaarheid daarvan, onjuiste gegevens zijn verstrekt en de ontheffing op basis van de juiste gegevens anders, of niet zou zijn verleend;
  - b. de voorschriften, beperkingen of compensatieverplichtingen niet of onvoldoende worden nageleefd;
  - c. veranderingen worden aangebracht in de feiten of gegevens op basis waarvan de ontheffing is verleend;
  - d. de ontheffing gedurende een jaar niet is gebruikt;
  - e. gewijzigde inzichten of omstandigheden dat vergen.

Artikel 5.6.2 Ontheffingsverbod

Gedeputeerde Staten verlenen geen ontheffing van de verboden gesteld in:

- a. Artikel 5.2.1;
- b. Artikel 5.3.1, tweede lid;
- c. Artikel 5.4.6 met betrekking tot voorwerpen, tenzij het gaat om boatsavers in een natuurlijke inham op eigen terrein;
- d. Paragraaf 5.5.

HOOFDSTUK 6 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 6.1 Delegatie

Gedeputeerde Staten kunnen de bijlagen bij deze verordening wijzigen.

Artikel 6.2 Schadevergoeding

Ten aanzien van de aanvrager van een ontheffing, als bedoeld in artikel 5.6.1 van deze verordening, die als gevolg van de beslissing op zijn aanvraag schade lijdt, is artikel 15.20 van de Wet milieubeheer van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK 7 STRAFBAARHEID EN HANDHAVING

Artikel 7.1 Strafbaarheid

Overtreding van de in hoofdstuk 5 van deze verordening gestelde verboden, van de krachtens dit hoofdstuk verleende ontheffingen en de daaraan verbonden voorschriften, beperkingen en compensatievoorschriften zijn strafbaar en worden gestraft met een hechtenis van ten hoogste twee maanden of een geldboete van de tweede categorie. Bij de strafmaatbepaling kan rekening gehouden worden met het mogelijk genoten economisch voordeel.

Artikel 7.2 Handhaving

1. Ten aanzien van voor de inwerkingtreding van deze verordening genomen handhavingsbesluiten tot toepassing van een last onder dwangsom of de toepassing van een last onder bestuursdwang, blijft de ten tijde van die besluiten geldende verordening van kracht tenzij het verbod niet langer van kracht is.
2. Met het toezicht op de naleving van deze verordening zijn, naast de bij of krachtens de artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, mede belast de daarvoor door Gedeputeerde Staten aan te wijzen personen.
3. Met betrekking tot de in deze verordening gegeven afmetingen en aantallen, wordt bij de handhaving uitgegaan van de getalwaarde in twee decimalen.

HOOFDSTUK 8 OVERGANGSRECHT

Artikel 8.1 Overgangsrecht, algemeen

1. Ontheffingen verleend op grond van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996, de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 en Landschapsverordening provincie Utrecht 2016 gelden als ontheffingen op basis van hoofdstuk 5 van deze verordening.
2. Een ontheffing, verleend op grond van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996, de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 en de Landschapsverordening provincie Utrecht 2016, zonder een daarin vermelde einddatum, blijft van kracht tot 10 jaar na de datum van bekendmaking van het ontheffingsbesluit, tenzij door Gedeputeerde Staten aan de ontheffingshouder een andere einddatum is, of wordt, meegedeeld.
3. Een aanvraag voor een ontheffing, ingediend tijdens de werkingsduur van de in het eerste lid genoemde verordeningen, op basis van hoofdstuk 5 van deze verordening, wordt behandeld met toepassing van de betreffende verordeningen, tenzij de bepalingen in deze verordening gunstiger zijn voor de aanvrager.
4. Op een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang op grond van de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 of de Landschapsverordening provincie Utrecht 2016 blijft die verordening van toepassing.

Artikel 8.2 Overgangsrecht Borden, vlaggen, spandoeken en objecten

1. Ontheffingen voor borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen en objecten op grond van artikel 2 van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996 blijven gelden gedurende hun resterende geldigheidsduur. Na afloop van deze termijn geldt het verbod van artikel 5.2.1, tenzij de vrijstellingsbepalingen in artikel 5.2.5 of 5.2.3 van toepassing zijn.
2. Voor borden, spandoeken, vlaggen en objecten, die aanwezig zijn in overeenstemming met wettelijke voorschriften, treedt het verbod van artikel 5.2.1 pas in werking 13 weken na het vervallen van dat wettelijke voorschrift.
3. Het bepaalde in lid 2 is van overeenkomstige toepassing, indien een verandering optreedt in de algemene regels op grond van de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Artikel 8.3 Overgangsrecht woonschepen

1. Indien ontheffing is verleend voor een of meer grotere maten dan bepaald is in artikel 5.4.4, zesde lid, vervalt die ontheffing bij wijziging of vervanging van het woonschip.
2. Woonschepen, die sinds 1 januari 1989 of eerder onafgebroken dezelfde ligplaats hebben ingenomen en vanaf die datum voortdurend in gebruik geweest zijn als hoofdverblijf, en die op die ligplaats in strijd zijn met artikel 5.4.2, eerste lid, worden op die locatie gedoogd.
3. Bij woonschepen, die vanaf een datum na 1 januari 1989 onafgebroken dezelfde ligplaats hebben ingenomen en vanaf die datum voortdurend in gebruik geweest zijn als hoofdverblijf, en die op die ligplaats in strijd zijn met artikel 5.4.2, eerste lid, geldt bij bestuurlijke handhaving ter verwijdering de volgende begunstigingstermijn vanaf de datum van het handhavingsbesluit:

<u>Jaar van inname ligplaats</u>	<u>Begunstigingstermijn</u>
1989- 1997	drie jaar
1998- 2002	achtien maanden
2003	drie maanden
2004- heden	de kortste redelijke termijn

4. Een gedoogsituatie kan worden beëindigd en een begunstigingstermijn kan worden verkort, indien voor het betreffende woonschip een wisseligplaats, dan wel een reguliere ligplaats in overeenstemming met deze verordening beschikbaar komt.
5. Indien een aanlegplaats aanwezig is in strijd met artikel 5.4.3, tweede lid, en aan die aanlegplaats een woonschip ligplaats heeft conform het tweede lid van dit artikel, geldt voor de aanlegplaats dezelfde gedoog- of begunstigingstermijn als voor het woonschip. De bedoelde besluiten worden op hetzelfde moment bekendgemaakt.

Artikel 8.4 Overgangsrecht aanlegplaatsen en insteekhavens

1. Voor een aanlegplaats, die aantoonbaar al voor 1 januari 2004 aanwezig was en in strijd is met het verbod bedoeld in artikel 5.4.9, en die de maatvoering in artikel 5.4.10, tweede lid, sub a, met meer dan 50 % overschrijdt, kan de provincie de kosten van het aanpassen aan de geldende regelgeving geheel of gedeeltelijk voor haar rekening nemen of vergoeden. Een verzoek hiertoe wordt ingediend bij Gedeputeerde Staten,
2. Insteekhavens, die aantoonbaar al voor 1 januari 2004 aanwezig waren en die niet voldoen aan de criteria, genoemd in artikel 5.4.11 worden geacht aanwezig te zijn met een ontheffing krachtens deze verordening. Dit geldt ook voor een binnen deze insteekhaven passend vaartuig.

HOOFDSTUK 9 SLOTBEPALINGEN

Artikel 9.1 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2017, met uitzondering van paragraaf 3.3 welke in werking treedt op 1 januari 2018.

Artikel 9.2 Intrekken oude regelingen

De Verordening schadebestrijding dieren provincie Utrecht 2014, de Verordening Veehouderij, stikstof en Natura 2000 provincie Utrecht 2012 en de Landschapsverordening provincie Utrecht 2016 worden ingetrokken.

Artikel 9.3 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017.

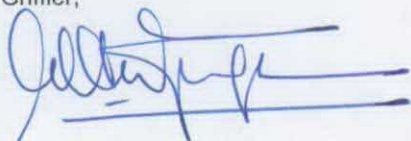
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 12 december 2016.

Provinciale Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Griffier,

Bijlage I als bedoeld in artikel 3.4.1

1. **Grauwe gans, Kolgans en Brandgans:**

- a. Verjaging met ondersteunend afschot van Grauwe gans, Kolgans en Brandgans is toegestaan ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, in de periode van 1 november tot 1 maart tussen een half uur voor zonsopkomst en een half uur na zonsondergang op percelen met nog oogstbare akker- en tuinbouwgewassen en grasland, alsmede de direct daaraan grenzende percelen;
- b. In afwijking van onderdeel a, is verjaging met ondersteunend afschot van Grauwe gans, Kolgans en Brandgans niet toegestaan:
  - in de door Gedeputeerde Staten aangewezen ganzenrustgebieden;
  - op grasland dat is ingezaaid of doorgezaaid voor 1 augustus voorafgaand aan de betreffendewinterperiode;
  - op grasland dat is ingezaaid of doorgezaaid na 1 augustus voorafgaand aan de betreffende winterperiode met een oppervlakte kleiner dan 1 hectare en
  - op percelen die zijn ingezaaid als afvanggewas op geoogste percelen.
- c. Verjagen met afschot op kwetsbare gewassen mag alleen plaatsvinden indien er tevens een akoestisch middel en een visueel middel zijn ingezet conform de voorwaarden met betrekking tot effectief gebruik die zijn opgenomen in de *Faunaschade Preventie Kit, module ganzen*. Het jachtgeweer wordt niet beschouwd als preventief akoestisch middel.
- d. Het doden van de soorten Grauwe gans, Kolgans en Brandgans is toegestaan met zowel hagel-als kogelgeweer.
- e. Verjaging met ondersteunend afschot is alleen toegestaan indien er sprake is van een groep van meer dan vijf ganzen welke zich op het schadeperceel, danwel op een direct hieraan grenzend perceel, bevindt of hier invalt.
- f. Per verjaagactie mogen maximaal twee ganzen worden gedood.
- g. Het gebruik van het geweer is niet toegestaan op zondagen, eerste en tweede kerstdag en nieuwjaarsdag.
- h. Gedeputeerde Staten kunnen, zonodig in afwijking van de bepalingen uit deze bijlage, bij ontheffing, afschot van paarvormende Grauwe ganzen en Brandganzen toestaan in de periode van 1 februari tot 1 maart.
- i. Gebruik van lokmiddelen is verboden.
- j. Worden de gedode Grauwe ganzen, Kolganzen en Brandganzen niet voor consumptie- of handelsdoeleinden gebruikt, dan worden zij ter voorkoming van verspreiding van ziekten, zo spoedig mogelijk op een wettelijk toegestane en vereiste wijze geruimd.
- k. Metalen ringen die zich aan gedode vogels bevinden worden binnen 48 uur naar het Vogeltrek-station, Postbus 40, 6666 ZG Heteren gezonden onder vermelding van plaats en datum van het afschot, of worden gemeld via het daarvoor bedoelde elektronische systeem. Kleurringen en halsbanden dienen doorgegeven te worden via de website www.geese.org.

2. **Veldmuis**

- a. Het vangen en doden van Veldmuizen, evenals het beschadigen en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van deze soort, is toegestaan ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen en in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid.

- b. Onderdeel a is van toepassing op schadepercelen, evenals de direct daaraan grenzende percelen, in de gehele provincie.
- c. Ter uitvoering mag gebruik gemaakt worden van de volgende middelen en methoden: inundatie, middelen die krachtens de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden zijn toegelaten of vrijgesteld.

Toelichting bij bijlage I:

Grauwe gans, Kolgans en Brandgans:

Aanhef en onderdelen a en b

Er mag alleen verjaging met ondersteunend afschot plaatsvinden indien er sprake is van een kwetsbaar gewas. In het geval de gewassen geoogst zijn is dit dus niet meer toegestaan. Overjarig grasland (grasland dat is ingezaaid, of doorgezaaid, voor 1 augustus voorafgaand aan de betreffende winterperiode) wordt niet beschouwd als kwetsbaar gewas. Hetzelfde geldt voor percelen kleiner dan 1,0 ha welke zijn ingezaaid of doorgezaaid na 1 augustus. Tevens worden niet als kwetsbaar beschouwd: graslandpercelen die zijn ingezaaid als afvanggewas op geoogste maispercelen alsmede groenbemesters.

Onderdeel c

Naast verjaging (bijvoorbeeld door mensen in het veld of honden) zijn, voor zover effectief, ook andere akoestische en visuele middelen toegestaan zoals vlaggen, linten, vogelverschrikkers en gaskanon. De keuze van de middelen wordt in beginsel overgelaten aan de grondgebruiker. Het dient wel te gaan om middelen welke genoemd worden in de *Faunaschade Preventie Kit, module ganzen*. Deze dienen zo effectief mogelijk ingezet te worden. In dat verband wordt opgemerkt dat ganzen kunnen wennen aan akoestische en visuele middelen. Het is daarom van groot belang dat middelen afwisselend worden toegepast. Visuele middelen dienen voor een optimale werking regelmatig verplaatst te worden en bij voorkeur worden gecombineerd met akoestische middelen of verjaging in het veld.

Het middel geweer wordt hier niet als akoestisch middel beschouwd. De reden hiervoor is dat er in het veld onduidelijkheid kan ontstaan of dit middel wordt gebruikt als preventief middel of ten behoeve van ondersteunend afschot, bijvoorbeeld indien er wordt geschoten richting een groep van maximaal vijf ganzen. Dit kan een effectieve handhaving van de bepalingen uit deze bijlage belemmeren.

Onderdeel e

Er mag alleen worden geschoten op vogels welke op schadepercelen of direct daaraan grenzende percelen aanwezig zijn of invallen. Wanneer ganzen invallen is objectief vast te stellen doordat zij niet meer in formatie vliegen, vrijwel stil gaan hangen en de poten uitstrekken. Er mag daarom niet geschoten worden op groepen die alleen maar overvliegen en bovenstaand gedrag niet vertonen.

Ondersteunend afschot is niet toegestaan bij een groep van vijf of minder ganzen. Van groepjes van maximaal vijf ganzen gaat onvoldoende schadedreiging uit om ondersteunend afschot toe te staan. Weliswaar kan een dergelijk groepje ook andere ganzen aantrekken maar dit hoeft de schadebestrijding niet te belemmeren. Indien er meer ganzen invallen is ondersteunend afschot alsnog mogelijk.

Onderdeel f

Uitgangspunt is dat er in de periode 1 november tot 1 maart alleen verjaging met ondersteunend afschot en geen populatiereductie plaatsvindt. Hierbij past niet dat er meer ganzen worden geschoten dan strikt noodzakelijk is om de verjaging effectiever te maken. Gelet hierop is er een maximum gesteld aan het aantal ganzen dat per actie mag worden gedood.

Onder actie wordt verstaan: elke individuele verjaagactie van een groep ganzen groter dan vijf exemplaren. Indien de betreffende ganzen zijn verjaagd is de actie afgelopen. Als er later opnieuw een groep ganzen invalt en deze wordt verjaagd is er sprake van een nieuwe actie.

Onderdeel h

Een doelstelling van het akkoord was winterrust gedurende de periode 1 november tot 1 maart. Vanaf 1 februari zijn er, naast de trekkende ganzen, ook al broedparen aanwezig. Om een effectieve bestrijding mogelijk te maken en uitvoering te kunnen geven aan gemaakte afspraken is een uitzondering opgenomen op basis waarvan het mogelijk is een ontheffing te verlenen voor het doden van paarvormende Grauwe ganzen en Brandgansen.

Onderdeel i

Zoals hierboven onder d aangegeven heeft de vrijstelling tot doel om de ganzen te verjagen op kwetsbare gewassen. Hierbij past niet dat de ganzen met lokmiddelen naar de schadegevoelige percelen worden gelokt. Om deze reden wordt het gebruik van lokmiddelen gedurende de periode 1 november tot 1 maart niet toegestaan. Onder lokmiddelen kunnen worden verstaan: lokganzen (levend, dood of kunstmatig), lokfluiten, elektronische middelen voor geluidnabootsing, etc.

Onderdeel j

Voor de Grauwe gans en de Kogans geldt een vrijstelling van het bezits- en handelsverbod van de wet (artikel 3.2, derde lid), voor de Brandgans echter niet. Voor deze soort is voor deze handelingen een ontheffing dus noodzakelijk.

Onderdeel k

Gelet op het belang van de van ringen en halsbanden voorziene vogels voor verder onderzoek heeft het de voorkeur deze dieren niet te doden. In het geval een dergelijke vogel toch is gedood dienen de gegevens gemeld te worden. De gegevens kunnen ook via elektronische weg worden doorgegeven. Voor meer informatie hierover kan de website van het Vogeltrekstation (www.vogeltrekstation.nl) geraadpleegd worden. Kleurringen en halsbanden bij ganzen dienen doorgegeven te worden via de website www.geese.org.

Veldmuis:

Onderdelen a en b

Populaties van Veldmuizen vertonen grote fluctuaties in aantallen, die vooral samenhangen met verschillen in reproductie tussen de seizoenen. Naast seizoensfluctuaties zijn er ook jaarlijkse verschillen met een cyclisch verloop. Af en toe is er sprake van zeer hoge dichtheden en kan er gesproken worden van een uitbraak of plaag. Onder dergelijke omstandigheden kan deze soort ernstige schade aanrichten aan, bijvoorbeeld, agrarische percelen en waterkeringen.

Bijlage II als bedoeld in artikel 3.5.1

Zoogdieren

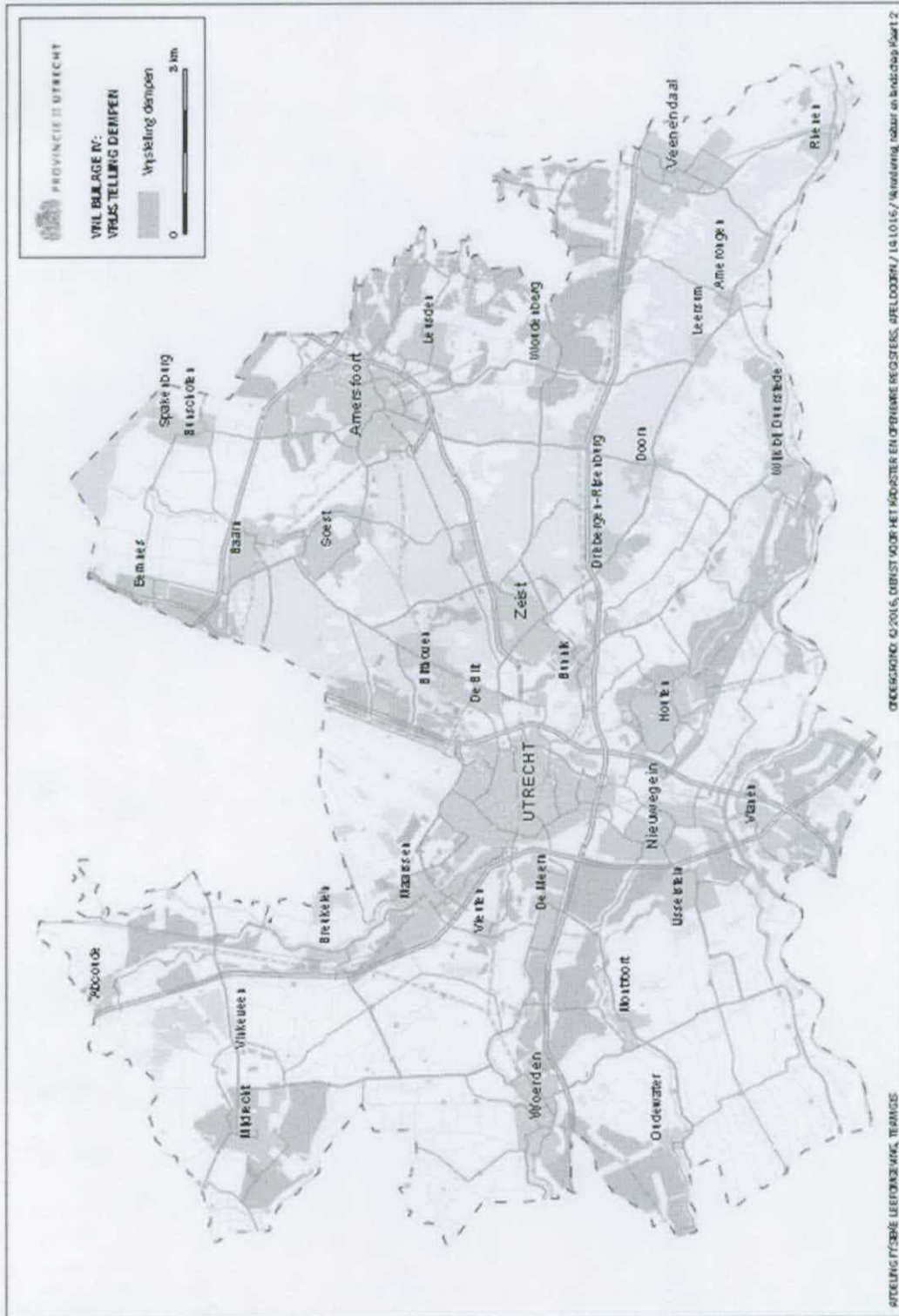
Aardmuis
Bosmuis
Bunzing
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Egel
Gewone bosspitsmuis
Haas
Hermelijn
Huisspitsmuis
Konijn
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Vos
Wezel
Woelrat

Amfibieën

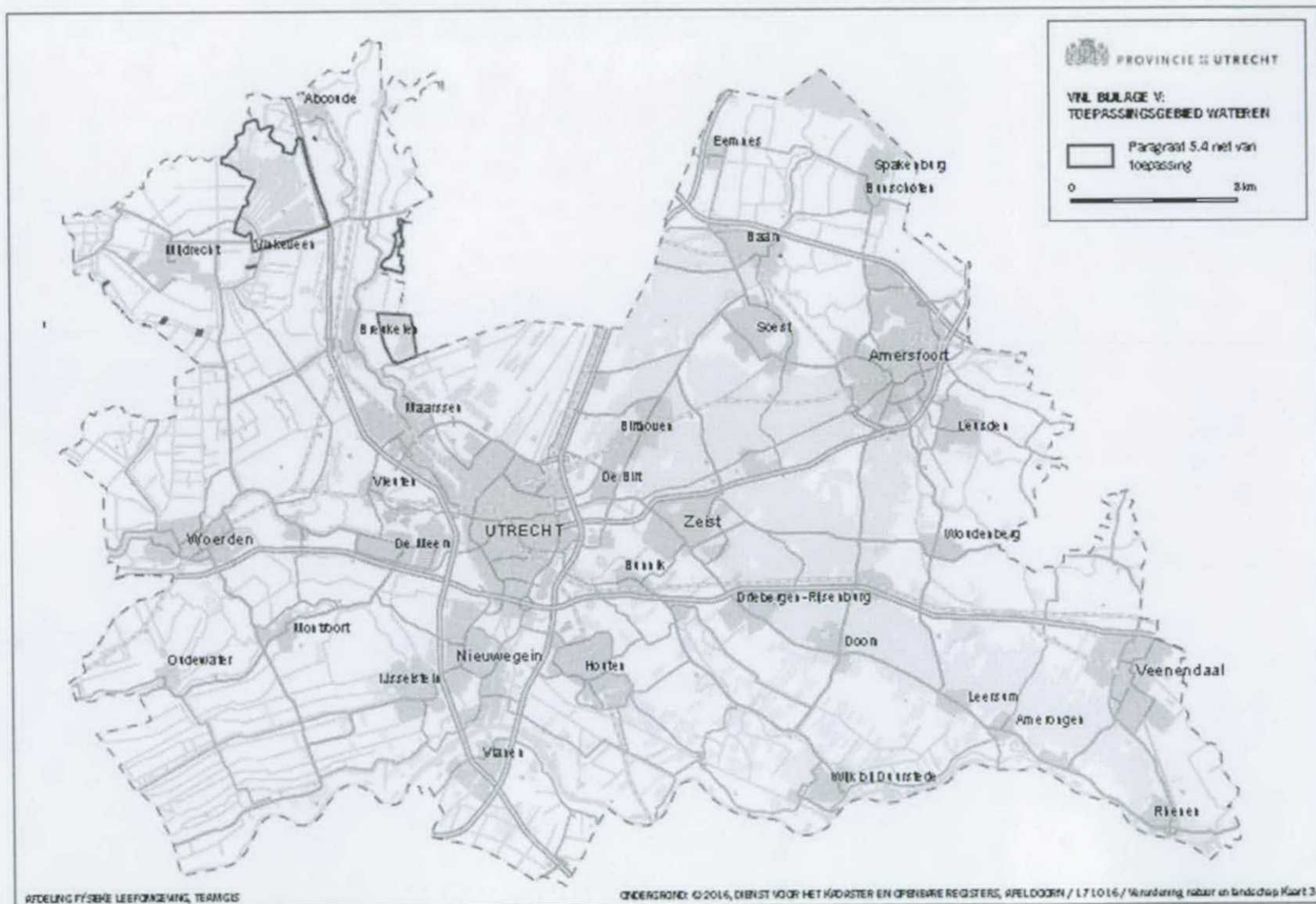
Bruine kikker
Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Middelste groene kikker of Bastaardkikker

Bijlage IV als bedoeld in artikel 5.3.2, kaart Vrijstelling dempen

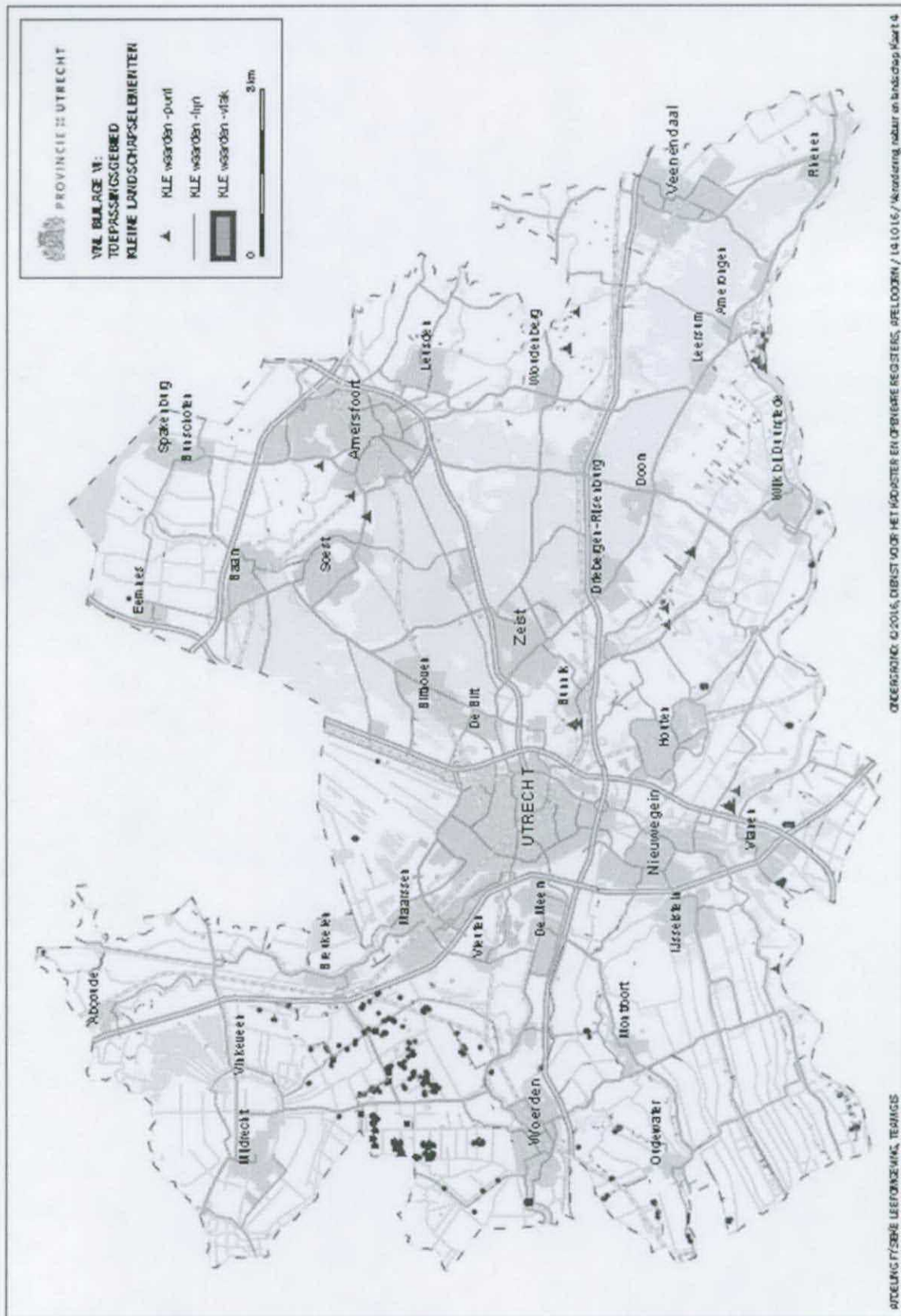
ATDELING FISCALIE, LEEFOMGEVING, TERREIN
 ONTOEGANG: 12-2015, DIBEST VOOR HET HOOFDSTADREGISTER, WELDOOR 7 14 10 16 / Wijkwijzer, natuur en landschap kaart 2

Bijlage V als bedoeld in artikel 5.4.1, uitzondering toepassingsgebied woonschepen.

Bijlage VI als bedoeld in artikel 5.5.1, Toepassingsgebied kleine landschapselementen

Toelichting

Algemeen

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. In deze wet zijn drie oude wetten, te weten de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet geïntegreerd. Deze wet vormt tevens een implementatie van de afspraken uit het Bestuursakkoord natuur. De provincie krijgt met deze wet in belangrijke mate de regie over het natuurbeleid. Verschillende taken en verantwoordelijkheden gaan hiermee over van het Rijk naar de provincie. Op grond hiervan is het noodzakelijk om, bij verordening, voor verschillende onderwerpen nadere regels te stellen. Deels verplicht de wet om deze regels te stellen, bijvoorbeeld betreffende faunabeheereenheden en faunabeheerplannen, deels zijn nadere regels wenselijk om op een efficiënte manier de uit de wet voortvloeiende taken en verantwoordelijkheden uit te kunnen voeren. De onderhavige regeling voorziet hierin. In de toelichting bij de verschillende hoofdstukken wordt nader ingegaan op de achtergrond van deze regels.

De wet regelt niet alleen de bescherming van soorten en gebieden maar biedt ook een handvat om regels te stellen met betrekking tot de bescherming van landschappen. In Utrecht kennen we hiervoor al een specifieke verordening, de Landschapsverordening provincie Utrecht 2016 (Lsv). Deze verordening ziet mede op de bescherming van natuurwaarden. Gelet op het feit dat het deels dezelfde onderwerpen betreft is ervoor gekozen om de Lsv integraal op te nemen in deze regeling. Een nadere toelichting voor het onderdeel 'bescherming van landschappen' is te vinden onder hoofdstuk 5.

Artikelsgewijs:

HOOFDSTUK 2 NATURA 2000 GEBIEDEN

Artikel 2 Vrijstelling beweiden en bemesten

Op grond van artikel 2.9, derde lid van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om een verordening vast te stellen op grond waarvan het verbod om zonder vergunning handelingen te verrichten die de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden kunnen verslechteren, niet van toepassing is op aangewezen categorieën van handelingen.

Op basis van deze vrijstelling geldt er voor beweiden en bemesten geen vergunningplicht op grond van artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming. De vrijstelling van de vergunningplicht voor beweiden en bemesten is een voortzetting van de bestaande landelijke vrijstelling, zoals die was neergelegd in artikel 3a van het Besluit Vergunningen Natuurbeschermingswet 1998. De vrijstelling heeft betrekking op het weiden van alle soorten vee en het op of in de bodem brengen van meststoffen: dierlijke meststoffen, overige organische meststoffen en kunstmest.

Verwacht wordt dat de kwaliteit van habitats door beweiding of bemesting niet zal verslechteren. In het kader van de Meststoffenwet zijn de normen voor bemesten de afgelopen jaren al aanzienlijk aangescherpt. Zo kan er minder mest per hectare worden uitgereden en zijn de stikstofgebruiksnormen verlaagd. In het programma aanpak stikstof 2015–2021 is bovendien rekening gehouden met de stikstofdepositie als gevolg van bestaande beweiding en bemesting en vastgesteld dat deze depositie in het licht van de voorziene maatregelen in het programma niet leidt tot verslechtering van de kwaliteit van de stikstofgevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden die in het programma zijn opgenomen.

HOOFDSTUK 3 FAUNABEHEER EN TEGEMOETKOMINGEN IN DE SCHADE

Paragrafen 3.1 en 3.2 Faunabeheereenheid en faunabeheerplan

Artikel 3.12, negende lid van de Wet natuurbescherming geeft aan Provinciale Staten de bevoegdheid om bij verordening regels stellen waaraan de in hun provincie werkzame faunabeheereenheden en de door hen vastgestelde faunabeheerplannen moeten voldoen. Deze regels zijn opgenomen in de paragrafen 3.1 en 3.2.

Artikel 3.1.1. Eisen aan de faunabeheereenheid

In het eerste lid wordt aangegeven dat er binnen de provincie Utrecht slechts één faunabeheereenheid actief kan zijn. Wij achten het actief zijn van meerdere faunabeheereenheden niet wenselijk vanwege de extra administratieve belasting en afstemmingsproblemen die dit met zich mee zou kunnen brengen. Het sluit aan bij

de huidige situatie waarbij er ook sprake is van één faunabeheereenheid. Gebleken is dat deze op een goede manier functioneert.

In het tweede lid wordt aangegeven dat het werkgebied van een faunabeheereenheid zich niet uitstrekt tot het grondgebied van andere provincies. Deze eis is overgenomen uit het Besluit faunabeheer. Het beleid van de provincies kan verschillen. Provinciegrensoverschrijdende faunabeheereenheden zouden daarom afstemmingsproblemen en een extra administratieve belasting met zich mee kunnen brengen, wat onwenselijk wordt geacht.

Op grond van het derde lid dienen gronden waarop de in de faunabeheereenheid samenwerkende jachthouders gerechtigd zijn tot de jacht, tenminste 75% van de totale oppervlakte van het werkgebied van de faunabeheereenheid te bedragen. Ook deze eis is overgenomen uit het Besluit faunabeheer. Het geeft de garantie dat voldoende jachthouders vertegenwoordigd zijn om zorg te kunnen dragen voor een effectief (gecoördineerd) beheer en voor voldoende draagvlak bij de grondgebruikers.

Artikel 3.1.2. Samenstelling bestuur

In artikel 3.12, tweede lid, van de wet is bepaald dat, naast de jachthouders uit het werkgebied van de faunabeheereenheid, welke nu al in het bestuur van de faunabeheereenheid vertegenwoordigd zijn, ook maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in de regio, vertegenwoordigd moeten zijn. De reden hiervoor was onder andere om meer draagvlak in de maatschappij te creëren voor haar werkzaamheden. Gelet op de formulering gaat het om minimaal twee maatschappelijke organisaties. Welke organisaties dit zouden moeten zijn blijkt niet uit de wetsgeschiedenis. Wel is aangegeven dat het niet om organisaties kan gaan die principiële tegen jacht of populatiebeheer zijn.

De grote terreinbeherende organisaties (Natuurmonumenten en Het Utrechts Landschap) beschouwen wij in dit verband primair als maatschappelijke organisaties. Hoewel zij vanuit hun eigendom van terreinen ook jachthouder zijn, zijn hun doelstellingen vooral gericht op de bescherming van de natuur. Staatsbosbeheer heeft een aparte positie aangezien het een zelfstandig bestuursorgaan betreft. Zij kan dan ook niet als een maatschappelijke organisatie worden beschouwd. Gelet op het feit dat de organisatie het beheer voert over verschillende Utrechtse gebieden achten wij het wel wenselijk dat zij zitting heeft in het bestuur van de Faunabeheereenheid. Daarom is deze organisatie expliciet benoemd.

Voor het overige is ervoor gekozen om geen specifieke organisaties te benoemen maar de samenstelling van het bestuur over te laten aan de (huidige) voorzitter van de Faunabeheereenheid waarbij we er vanuit gaan dat er wel conform de bedoeling van de wetgever wordt gehandeld. Mocht blijken dat hier niet aan wordt voldaan gedaan, kan dit gevolgen hebben voor de goedkeuring door Gedeputeerde Staten van het door het bestuur vastgestelde Faunabeheerplan.

Het is wenselijk dat de faunabeheereenheid evenwichtig is samengesteld en dat er minimaal één dierenwelzijnsorganisatie, zoals de Dierenbescherming, zitting heeft in het bestuur. Wij vinden hierin steun bij de in de Eerste Kamer aangenomen motie Verheijen waarin wordt overwogen dat ook (landelijke) dierenbeschermingsorganisaties een plek moeten krijgen in de regionale faunabeheereenheden.

In het vierde lid is geregeld dat de verschillende in het bestuur zitting hebbende organisaties zich kunnen laten vertegenwoordigen door één persoon. Deze heeft dan wel een stem namens elk der vertegenwoordigde organisaties.

Gelet op de doelstelling van de wetgever om meer draagvlak in de maatschappij te creëren voor de werkzaamheden van de Faunabeheereenheid achten wij het van belang dat de faunabeheereenheid een onafhankelijk voorzitter kent. Dit betekent dat deze geen dienstverband heeft bij één van de in het bestuur vertegenwoordigde partijen, geen bestuurslid is van één van deze partijen en ook niet in het bezit is van een jachtakte. Hiermee wordt ook de schijn van belangenverstrengeling voorkomen.

Artikel 3.1.3. Procedure uitbreiding bestuur

Zoals aangegeven is de samenstelling van het bestuur de verantwoordelijkheid van de voorzitter van de faunabeheereenheid. Het initiatief hierbij ligt bij de huidige voorzitter. Deze vraagt de organisaties als bedoeld in artikel 3.1.2 schriftelijk een kandidaat voor te dragen. Opgemerkt wordt dat het niet noodzakelijk is dat het bestuur geheel nieuw wordt ingericht. De huidige bestuursleden kunnen hun functie blijven vervullen indien de betreffende organisaties aan de voorzitter aangeven dit te wensen.

Artikel 3.1.4 Werkzaamheden

In dit artikel zijn een aantal eisen gesteld aan de werkzaamheden en activiteiten van een faunabeheereenheid.

Hierbij wordt in eerste instantie opgemerkt dat de uitvoering van het beheer en de schadebestrijding in beginsel geen provinciale taak of verantwoordelijkheid betreft. Het betreft een private taak welke de wetgever bij de grondgebruikers heeft neergelegd. Wel kan er soms sprake zijn van bepaalde overstijgende publieke belangen, bijvoorbeeld veiligheid, openbare orde of natuur waarbij de provincie meer verantwoordelijkheid op zich zal nemen. De grondgebruikers hebben dus zelf een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om het voorkomen van schade door diersoorten. De grondgebruikers kunnen zich verenigen in een faunabeheereenheid om zo gezamenlijk tot een effectief planmatig faunabeheer te komen en zodoende hun belangen te behartigen. In de wet is ook bepaald dat, vanwege de maatschappelijke belangen welke spelen en om draagvlak in de maatschappij te creëren voor haar werkzaamheden, ook andere maatschappelijke organisaties hun plek in de faunabeheereenheid moeten krijgen. Een faunabeheereenheid is dus uitdrukkelijk geen uitvoeringsorganisatie van de provincie maar een privaat samenwerkingsverband.

Dat neemt niet weg dat er regelmatig overleg plaatsvindt tussen de faunabeheereenheid en de provincie om te voorkomen dat het door de faunabeheereenheid voorgestane beheer teveel afwijkt van de beleidsdoelstellingen van de provincie (en vice versa). Daarnaast bestaat er een financiële relatie tussen de provincie en de fbe in die zin dat de provincie een jaarlijkse exploitatiesubsidie verstrekt. De provincie stelt in dat kaderde beleidsprioriteiten in overleg met de Fbe vast, en de Fbe legt deze vast in haar activiteitplan, op basis waarvan de middelen worden ingezet en op basis waarvan prestaties worden afgerekend.

Gelet op deze verhouding is er in de verordening slechts een beperkt aantal werkzaamheden opgenomen. Voor het overige is het aan het bestuur van de faunabeheereenheid te bepalen hoe zij haar werkzaamheden inricht waarbij het overigens wel zo kan zijn dat, waar de provincie financieel bijdraagt aan de uitvoering van de werkzaamheden, er door de provincie specifieke eisen gesteld kunnen worden aan de wijze waarop deze bijdrage wordt besteed.

Als eerste wordt duidelijk gemaakt dat de faunabeheereenheid verantwoordelijk is voor de coördinatie van de uitvoering van de door haar vastgestelde faunabeheerplannen. Dit volgt, zoals gezegd, al uit het stelsel van de wet maar is, voor de duidelijkheid, uitgeschreven in het eerste lid, onder a.

Voor een efficiënte uitvoering van haar taken is het van belang dat er sprake is van een uitwisseling van kennis en informatie met de achterban van alle in haar bestuur vertegenwoordigde organisaties. Dit is opgenomen in het tweede lid. Overigens denken wij ook dat het, vanwege het creëren van een breed maatschappelijk draagvlak, wenselijk is dat de faunabeheereenheid ook breder communiceert over haar werkzaamheden.

Wij achten het van groot belang dat de trendtellingen van diersoorten ten behoeve van het faunabeheerplan op een gestandaardiseerde manier plaatsvinden. Om dit te bewerkstelligen worden door de faunabeheereenheid telprotocollen opgesteld. Dit is opgenomen in het eerste lid, onder c.

Met de inwerkingtreding van de wet is de (wettelijke) adviesrol van het Faunafonds komen te vervallen. Gelet hierop achten wij het van belang dat de faunabeheereenheid Gedeputeerde Staten, zowel gevraagd als ongevraagd, adviseert over aangelegenheden inzake faunabeheer. Dit is opgenomen in het tweede lid.

Het is van belang dat de partijen in het bestuur op een effectieve en constructieve wijze samenwerken. Hoewel het de voorkeur heeft dat besluiten bij consensus genomen worden, kan het voorkomen dat deze niet wordt bereikt. Het is van belang dat er ook in een dergelijk geval besluitvorming kan plaatsvinden. Om deze reden wordt bepaald dat besluitvorming door het bestuur geschiedt bij gewone meerderheid van stemmen. De faunabeheereenheid kan in haar statuten opnemen dat, met betrekking tot bepaalde specifiek benoemde onderwerpen, bijvoorbeeld organisatorische, een gekwalificeerde meerderheid van stemmen noodzakelijk is.

Artikel 3.1.5 Verslaglegging

Artikel 3.12, achtste lid van de wet stelt dat een faunabeheereenheid jaarlijks verslag uitbrengt van de uitvoering van het faunabeheerplan aan Gedeputeerde Staten waarin de faunabeheereenheid werkzaam is. Artikel 3.13 van de wet stelt voorts dat een faunabeheereenheid in dit verslag ook afschotgegevens verstrekt over de aantallen dieren die alle jachtaktehouders in het kader van de jacht hebben gedood. In het eerste lid van artikel 3.1.5 van de verordening zijn nadere regels beschreven waaraan dit jaarlijks verslag moet voldoen. Deze gegevens zijn noodzakelijk om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de populaties van diersoorten en van de schade. Voor de ontheffingverlening is het ook van belang om over de meest actuele informatie te beschikken. Verder is deze informatie nodig, gelet op de verplichting voor Gedeputeerde Staten uit artikel 1.8, derde lid, van de wet om gegevens te verstrekken aan de minister.

Artikel 3.2.1 Faunabeheerplan

In het eerste lid wordt aangegeven dat er binnen de provincie Utrecht slechts één faunabeheerplan kan worden opgesteld. Wij achten dit van belang vanwege de overzichtelijkheid en om extra administratieve belasting te

voorkomen. Dit is overigens in overeenstemming met de huidige praktijk. Hierdoor hoeft de bepaling uit het Besluit faunabeheer, op basis waarvan het plan betrekking heeft op een oppervlakte van tenminste 5000 hectare, niet overgenomen te worden.

Het plan is gericht op het duurzaam beheer en moet daarom inzicht geven in het voorgestelde beheer gedurende een langere termijn. In het voorheen geldende Besluit faunabeheer was aangegeven dat het faunabeheerplan een geldigheidsduur had van maximaal vijf jaar. Deze wordt nu zes jaar. Hiermee wordt aangesloten bij de looptijd van andere plannen zoals Natura 2000-beheerplannen zodat, indien wenselijk, het faunabeheerplan hierop afgestemd kan worden. Hiermee wordt ook aangesloten bij de planperiode zoals andere provincies die hanteren.

De faunabeheereenheid kan het faunabeheerplan ook tussentijds wijzigen, bijvoorbeeld als ontwikkelingen in dierenpopulaties of ontwikkelingen in schade daartoe aanleiding geven. Een dergelijk gewijzigd plan dient wel (opnieuw) goedgekeurd te worden door Gedeputeerde Staten.

In uitzonderlijke gevallen kunnen Gedeputeerde Staten de geldigheidsduur van het faunabeheerplan eenmaal met maximaal één jaar verlengen. Een dergelijke verlenging is alleen aan de orde indien er een concreet zicht bestaat op de vaststelling van een nieuw plan.

Artikel 3.2.2 Faunabeheerplan, inhoud

Artikel 3.12, negende lid, van de wet stelt dat Provinciale Staten bij verordening regels stellen waaraan in hun provincie werkzame faunabeheereenheden en hun faunabeheerplannen voldoen. In dit artikel zijn enkele algemene bepalingen opgenomen die zowel betrekking hebben op de jacht, de uitvoering van de landelijke en provinciale vrijstelling als op beheer en schadebestrijding in het kader van artikel 3.17 van de wet. Deze regels zijn vergelijkbaar met de regels uit het Besluit faunabeheer.

In het faunabeheerplan wordt de relatie tussen de specifieke diersoorten en de door deze soorten veroorzaakte schade danwel dreiging van schade aannemelijk gemaakt. Hiervoor is het ondermeer noodzakelijk om te beschikken over gegevens over de aanwezigheid van betreffende diersoorten, de trend (zowel landelijk als provinciaal) van deze soorten, de verspreiding en de aanwezigheid over het jaar. Deze informatie is ook nodig om een oordeel te kunnen vellen over de staat van instandhouding van de betreffende diersoorten. Dit is één van de toetsingscriteria bij een afwijking van de algemene beschermingsbepalingen bij beschermde diersoorten.

Opgemerkt wordt dat er, bijvoorbeeld ten aanzien van de landelijk vrijgestelde soorten, vaak minder informatie beschikbaar zal zijn. Bij de gegevens die gevraagd worden gaat het om gegevens die redelijkerwijs beschikbaar zijn. Wij verwachten dat de in de faunabeheereenheid vertegenwoordigde partijen zich zullen inspannen om, ten behoeve van een volgend faunabeheerplan, zoveel mogelijk aanvullende informatie te verzamelen.

Het Faunabeheerplan onder de Flora- en faunawet was primair bedoeld als onderbouwing van ontheffingaanvragen. Met de Wet natuurbescherming is dit verbreed. Op grond van artikel 3.12, eerste lid, dient ook de jacht en het beheer op basis van de landelijke vrijstelling te worden uitgevoerd overeenkomstig het Faunabeheerplan. In de wet worden geen aanvullende regels gesteld aan de wijze waarop dit dient te gebeuren.

Artikel 3.2.3 Beheer en schadebestrijding

Dit artikel bevat enkele specifieke bepalingen ten aanzien van soorten waarvoor een landelijke en provinciale vrijstelling geldt of waarvoor, in het kader van artikel 3.17 van de wet, een ontheffing kan worden aangevraagd.

Gelet op de eisen van de wet en de intrinsieke waarde van de dieren dient de noodzaak van de handelingen te worden onderbouwd. Dit betekent ook dat, als er maatregelen getroffen dienen te worden, als eerste gekeken dient te worden naar de minst ingrijpende maatregelen. Dit volgt ook uit de wettelijke eis dat er geen sprake mag zijn van een andere bevredigende oplossing. Zo heeft het weren van diersoorten of het verjagen de voorkeur boven het doden. De maatregelen dienen ook efficiënt te zijn. Het verstoren en doden van dieren, zonder dat dit bijdraagt aan het voorkomen van schade, is onwenselijk.

De gestelde regels zijn vergelijkbaar met de regels uit het Besluit faunabeheer. Gelet op de eisen die in de jurisprudentie worden gesteld aan ontheffingen voor het aantonen van de dreiging van belangrijke schade wordt aanvullend vereist dat de schade wordt vermeld op het niveau van wildbeheereenheden.

Artikel 3.2.4 Jacht

Artikel 3.12, eerste lid, van de wet stelt dat de uitoefening van de jacht dient te geschieden overeenkomstig het faunabeheerplan. Dit betekent dat het faunabeheerplan hiertoe een regeling dient te bevatten. Wij hebben er voor gekozen om geen specifieke voorschriften op te nemen over de wijze waarop de jacht dient plaats te vinden. Dit wordt overgelaten aan de faunabeheereenheid.

Tijdens de parlementaire behandeling van de wet is aangegeven dat het faunabeheerplan voorziet in een samenhangende aanpak van populatiebeheer, de uitoefening van de jacht en de schadebestrijding door grondgebruikers. Op deze manier wordt de samenhang tussen de verschillende regimes bevorderd en wordt de uitvoering van het totale faunabeheer vooraf transparant. Om deze reden is opgenomen dat in het Faunabeheerplan de samenhang tussen jacht, het gebruik van landelijke vrijstelling en de provinciale vrijstelling, ontheffingen en opdrachten duidelijk gemaakt moet worden.

Het doel van de jacht is blijkens de wetsgeschiedenis de handhaving van een redelijke wildstand in het jachtveld en het voorkomen van schade. In het faunabeheerplan zal onderbouwd moeten worden dat er sprake is van een redelijke wildstand en op welke wijze deze geborgd wordt. Dit betekent niet dat in het plan, per wildsoort, exact moet worden omschreven bij welke aantallen er sprake is van een redelijke wildstand. Een meer globale omschrijving kan voldoende zijn.

Paragraaf 3.3 Wildbeheereenheden

In artikel 3.14, eerste lid van de wet wordt de aard en organisatievorm van wildbeheereenheden beschreven. In artikel 3.14, tweede lid van de wet is bepaald dat provincies regels kunnen stellen waaraan de in hun provincie werkzame wildbeheereenheden moeten voldoen. Gelet op de centrale rol die de wildbeheereenheden hebben bij de uitvoering van het faunabeheer achten wij het van belang te borgen dat het faunabeheer op een doelmatige wijze kan plaatsvinden. Hiertoe zijn in deze paragraaf enkele specifieke voorschriften opgenomen.

Artikel 3.3.1 Rechtsvorm

De wet stelt slechts dat een wildbeheereenheid de rechtsvorm van een vereniging heeft maar geeft niet aan of het een vereniging met beperkte of met volledige rechtsbevoegdheid dient te zijn. Gelet op de rol de centrale rol die de wildbeheereenheden hebben bij de uitvoering van het faunabeheer achten wij het wenselijk dat de vereniging een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid is.

Artikel 3.3.2 Oppervlakte en begrenzing

Op dit moment bevat de provincie een aantal, vooral stedelijke, gebieden welke niet zijn ondergebracht bij een wildbeheereenheid ('witte vlekken'). Gelet op de centrale rol die de wildbeheereenheden hebben bij de uitvoering van het faunabeheer, alsmede het feit dat ook in deze gebieden een gecoördineerd beheer noodzakelijk kan zijn, is in het eerste lid opgenomen dat het werkgebied van de gezamenlijke wildbeheereenheden zich uitstrekt tot de totale provincie Utrecht. De huidige witte vlekken zullen dus onder het werkgebied van een wildbeheereenheid gebracht moeten worden.

Om haar werkzaamheden op een adequate en gecoördineerde wijze uit te voeren is het van belang dat een wildbeheereenheid zowel qua ledenaantal als werkgebied van substantiële omvang is. Om dit te borgen wordt vereist dat het werkgebied van een wildbeheereenheid een oppervlakte bedraagt van minimaal 5000 hectare. De meeste Utrechtse wildbeheereenheden voldoen hier al aan. Een aantal, vooral provinciegrensoverschrijdende, wildbeheereenheden niet.

Gelet op het feit dat door verschillende provincies ook verschillende eisen aan wildbeheereenheden kunnen worden gesteld, de faunabeheereenheid en het faunabeheerplan zijn gebonden aan het grondgebied van de provincie en ook de verstrekte ontheffingen betrekking hebben op de betreffende provincie, achten wij het van belang dat er geen sprake is van provinciegrensoverschrijdende wildbeheereenheden. Dit neemt niet weg dat het, om de doelstellingen uit het faunabeheerplan te kunnen behalen, het wenselijk kan zijn om bij de uitvoering de samenwerking te zoeken met wildbeheereenheden uit de naburige provincies.

De gestelde eisen hebben tot gevolg dat de begrenzingen van de wildbeheereenheden deels aangepast moeten worden. Omdat hier enige tijd mee gemoeid zal zijn, zullen deze eisen op een later moment in werking treden.

Artikel 3.3.3 Werkzaamheden

In artikel 3.14, eerste lid van de wet is een taakomschrijving gegeven van de wildbeheereenheden. Op basis van het tweede lid van dit artikel kunnen Provinciale Staten aanvullende regels stellen.

Gezien de belangrijke verantwoordelijkheid in de uitvoering van faunabeheerplannen die wildbeheereenheden met de wet hebben gekregen, is het van belang dat sprake is van professionele secretariaten die zorg dragen voor optimale coördinatie op lokaal niveau. Een belangrijk aspect hierbij is de informatieoverdracht naar de leden van de wildbeheereenheid. Dit artikel verplicht daarom het secretariaat om haar leden op adequate wijze te informeren over relevante feiten en ontwikkelingen op het gebied van faunabeheer.

Verder coördineren de wildbeheereenheid tellingen van diersoorten ten behoeve van het faunabeheerplan, verstrekken zij de resultaten hiervan aan de faunabeheereenheid en coördineren zij de verstrekking van de gegevens over de aantallen in het kader van de jacht gedode dieren.

Artikel 3.3.4 Lidmaatschap

Op grond van artikel 3.14 van de wet zijn jachthouders met een jachtakte verplicht om zich te organiseren in een wildbeheereenheid. Hier wordt duidelijk gemaakt dat de jachthouder verplicht is zich aan te sluiten bij de wildbeheereenheid waar hun jachtveld zich bevindt.

Het weigeren van het lidmaatschap van de wildbeheereenheid heeft verstrekende gevolgen voor een jachtaktehouder omdat dit tot gevolg kan hebben dat deze geen jachtakte kan verkrijgen. Om te waarborgen dat er ten aanzien van het lidmaatschap geen onnodige belemmeringen worden opgeworpen is in het derde lid, aangegeven dat aan het lidmaatschap van een wildbeheereenheid alleen eisen gesteld kunnen worden welke relevant zijn voor de uitvoering van het Faunabeheerplan. Dit betekent, bijvoorbeeld, dat niet vereist kan worden dat de jachthouder lid is van een belangenvereniging of dat jachtveldgrenzen worden aangepast. *Het lidmaatschap kan ook niet geweigerd of beëindigd worden indien de jachtaktehouder zich, bij de uitvoering van het beheer en de schadebestrijding, houdt aan het bepaalde in de vrijstelling of ontheffing en de eisen van de wet en het faunabeheerplan. Redenen die geen direct verband houden met deze activiteiten, zoals het niet voldoen van de contributie, kunnen wel gevolgen hebben voor het lidmaatschap.*

Artikel 3.3.5 Uitzondering lidmaatschap

Medewerkers van terreinbeherende organisaties kunnen jachthouders met een jachtakte zijn. In dat geval is deze medewerker van een terreinbeherende organisatie op grond van artikel 3.14 van de wet verplicht zich bij een wildbeheereenheid aan te sluiten. Er is voor gekozen om deze personen hiervan vrij te stellen. De terreinen van deze organisaties zijn veelal verspreid over meerdere wildbeheereenheden wat zou betekenen dat hun medewerkers lid zouden moeten worden van al deze wildbeheereenheden. Bovendien is bij deze organisaties, gelet op de aard van de organisatie en de omvang van hun terreinen, al sprake van een samenhangend beheer. Deze vrijstelling geldt slechts voorzover de betreffende medewerkers uit hoofde van de genoemde organisaties uitvoering geven aan de bevoegdheden op basis van de wet. Indien zij deze bevoegdheden uit anderen hoofde uitoefenen, dienen zij zich hiervoor wel aan te sluiten bij een wildbeheereenheid. Om zeker te stellen dat dit beheer wel plaatsvindt in het kader van het faunabeheerplan geldt er als voorwaarde dat de betrokken organisaties wel deel uitmaken van het bestuur van de faunabeheereenheid.

Ook voor medewerkers van het, door de faunabeheereenheid ingestelde en aangestuurde, Ganzenbeheerteam Utrecht en medewerkers van, in opdracht van de faunabeheereenheid of Gedeputeerde Staten, handelende professionele schadebestrijders wordt een uitzondering gemaakt omdat deze hun activiteiten over de gehele provincie kunnen uitoefenen.

Artikel 3.3.6 Geschillen lidmaatschap

Het weigeren of het beëindigen van het lidmaatschap kan verstrekende gevolgen hebben voor een jachtaktehouder. Gelet hierop achten wij het van belang dat eventuele conflicten over het lidmaatschap kunnen worden voorgelegd aan een geschillencommissie. Om enige afstand van de betrokken wildbeheereenheid te borgen is opgenomen dat in de geschillencommissie, naast een vertegenwoordiger namens de betreffende wildbeheereenheid ook een vertegenwoordiger namens het bestuur van de faunabeheereenheid en namens Gedeputeerde Staten zitting hebben.

Paragraaf 3.4 Vrijstelling provinciale schadesoorten

Artikel 3.4.1

Op grond van artikel 3.15, derde lid, van de wet kan er ten behoeve van beheer en schadebestrijding, bij provinciale verordening een vrijstelling worden verleend van een aantal verbodsbepalingen uit de wet. Het gaat hierbij onder andere om de verboden om beschermde diersoorten te verstoren, opzettelijk te storen of te doden. In deze paragraaf is de betreffende vrijstelling opgenomen. Bijlage I bij deze verordening bevat de soorten waarvoor de vrijstelling geldt en de hierbij geldende voorschriften. Dit is een voortzetting van de regeling welke was opgenomen in bijlage II bij de Verordening schadebestrijding dieren provincie Utrecht 2014.

Hieraan is toegevoegd een vrijstelling voor het bestrijden van de Veldmuis. Af en toe is er bij deze soort sprake van zeer hoge dichtheden en kan er gesproken worden van een uitbraak of plaag. Onder dergelijke omstandigheden kan deze soort ernstige schade aanrichten aan, bijvoorbeeld, agrarische percelen en waterkeringen. In het verleden is er ook in Utrecht verschillende malen sprake geweest van dergelijke plagen.

Artikel 3.16, derde lid, van de wet maakt het mogelijk om soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt voor de bestrijding van overlast binnen gemeenten. Het vierde lid maakt het mogelijk om ten aanzien van deze soorten vrijstellingen te verlenen. Hierbij is relevant dat bestrijding van 'overlast' door vogels of soorten als bedoeld in paragraaf 3.2 van de wet alleen mogelijk is indien er sprake is van één van de in artikel 3.16, vijfde lid, van de wet genoemde belangen. Aangezien er slechts incidenteel sprake is van dergelijke situaties achten wij het niet opportuun om hier een vrijstelling voor te verlenen. Indien er sprake is van overlast, als bedoeld in de wet, kan er een ontheffing op basis van artikel 3.17 van de wet worden aangevraagd.

Artikel 3.4.2

Eerste t/m derde lid:

Het eerste lid van de Verordening schadebestrijding dieren provincie Utrecht 2014 komt niet meer terug. Dit is een gevolg van het feit dat het beschermingsregime in de wet is gewijzigd. Zo is opzettelijke verstoring van soorten genoemd in de bijlage van de wet niet langer verboden. Hiervoor hoeft dan ook geen vrijstelling meer verleend te worden.

Het verstoren van vogels is in beginsel, op grond van artikel 3.1, eerste lid, verboden. Dit verbod geldt, op basis van het vijfde lid, echter niet wanneer de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Vrijstelling van het verstoringsverbod is in dergelijke gevallen dus niet nodig. Uitzondering hierop is de Brandgans aangezien deze soort ook onder beschermingsregime van paragraaf 3.2 van de wet valt.

Nieuw is verder dat op grond van artikel 3.12, eerste lid, van de wet de schadebestrijding (dus ook het gebruik van deze vrijstelling), geschiedt overeenkomstig het door de Faunabeheereenheid vastgestelde faunabeheerplan.

Vijfde t/m zevende lid:

Ter beoordeling van de effectiviteit van de maatregelen en voor de controle is het van belang dat er inzicht bestaat in de locatie, het aantal gedode vogels en de soorten, en de data waarop de uitvoering heeft plaatsgevonden. Om deze reden is er (net als in de ontheffingen) een rapportageverplichting opgenomen. Om de administratieve lasten te voorkomen geschiedt de rapportage in beginsel elektronisch. Ten behoeve hiervan stelt de Faunabeheereenheid Utrecht een webapplicatie ter beschikking voor het registreren van de faunadata, die de provincie eist van de gebruikers van de provinciale besluiten. Indien de grondgebruiker, overeenkomstig artikel 3.15, zevende lid, van de wet, het gebruik van de vrijstelling door een ander laat uitoefenen kan hij ook de rapportage van de resultaten door deze persoon laten uitvoeren. De grondgebruiker blijft echter verantwoordelijk.

Artikel 3.4.3 Opschorten in verband met bijzondere weersomstandigheden

Als gevolg van bijzondere weersomstandigheden zoals de bedekking van wateroppervlakten met ijs of de onbereikbaarheid van voedsel als gevolg van sneeuw kunnen de soorten waarop deze paragraaf ziet extra kwetsbaar zijn. In dergelijke gevallen kunnen Gedeputeerde Staten beslissen het gebruik van deze vrijstelling geheel of gedeeltelijk op te schorten. Hiervoor wordt het beleid zoals verwoord in het Draaiboek bijzondere weersomstandigheden gebruikt.

Paragraaf 3.5 Overige vrijstellingen soortenbescherming

Een aantal vrijstellingen van verboden met betrekking tot beschermde diersoorten uit de Flora- en faunawet komt niet terug in de Wet natuurbescherming of de hierbij behorende uitvoeringsregelingen. Wij achten het voor de uitvoeringspraktijk wel van belang dat deze vrijstellingen worden voortgezet en hebben deze dan ook overgenomen in de verordening.

Artikel 3.5.1 Vrijstelling overige beschermde soorten

Op grond van de Flora- en faunawet en het bijbehorende Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en Faunawet gold er voor een aantal dier- en plantensoorten een vrijstelling van verbodsbepalingen uit deze wet ten behoeve van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Het betrof algemeen voorkomende soorten die niet in hun voortbestaan werden bedreigd. Een aantal van de onder deze wet beschermde soorten wordt ook door de Wet natuurbescherming beschermd. Vrijstelling van de verbodsbepalingen voor vogels en soorten die vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn kan slechts worden verleend voor de in de artikelen 3.3 en 3.8 van de wet genoemde belangen. Werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer vallen hier niet onder. Deze vrijstelling is dan ook alleen van toepassing op soorten die vallen onder artikel 3.10, eerste lid, Wnb en die zijn opgenomen in de bijlage bij de wet.

In de bijlage bij de wet zijn zowel een aantal algemene soorten als ook een aantal (zeer) zeldzame soorten opgenomen. Bij de algemeen voorkomende soorten achten wij het niet gewenst dat voor alle werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en voor activiteiten in het kader van beheer en onderhoud een ontheffing moet worden aangevraagd. Anderzijds vinden wij bij de minder algemene of in een ongunstige staat van instandhouding verkerende, soorten een individuele beoordeling van belang. Daarom is in bijlage II bij de verordening alleen de eerste categorie soorten opgenomen. Het gaat hierbij alleen om diersoorten aangezien alle plantensoorten in de bijlage bij de wet in een ongunstige staat van instandhouding verkeren.

Twee soorten uit de bijlage bij de wet, de Das en de Steenmarter, zijn niet in de bijlage opgenomen. Het betreft soorten welke onder het regime van de Flora- en faunawet strikt beschermd waren. Met betrekking tot de Das zijn de afgelopen tijd grote inspanningen verricht om de soort in een gunstige staat van instandhouding te krijgen. Deze inspanningen kunnen teniet gedaan worden indien het, in zijn algemeenheid, toegestaan zou worden om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of deze dieren te doden. Bovendien geldt dat het doden van Dassen veelal voorkomen kan worden en het wenselijk is dat het, zonedig, vangen en verplaatsen door deskundigen geschiedt. Mede gelet op het beperkte voorkomen van de Steenmarter binnen de provincie en het feit dat er voor deze soort binnen de provincie nog geen ontheffingen zijn aangevraagd achten wij plaatsing van de soort op bijlage II op dit moment nog niet noodzakelijk.

De belangen en activiteiten waarvoor op grond van de Wnb vrijstelling (of ontheffing) verleend kan worden zijn uitgebreid ten opzichte van die genoemd in de Flora- en faunawet. De onderhavige vrijstelling geldt alleen voor de activiteiten en belangen genoemd in artikel 3.10, onderdelen a, d, e, f en g, van de wet. Dit zijn handelingen:

- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer en
- g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Een aantal in de wet genoemde belangen, zoals 'het voorkomen van schade of overlast' of 'het algemeen belang' zijn dusdanig ruim of lastig te omvatten dat wij het, mede gelet op de intrinsieke waarde van de dieren, niet wenselijk vinden om hiervoor een algemene vrijstelling in het leven te roepen. Wat betreft het belang genoemd onder c' ter beperking van de omvang van de populatie van dieren' merken wij op dat dit belang vooral speelt in het kader van paragraaf 3.4 van de wet (schadebestrijding, overlastbestrijding en faunabeheer). In lijn met het huidige beleid kan hiervoor een ontheffing op basis van artikel 3.17 van de wet aangevraagd worden.

Het is belangrijk op te merken dat het feit dat er een vrijstelling geldt niet betekent dat deze dieren in het kader van deze activiteiten altijd mogen worden gedood. Gelet op de intrinsieke waarde van deze dieren is dit niet wenselijk en dit zou ook in strijd zijn met de algemene zorgplichtbepaling uit artikel 1.11 van de wet. Daarom is bepaald dat de vrijstelling slechts geldt voorzover in redelijkheid alles is verricht of gelaten om te voorkomen dat de verboden uit de wet, worden overtreden. Deze eis is dezelfde als die ook onder de Flora- en faunawet gold voor een vrijstelling op basis van de gedragscode.

De vrijstelling op basis van dit artikel is overigens alleen van toepassing indien er geen sprake is van een goedgekeurde gedragscode op basis van artikel 3.31, eerste lid, van de wet. In dat geval zijn de verboden uit artikel 3.10 immers niet van toepassing en is een nadere vrijstelling dus niet aan de orde. In artikel 3.10, zesde lid, is een vrijstelling geregeld voor de bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis voorzover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Op grond van artikel 3.10 onder e is beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw alleen vrijgesteld voorzover dit als bestendig kan worden beschouwd. Bij bestendig beheer en onderhoud gaat het om het voortzetten van de ter plaatse bestaande praktijk. Om te beoordelen of er sprake is van bestendig beheer en onderhoud dienen, onder andere, de aard van de activiteit, het tijdstip de frequentie en de schaal waarop de activiteiten worden verricht meegenomen te worden. Nieuwe vormen van onderhoud, intensivering van het beheer en onderhoud en dergelijke zijn niet aan te merken als bestendig en zijn derhalve, tenzij er sprake is van het handelen overeenkomstig een goedgekeurde gedragscode, ontheffingsplichtig.

Zoals aangegeven geldt deze vrijstelling niet voor vogels en soorten die vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn. Dit betekent, bijvoorbeeld, dat bij maaiwerkzaamheden waarbij nesten of eieren van vogels worden vernield, steeds een ontheffing vereist is. Voor dergelijke veel voorkomende en regelmatig terugkerende activiteiten ligt het voor de hand om een gedragscode op te stellen.

Artikel 3.5.2 Bezitsverboden

Artikel 3.2, zesde lid, en artikel 3.6, tweede lid, van de wet kennen een aantal bezitsverboden. Van deze verboden kan door het bevoegde gezag vrijstelling of een ontheffing worden verleend. Indien er voor exemplaren van een bepaalde soort van deze verboden al een vrijstelling of ontheffing is verleend, gaan wij er vanuit dat er afdoende is getoetst aan de wettelijke voorschriften. We achten het in een dergelijk geval niet noodzakelijk dat, wanneer deze dieren of planten vervolgens worden verplaatst naar Utrechts grondgebied, ook in deze provincie een ontheffing wordt aangevraagd. Voor dergelijke gevallen is in dit artikel een vrijstelling opgenomen. Degene die een beroep doet op deze vrijstelling zal aan moeten tonen dat hij beschikt over een toestemming van een ander bevoegd gezag.

Deze vrijstelling is niet van toepassing voorzover het de verboden, bedoeld in de artikelen 3.2, eerste lid, en 3.6, eerste lid, van de wet betreft. Voor dieren die zijn verkregen in het kader van beheer- en schadebestrijding geldt hiervoor al een vrijstelling op grond van de Regeling natuurbescherming.

Voor dieren die niet zijn verkregen in het kader van beheer- en schadebestrijding en voor planten is er geen landelijke vrijstelling. Hiervoor zal door Gedeputeerde Staten een ontheffing moeten worden verleend aangezien de wet geen mogelijkheid biedt om af te wijken van de artikelen 3.2, eerste lid, en 3.6, eerste lid.

Artikel 3.5.3 Bescherming vogels tegen landbouwwerkzaamheden

In dit artikel is een vrijstelling opgenomen van de verboden, bedoeld in artikel 3.1, van de wet, met uitzondering van het verbod tot doden, ten behoeve van activiteiten bestemd en geschikt voor de bescherming van vogels, hun nesten en eieren en hun niet-vliegvlugge jongen tegen landbouwwerkzaamheden en vee. Dit is een voortzetting van de vrijstelling uit artikel 16a van Besluit vrijstelling beschermde dier en plantensoorten Flora- en Faunawet. De vrijstelling is gebaseerd op het belang van de bescherming van de fauna (artikel 3.3, vierde lid, onder 4, van de Wnb) en betreft uitsluitend beschermingsactiviteiten. Het gaat hierbij dus niet om een vrijstelling voor de landbouwwerkzaamheden zelf.

De oude vrijstelling had betrekking op 'weidevogels'. Omdat er discussie zou kunnen ontstaan of een bepaalde soort een weidevogel is, is er voor gekozen de formulering aan te passen tot 'vogels'.

Artikel 3.5.4 Veiligstelling amfibieën ter vrijstelling tegen verkeer

Alhoewel er ook beargumenteerd kan worden dat uit de zorgplicht uit de wet al voortvloeit dat in het wild levende dieren verplaatst zouden mogen worden indien er een concreet gevaar bestaat dat deze worden gedood of verwond door het verkeer, is er destijds voor gekozen om in artikel 13 van Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en Faunawet een specifieke vrijstelling op te nemen ten behoeve van overzetacties van amfibieën om te voorkomen dat deze dieren omkomen in het verkeer. Ten behoeve van de rechtszekerheid is er voor gekozen deze vrijstelling over te nemen. De vrijstelling is gebaseerd op het belang van de bescherming van de fauna (artikel 3.3, vierde lid, onder 4, van de Wnb). De dieren dienen zo spoedig mogelijk, in de directe omgeving (een afstand van ten hoogste 50 meter vanaf de vangplaats) weer in vrijheid gesteld te worden.

Artikel 3.5.5 Vrijstelling amfibieën ten behoeve van onderzoek en onderwijs

Dit is een voortzetting van de vrijstelling uit artikel 16 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en Faunawet. In deze vrijstelling was van de groene kikkers alleen de 'Groene kikker (*Rana esculenta*)' vermeld. In de huidige vrijstelling zijn ook de Meerkikker (*Rana ridibunda*) en Poelkikker (*Rana lessonae*) opgenomen.

Bij de Groene kikker is er sprake van twee echte soorten: de Meerkikker (*Rana ridibunda*) en Poelkikker (*Rana lessonae*). De bastaardkikker of middelste groene kikker (*Rana klepton esculentus*) betreft een hybride tussen deze beide soorten. De volwassen dieren zijn erg lastig uit elkaar te houden. De eieren zijn niet te onderscheiden. Gelet hierop, en het feit dat ze alle drie in een gunstige staat van instandhouding verkeren, zijn ze allemaal opgenomen.

De Poelkikker is vermeld op bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soort is het mogelijk om een vrijstelling te verlenen in het belang van onderzoek en onderwijs. De Meerkikker en Bastaardkikker zijn beschermde soorten op grond van artikel 3.10 van de wet. Het belang van onderzoek en onderwijs wordt hier niet expliciet benoemd maar wordt geacht te zijn begrepen onder het algemeen belang (artikel 3.10, tweede lid, onder h).

Voor de soorten als bedoeld in artikel 3.10 van de wet geldt geen verbod om deze onder zich hebben of te vervoeren. Hiervoor wordt dan ook geen vrijstelling verleend. De vrijstellingen gelden voor de verschillende ontwikkelingsstadia van deze soorten met uitzondering van exemplaren waarvan de metamorfose is voltooid. Deze dieren dienen zo spoedig mogelijk in vrijheid gesteld te worden.

Artikel 3.5.6 Vrijstelling bezits- en vervoersverbod braakballen, losse veren e.d.

Dit is een voortzetting van de vrijstelling uit artikel 14a van Besluit vrijstelling beschermde dier -en plantensoorten Flora- en Faunawet. Voor soorten als bedoeld in artikel 3.10 van de Wnb is er geen sprake meer van een verbod op het vervoeren en onder zich hebben zodat er voor 'producten van' deze soorten geen vrijstelling noodzakelijk is. Voor vogels en soorten die vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn is een dergelijke vrijstelling nog wel noodzakelijk. Hij is gebaseerd op het belang van onderzoek of onderwijs. Sterrenschot is de benaming voor geleachtige klompen dril van amfibieën die zijn uitgebraakt door predatoren zoals reigers en vossen.

Artikel 3.5.7 Vrijstelling uitzetten diersoorten

Op basis van dit hoofdstuk kunnen soorten worden gevangen welke vervolgens vrijgelaten moeten worden. Hierbij kan er een discussie ontstaan of er sprake is van het overtreden van het verbod tot het uitzetten van dieren en eieren als bedoeld in artikel 3.34, eerste lid, van de wet. In het kader van de rechtszekerheid wordt hier derhalve een vrijstelling van dit verbod verleend onder de voorwaarde dat uitzetten van soorten of hun eieren zo spoedig mogelijk plaatsvindt op een voor de soort geschikte locatie.

Paragraaf 3.6 Tegemoetkomingen in de schade

Artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming bepaalt dat Gedeputeerde Staten in voorkomende gevallen tegemoetkomingen verlenen in geleden schade door natuurlijk in het wild levende:

- a. vogels van vogelsoorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, of
- b. dieren die worden genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn of de bijlage, onderdeel a, bij deze wet.

Ter invulling van deze bevoegdheid stellen Gedeputeerde Staten beleidsregels vast. In IPO-verband hebben de gezamenlijke provincies ervoor gekozen het verlenen van tegemoetkomingen in faunaschade te mandateren aan de uitvoeringsorganisatie BIJ12. Uit oogpunt van efficiëntie is een landelijke uitvoering met één loket en gebundelde kennis te prefereren. Daarnaast wordt uniformiteit in de uitvoering en rechtsgelijkheid over heel Nederland nagestreefd. In een afzonderlijk besluit worden de bevoegdheden met betrekking tot het verlenen van tegemoetkomingen gemandateerd aan BIJ12.

Artikel 3.6.1 Aanvraag om tegemoetkoming

In dit artikel wordt de elektronische wijze van indiening van een aanvraag om tegemoetkoming in schade veroorzaakt door natuurlijk in het wilde levende beschermde diersoorten geregeld. Op grond van artikel 4:1 Algemene wet bestuursrecht moet de voorwaarde van elektronische indiening van een aanvraag bij wettelijk voorschrift worden geregeld.

Vereist is dat de schade zo spoedig mogelijk (binnen 7 werkdagen) bij BIJ12 wordt gemeld. BIJ12 is dan in de gelegenheid een taxateur ter plaatse een onderzoek naar de schadeveroorzakende diersoorten en de omvang van de schade te laten instellen. Een consulent faunazaken van BIJ12 kan dan ook adviseren hoe verdergaande schade kan worden voorkomen of beperkt. Aanvragen die later dan 7 werkdagen na constatering van de schade zijn ingediend worden afgewezen.

Artikel 3.6.2 Taxatie van de schade

Dit artikel regelt in samenhang met de beleidsregels de wijze waarop de schade wordt vastgesteld. BIJ12 heeft een raamovereenkomst met taxatiebureaus die schade veroorzaakt door in het wild levende beschermde dieren taxeren.

De taxateur zal zijn bevindingen direct na de eindtaxatie bij de grondgebruiker achter laten of deze zo spoedig mogelijk toesturen. Voorzien is in de mogelijkheid dat de aanvrager zijn opmerkingen over de taxatie kan vermelden, dat de taxateur die opmerkingen van commentaar voorziet en dat de aanvrager kennis kan nemen van het commentaar van de taxateur.

HOOFDSTUK 4 HOUTOPSTANDEN

De bescherming van het houtareaal in Nederland werd tot de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming voor het belangrijkste deel geregeld in de Boswet (1963) en bijbehorende besluiten. Met de Wet natuurbescherming is een deel van de bevoegdheden op dit beleidsterrein overgedragen aan Provinciale Staten. Met de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten op dit beleidsterrein meer regelgevende bevoegdheden gekregen, waarbij de wetgever een aantal kaders heeft gesteld. Voor deze verordening heeft de

Boswet als basis gediend, maar is tegelijk gekozen voor een insteek waarbij hedendaagse principes in het natuurbeheer zoals ruimte voor dynamiek, kwaliteit en openheid ook een belangrijke rol spelen.

Het is conform artikel 4.2, eerste lid, van de wet verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij Gedeputeerde Staten. In artikel 4.1 van de wet zijn de uitzonderingen beschreven waarbij het wel is toegestaan om zonder deze melding over te gaan tot het geheel of gedeeltelijk vellen van een houtopstand.

Daarnaast geldt op grond van artikel 4.3, eerste lid, van de wet een herbeplantingsplicht bij het tenietgaan van houtopstanden. Dit dient in beginsel plaats te vinden binnen 3 jaar op dezelfde grond waar de bomen hebben gestaan. In deze regeling zijn vrijstellingen opgenomen ten aanzien van de herbeplantingsplicht en van de meldplicht (artikel 4.5, vierde lid, van de wet). Daarnaast kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van deze verplichtingen (artikel 4.5, eerste en derde lid, van de wet). Tot slot biedt artikel 4.2, derde lid, van de wet Gedeputeerde Staten de mogelijkheid om een verbod tot velling op te nemen ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

Toepassingsgebied:

De provincie is bevoegd regels te stellen ten aanzien van houtopstanden gelegen buiten de bebouwde kom. Het begrip 'bebouwde kom' wordt in de wet verder niet gedefinieerd maar uit de wetsgeschiedenis (Kamerstukken II, 2011–2012, 33.348, nr. 3, p. 194) blijkt dat het niet de bedoeling is om aan te sluiten bij de begrenzing op basis van de wegenverkeerswet en dat het regime uit de Boswet wordt gehandhaafd.

Als bijlage bij deze toelichting is een '*Indicatieve kaart toepassingsgebied hoofdstuk 4: houtopstanden*' toegevoegd. Het betreft een toelichtende kaart, zonder formele status, waarop de begrenzingen zijn opgenomen zoals bij ons bekend bij vaststelling van deze verordening. Uiteindelijk zijn de door de verschillende gemeenten vastgestelde grenzen van de bebouwde kom 'houtopstanden' doorslaggevend.

Artikel 4.1.1 Indieningsvereisten melding

Een melding kan worden ingediend middels een formulier dat door Gedeputeerde Staten beschikbaar wordt gesteld. Via de website van de provincie Utrecht kan een meldingsformulier worden gedownload. Dit kan ingevuld en ondertekend worden verzonden per post of per e-mail. Daarnaast bestaat in de toekomst de mogelijkheid om een aanvraag volledig elektronisch in te dienen door het invullen van een webformulier en ondertekening met DigiD op MijnOverheid.nl.

In lid 3 zijn de voorwaarden beschreven waaraan een melding moet voldoen indien een initiatiefnemer voornemens is een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen. De regels zijn qua strekking ongewijzigd overgenomen uit artikel 2 van de voormalige Boswet, met dit verschil dat de melding niet meer wordt gedaan bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO), maar bij Gedeputeerde Staten van Utrecht.

Bij de omzetting van Boswet naar Wet natuurbescherming zijn enkele houtsoorten ook onder werking van de wet gebracht (linde, paardenkastanje, treurwilg en Italiaanse populier), zodat ook voor deze soorten nu een melding gedaan moet worden.

Artikel 4.1.2 Vrijstelling meldingsplicht

De wet regelt in artikel 4.5, vierde lid dat Provinciale Staten in bepaalde gevallen vrijstelling kunnen verlenen van de plicht tot melden bij het vellen van een houtopstand. In dit artikel is een aantal vrijstellingscategorieën opgenomen, dat een voortzetting van bestaand beleid vormt.

In onderdeel a van dit artikel is opgenomen dat onder bepaalde omstandigheden kleinschalige verjonging gezien kan worden als een verzorgingsmaatregel die de blijvende houtopstand kan bevorderen. Hiervan is sprake als de kwaliteit van de bestaande houtopstand gering is en met het oog op het verbeteren van die kwaliteit een verjonging van kleine delen van de houtopstand wordt ingezet. Dit onderdeel beoogt het bosklimaat te behouden, hetgeen zowel ecologisch als vanuit productie van belang is. Hiernaast biedt het ruimte om in gesloten bossen tijdelijk open ruimten te krijgen waarmee de biodiversiteit bevorderd wordt. Ook het ontwikkelen van mantelzoomvegetaties en heidebermen van een bospad zijn mogelijk mits met mate.

Aan deze vrijstellingsmogelijkheid worden de volgende voorwaarden gesteld. Het kappen van verjongingsgaten die niet groter zijn dan 1,5 maal de boomhoogte en gezamenlijk niet meer beslaan dan 10% van de oppervlakte van het bosperceel worden gezien als een dunning waarvoor geen meldingsplicht aan de orde is. Bovendien mag dit kappen van verjongingsgaten maximaal eenmaal in de vier jaar plaatsvinden en mag de te kappen oppervlakte niet meer dan 10 are bedragen. Afhankelijk van het beheer van de houtopstanden kan verjonging later

plaatsvinden. Deze regeling is specifiek bedoeld voor het realiseren van een gevarieerd bos, door de inzet van verjonging.

Onder bosperceel (onder a, sub 1) wordt verstaan een bosvak dat omringd wordt door paden (niet zijnde dunningspaden), wegen of waterlopen. Geen duurzaam bosbeheer, zoals bedoeld onder a, sub 4, is bijvoorbeeld het dunnen van bos om begrazing met vee mogelijk te maken of om gronden ook agrarisch te kunnen gaan gebruiken.

In artikel 4.4, onderdeel 1, sub a van de wet is geregeld dat voor het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn geen meldings- en herplantplicht geldt. Onderdeel b van artikel 4.1.2 van deze verordening bevat eenzelfde vrijstelling van de meldingsplicht voor het verwijderen van spontane boomopslag, veelal ontstaan door gebrek aan onderhoud, op open natuurterrein, zoals heide, stuifzand en ven-oevers, als die opslag niet ouder is dan 20 jaar. Artikel 4.2.3 van onze verordening regelt hiervoor tevens een vrijstelling van de herplantplicht. Onder natuurterreinen, zoals bedoeld in onderdeel b van dit artikel wordt het volgende verstaan. Open natuurterrein is grond die de hoofdfunctie natuur heeft, heideveld, ven, hoogveenterrein, zandverstuiving, duinterrein, kwelder, schor, gors, slik, riet- en ruigland, laagveenmoeras, alsmede grasland of bouwland dat de hoofdfunctie natuur heeft.

Artikel 4.2.1 Eisen aan herbepantingen

Artikel 4.3, derde lid van de wet stelt dat Provinciale Staten bij verordening regels kunnen stellen aan de wijze van herbepanting. In dit artikel zijn deze regels uitgewerkt. Het doel van het geregelde in de artikelen 4.1 tot en met 4.9 in de wet is het duurzaam instandhouden van bossen. Een belangrijk doel daarbij is het behoud van de hoeveelheid bosareaal, maar het is ook van belang dat herplant op een dusdanig verantwoorde wijze wordt uitgevoerd dat sprake is van een duurzame instandhouding en ontwikkeling van houtopstanden. In artikel 4.3, tweede lid, van de wet wordt daarom onder meer gesteld dat een rechthebbende herbepanting die niet is aangeslagen binnen drie jaar vervangt. Gedeputeerde Staten zien er door middel van controles en toezicht op toe of herbepanting binnen de genoemde termijn daadwerkelijk aanslaat.

De regels in artikel 4.2.1 van de verordening vormen een kader dat zou moeten leiden tot een op bosbouwkundige, duurzame wijze van herbepanten waarmee de kans dat herplant aanslaat wordt gemaximaliseerd. De onderdelen a tot en met g bevatten daarbij de concrete overkoepelende regels waaraan de herplant dient te voldoen. In onderdeel d wordt een aantal specifieke technische eisen uiteengezet die gelden bij de daadwerkelijke uitvoering van de maatregelen tot herplant.

Het doel van deze eisen is om de hoofddoelstelling van het niet achteruit laten gaan van de oppervlakte houtopstanden vorm te geven. Daarnaast is ook de kwaliteit van de houtopstanden van belang. Daarbij wordt gelet op de doelstellingen die de betreffende houtopstand kent. Van belang is bijvoorbeeld dat de houtopstand de functies voor natuur, landschap, houtproductie en recreatie in zekere mate evenwichtig kan vervullen. Gelet op deze punten moet het begrip "bosbouwkundig verantwoord" ruim uitgelegd worden. Het gaat niet alleen om de houtteeltkundige kwaliteit van de houtopstand, maar ook om de natuur- en landschappelijke waarde.

Dat roept ook de vraag op of de herplant van de houtopstand op enige manier ook een relatie dient te hebben met de gevelde houtopstand. De Boswet stelde in de toelichting dat de herplant in verhouding diende te staan tot het gevelde. Deze koppeling wordt nu ook weer aangebracht. Derhalve is in lid 1 onder e opgenomen dat de houtopstand tenminste vergelijkbare ecologische en landschappelijke waarden moet kunnen vertegenwoordigen. Hiermee wordt niet bedoeld dat er precies dezelfde soorten geplant moeten worden als er voor de velling aanwezig waren. Wel is het de bedoeling dat een houtopstand die een ecologische waarde vertegenwoordigde ook na herplant weer ecologische waarden van minimaal dezelfde kwaliteit kan herbergen.

Het vellen van een houtopstand kan grote impact op de omgeving hebben. Het is daarom van belang deze op zo kort mogelijke termijn te herstellen, zodat de functie die de houtopstand vervult ook snel weer hersteld wordt. Derhalve worden er eisen gesteld aan de oppervlakte, de te kiezen soorten (het kunnen vormen van een volwaardige duurzame houtopstand) en het in sluiting kunnen komen van het kronendak. Dit laatste behelst dat er voldoende en kwalitatief goed plantmateriaal gebruikt dient te worden of dat er voldoende zaailingen aanwezig zijn. Snel groeiende soorten behoeven minder plantmateriaal per ha. Het kunnen vormen van een duurzame en volwaardige houtopstand behelst dat soorten die gebruikt worden volledig tot wasdom kunnen komen op de bodem waarin ze geplant worden. Het planten van meer-eisend naaldhout (fijnspar, douglas) op droge arme zandgronden zal bijvoorbeeld niet leiden tot een duurzame houtopstand, omdat bomen voortijdig zullen afsterven en/of niet tot volle wasdom kunnen komen. Het zelfde geldt bijvoorbeeld voor het gebruik van beuk op bodems met hoge stagnerende grondwaterstanden.

Artikel 4.2.2 Eisen aan herbepanting op andere grond

Op grond van artikel 4.5, eerste lid, van de wet kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing van de herbeplantingsplicht verlenen, indien deze herbeplanting wordt uitgevoerd op andere grond. Deze andere gronden dienen wel te voldoen aan de door Provinciale Staten vastgestelde regels. Deze regels zijn in dit artikel opgenomen. In het tweede lid van dit artikel is een compensatieplicht opgenomen. In het derde lid is bepaald dat Gedeputeerde Staten deze regel nader mogen uitwerken in beleidsregels. Dat is gebeurd in artikel 4.4 van de beleidsregels.

De andere grond mag niet al gebruikt worden als herbeplantingslocatie en mag niet al van houtopstand zijn voorzien. Zo wordt voorkomen dat het totale bosareaal wordt verminderd.

Artikel 4.2.3 Vrijstelling herbeplantingsplicht

De wet regelt in artikel 4.5, vierde lid dat provinciale staten in bepaalde gevallen vrijstelling kunnen verlenen van de plicht tot melden of plicht tot herbeplanting bij het vellen van een houtopstand. In dit artikel is een vrijstelling van de herbeplantingsplicht opgenomen voor het verwijderen van houtopstanden in het kader van natuurherstel. Wel worden hieraan drie voorwaarden gesteld, namelijk dat de houtopstand het gevolg is van spontane boomopslag en deze niet ouder dan 20 jaar is. Bovendien mag de te verwijderen houtopstand niet bestemd zijn om een herbeplantingsverplichting te compenseren.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat een vrijstelling van de meldingsplicht voor deze categorie in artikel 4.1.2, tweede lid, van de verordening is opgenomen.

HOOFDSTUK 5 BESCHERMING VAN LANDSCHAPPELIJKE, NATUURWETENSCHAPPELIJKE, CULTUURHISTORISCHE EN ARCHEOLOGISCHE WAARDEN

Algemeen

In dit hoofdstuk worden regels gesteld ten aanzien van de bescherming van het landschap, de natuur, de cultuurhistorische en archeologische waarden (hierna: LNCA-waarden) in de provincie. Deze regeling was opgenomen in een afzonderlijke verordening, de Lsv.

Omdat de Wet natuurbescherming ook ziet op landschappelijke waarden, de Lsv ook betrekking had op natuurwetenschappelijke aspecten en het feit dat bij ingrepen in het landschap waarbij de Lsv aan de orde is, in veel gevallen ook de bepalingen uit de Wnb spelen, is besloten de Lsv onder te brengen in deze verordening. Dit hoofdstuk is heeft geen grondslag in de wet maar is gebaseerd op artikel 145 van de Provinciewet (autonome verordenende bevoegdheid).

Uitgaande van, zogenaamde, motieftheorie kunnen in de verordening, naast de regels die voor diezelfde zaak al door andere overheden gesteld zijn, regels worden gesteld. Tevens geldt, dat als de regelingen van twee verschillende overheden vanuit hetzelfde motief gegeven zijn, aanvullende regels mogelijk zijn, tenzij de hogere regelgeving, dus een wet of Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB), kennelijk beoogt om in een uitputtende regeling te voorzien. Op grond hiervan kunnen dus in aanvulling van de Wnb nadere regels worden gesteld.

De doelstellingen van dit hoofdstuk zijn onveranderd de bescherming de, hierboven genoemde, LNCA-waarden in de provincie overeenkomstig het beleid, dat is vastgelegd in onder meer de Natuurvisie provincie Utrecht, Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen, de beleidsnota en Tastbare Tijd 2.0, en in de Cultuurhistorische Atlas van de provincie Utrecht. Bij het verloren gaan van deze waarden gaat het niet alleen om grootschalige ingrepen en/of vormen van aantasting. Het gaat juist vooral om kleinschalige vormen van aantasting. Door het groter aantal en hogere frequentie levert dat een sluipend maar daarom niet minder bedreigend proces op. Zeker ook als het gaat om vele kleine onomkeerbare aantastingen. Daarop focust deze regeling.

Hoofdstuk 5 van de verordening biedt een doelgerichte basisbescherming voor ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische hoofdstructuren, aardkundige waarden, kleine blauwe en groene landschapselementen en algemene natuur- en landschapswaarden. Daarmee neemt het als beschermingsinstrument voor de ruimtelijke kwaliteit van het landelijke gebied een specifieke positie in, toegespitst op het "groene" milieu, naast de milieuwetgeving voor het "grijze" milieu.

De beoordeling van ingrepen en handelingen aan de LNCA-waarden kan plaatsvinden per paragraaf, maar ook een combinatie met andere paragrafen is mogelijk. De belangenafweging is dwingend van karakter en biedt geen ruimte om met andere belangen dan de belangen genoemd in artikel 5.6.1, tweede lid rekening te houden. In deze afweging wordt het belang van de te verwachten of aanwezige precedentwerking, die zeer ongewenste consequenties kan hebben, meegenomen.

Paragraaf 5.1. Algemene bepalingen

Deze paragraaf bevat naast een overzicht van de gebruikte begrippen de begrenzing van het werkingsgebied van de verordening en de basisbepalingen voor de ontwikkeling van de benodigde beleidskaders.

Paragraaf 5.2. Borden, vlaggen, spandoeken en objecten

Opschriften, afbeeldingen en aankondigingen zijn opgenomen in de begrippen borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen of objecten (hierna samen borden). Het plaatsen en aanwezig zijn van borden in combinatie met hun dragers strookt niet met de landschappelijke doelstelling van de verordening.

Uitgangspunt van de verordening is, dat elk bord of reclameobject zonder opschrift, afbeelding of aankondiging, inclusief de constructies ten behoeve daarvan, in beginsel een aantasting vormt van de landschappelijke waarde. In bepaalde situaties kan deze aantasting aanvaardbaar zijn. Deze situaties zijn op basis van het sinds 1986 gevoerde beleid vastgelegd in de vrijstellingen van de artikelen 5.2.2 en 5.2.3. Op deze situaties is het verbod van artikel 5.2.1 niet van toepassing.

Beleidsmatig is sinds 1986 al onderscheid gemaakt tussen objectgebonden (aanvaardbare aantastingen) en niet-objectgebonden (onaanvaardbare aantastingen) opschriften, afbeeldingen en aankondigingen. Voor de eerste groep werden ontheffingen verleend en de tweede groep werd strikt gehandhaafd. Na de daaruit voortvloeiende grote opruimactie in de jaren '90 is het gemiddelde van de toen verleende ontheffingen vertaald in het Vrijstellingsbesluit borden provincie Utrecht 2003. Daarnaast zijn de Beleidsregels buitenreclame provincie Utrecht 2007 vastgesteld om de keuzes en de samenhang tussen de handhaving, vrijstellingen en aanvragen om ontheffing aan te geven. Het wel of niet aanvaardbaar zijn van borden inclusief hun (dragende) constructies wordt geconcretiseerd door de landschapsbeïnvloedende factoren van deze borden, zoals maatvoering, kleurstelling, aantallen, locatie en de situering in het landschap, te beoordelen in het landschapstype waarbinnen ze zijn of worden geplaatst. Borden mogen de landschappelijke waarde, zijnde het samenspel van de beeldkwaliteit, de visuele belevingswaarde of de visueel-ruimtelijke verschijningsvorm van dat landschap, niet onaanvaardbaar schaden.

Niet-objectgebonden borden zijn niet vrijgesteld omdat zij altijd een onaanvaardbare aantasting van de landschappelijke waarde vormen. Ze kunnen op iedere willekeurige locatie in de open groene ruimte worden geplaatst en door het ontbreken van deze omgevingsrelatie veroorzaken zij altijd een onevenredige aantasting van de landschappelijke waarde. Daarnaast is een overkill aan borden, ook borden met een omgevingsrelatie, ook een onaanvaardbare aantasting van de landschappelijke waarde.

In de verordening is dit alles samengevoegd tot één gesloten regeling. Het verlenen van ontheffingen is uitgesloten. De landschappelijke beoordeling vindt als hierboven verwoord plaats, maar dan afgemeten aan de landschappelijke impact van een algemene vrijstelling. Mocht in een nu nog onbekende situatie behoefte bestaan om een bepaalde categorie borden onder bepaalde voorwaarden alsnog toe te staan, dan bestaat altijd de mogelijkheid om de verordening daarop aan te passen.

Paragraaf 5.3. Storten, dempen, ophogen en rommelterreinen

In deze paragraaf spelen onomkeerbare ingrepen een belangrijke rol. Meestal zijn dan de natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarden in het geding.

De natuurwetenschappelijke waarde bestaat uit een abiotisch (niet levend) en biotisch (levend) deel. Onder het abiotische milieu kunnen, in dit kader van belang, worden onderscheiden bodem, oppervlaktewater, geologie en geomorfologie. De laatste is een belangrijke component van de aardkundige waarde. Dit zijn bijvoorbeeld stuwwallen, stuifduinen, beekdalen, riviermeanders etc. Geologie en geomorfologie samen vormen de dragers van het landschap. Het biotische deel bestaat uit natuurlijke en halfnatuurlijke levensgemeenschappen met inbegrip van wilde flora en fauna. Het gaat daarbij niet alleen om de concreet aanwezige waarde, maar zeker ook om potentiële waarde. Dit zijn de redelijkerwijs in potentie aanwezige waarden.

Voor sommige ingrepen is de cultuurhistorische component belangrijker. In dit verband gaat het dan met name om het cultuurlandschap en de historische geografie, dit zijn alle landschappelijke elementen die het gevolg zijn van menselijk handelen in het verleden, denk hierbij bijvoorbeeld aan verkavelingspatronen, pestbosjes, landgoederenzones of ontginningsassen. In combinatie met paragraaf 5.5 kan de verordening deze elementen beschermen. Archeologische waarden kunnen een rol spelen. Het kan gaan om potscherven, resten van voedselbereiding, graven, maar ook om verkleuringen in de grond waaraan te zien is dat er vroeger een huis heeft gestaan of een sloot heeft gelopen. Omdat de verordening niet ziet op het graven in de bodem speelt deze waarde binnen de verordening vaak alleen een rol als bijvoorbeeld door zwaar materieel de bodem geroerd dreigt te worden.

Voor veel voorkomende handelingen zijn vrijstellingen geformuleerd in artikel 5.3.2. Denk hierbij aan normaal slootonderhoud, tijdelijke baggerdepots, bouw- en infrastructurele projecten, het verwerken van snoeihout in

takkenrillen etc. Getracht is met de vrijstelling zoveel mogelijk recht te blijven doen aan de bescherming van de LNCA-waarden. Voorwaarden aan de vrijstelling moeten een basisbescherming bieden. Soms is de vrijstelling expliciet gekoppeld aan het Natuurnetwerk Nederland en de groene contour, bijvoorbeeld voor het ophogen van agrarisch gebruikte percelen.

Naast bovengenoemde aspecten speelt bij rommelterreinen ook de landschappelijke waarde, zoals hierboven omschreven, een belangrijke rol. Het verbod op rommelterreinen stelt paal en perk aan het lukraak in gebruik nemen van percelen en terreinen waarvoor deze niet zijn bestemd. Het speelt in op het thema landschappelijke verrommeling. Het verbod op rommelterreinen ziet alleen op lokale elementen zoals het bewaren op daartoe niet bestemde terreinen van hout, stenen, (oude) voertuigen, pallets, aannemersmateriaal, sloophout, hooibalen, etc.

In deze paragraaf is naast de vrijstellingen een ontheffing van het verbod mogelijk, behalve voor rommelterreinen.

Paragraaf 5.4. Wateren

De paragraaf Wateren heeft betrekking op woonschepen, vaartuigen, voorwerpen en hun voorzieningen.

Afdeling A gaat over woonschepen. De beleidsdoelstellingen daarvan zijn verankerd in de Notitie Woonschepenbeleid 2002-2012, vastgesteld door Provinciale Staten op 7 oktober 2002 (hierna Notitie). In deze Notitie wordt een koppeling gelegd met de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en de PRV. In deze documenten wordt het wonen op het water als erkende woonvorm beschouwd. Net als voor woningen zijn er eisen gesteld aan maximum maten en locaties. Het woonschepenbeleid is ingezet op twee sporen, enerzijds de ruimtelijke ordening en anderzijds de verordening. De PRV geeft in overeenstemming met het woonschepenbeleid de ruimtelijke randvoorwaarden voor nieuwe woonschepenligplaatsen. Het logische vervolg is dat de overige aspecten (bijvoorbeeld, afmetingen, onderlinge afstand, bouwwerken op de oever bij een woonschip) eveneens in de PRV worden opgenomen. Woonschepen die voldoen aan het in de verordening geformuleerde afmetingenbeleid vallen onder een algemene vrijstelling. Mochten later via de PRV andere maten gaan gelden wordt de vrijstelling daarop afgestemd. De PRV is leidend.

Uit het oogpunt van deregulering laat de verordening niet ruimtelijk relevante onderdelen behorend bij een ligplaats met een woonschip los, zoals oever- en afmeervoorzieningen en het kleurenbeleid voor woonschepen. Een kleine groep woonschepen blijft uitgezonderd van de vrijstelling. Het gaat om bijvoorbeeld bijzondere ligplaatsen met bijzondere (varende) woonschepen, die onder het scheeptypen- en/of oeverbeleid vallen. De verordening voorkomt dat deze varende woonschepen in bijvoorbeeld de uiterwaarden worden vervangen door minder in het rivierbeeld passende woonarken of de oever daar occuperen. Ter afronding van het Uitvoeringsprogramma woonschepenknelpunten vallen deze woonschepen, maar ook gedoogde of illegale woonschepen buiten de vrijstelling. In deze situaties blijft de provincie grip houden in het veld. Alle situaties, die in een later stadium voldoen aan de vrijstelling kunnen daar automatisch onder schuiven. Als ze onder de vrijstelling vallen heeft de provincie geen grip meer op de ligplaats, het woonschip en de oever-, afmeer- en havenvoorzieningen.

De afdelingen B en C gaan over vaartuigen en de voorwerpen op de grens van water en land en hun voorzieningen. Dit beleid verandert nauwelijks ten opzichte van de Notitie. Het is nog steeds gericht op het "schoonmaken" en "schoonhouden" van natuur en landschap in en rondom wateren. De aantasting van LNCA-waarden aan de waterkant door het op willekeurig locaties afmeren van vaartuigen en voorwerpen blijft een aanhoudende zorg. De verordening is vaak het enige instrumentarium dat grip geeft op deze specifieke handelingen op de grens van water en land. Voorwerpen veroorzaken dikwijls een flinke landschappelijke verrommeling. Voor voorwerpen kunnen dan ook, behoudens een enkele uitzondering, geen ontheffingen worden verleend. Voor niet aan een erf gebonden vaartuigen en hun voorzieningen worden om dezelfde landschappelijke redenen in beginsel geen ontheffingen verleend.

Ontheffing voor het bij een erf afmeren van één gesloten vaartuig en/of vaartuig met een grotere lengte dan 7 meter vindt in beginsel alleen plaats indien sprake is van een vaartuig dat als varend monument staat ingeschreven bij het Register Varende Erfgoed Nederland (en het vaartuig zodoende een meerwaarde vormt voor de ter plaatse aanwezige en door de verordening te beschermen Landschappelijke en cultuurhistorische waarden) dan wel er op de desbetreffende locatie geen sprake is van de aanwezigheid van landschappelijke waarden. De vrijstelling uit artikel 5.4.8, derde lid, met betrekking tot het bij een erf afmeren van één open vaartuig met een maximale lengte van 7 meter, geeft de grens aan van wat landschappelijk aanvaardbaar is.

Paragraaf 5.5. Beschermde kleine landschapselementen

Deze paragraaf sluit aan op paragraaf 5.3. In die paragraaf kunnen kleine 'blauwe' landschapselementen worden beschermd en met deze paragraaf kleine 'groene' landschapselementen. Een combinatie is mogelijk. Kleine landschapselementen geven vorm aan het landschap en zijn bepalend voor de identiteit van een streek. Ze maken de geschiedenis van een landschap voor iedereen leesbaar en beleefbaar. In deze paragraaf zijn het bosjes, houtwallen, singels, bomenrijen, heggen, kleine natuurterreintjes, bloemdijken e.d. Ze vervullen vele

functies zoals perceelbegrenzing, habitat en verbindingzone voor allerlei dieren. De elementen staan niet op zichzelf maar vormen netwerken al of niet in combinatie met bossen en natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland). Ze dragen ook bij tot de recreatieve aantrekkelijkheid van landschappen. Landschappen in het agrarisch cultuurlandschap zijn in hoog tempo veranderd. Beplantingselementen zijn gekapt en kleine wateren gedempt, de samenhang tussen de elementen vermindert en netwerken verbrossen. Bovendien gaat de kwaliteit van de elementen zelf achteruit. Dit nog steeds voortgaande sluipende proces maakt een effectieve basisbescherming van de meest waardevolle elementen belangrijk.

Deze paragraaf richt zich op deze basisbescherming en de bescherming van het element in zijn geheel. Om niet alle handelingen op alle elementen van toepassing te laten heeft er een inventarisatie van de meest waardevolle elementen plaatsgevonden. Deze zijn op een kaart ingetekend. Na bekendmaking gaat de bescherming uit hoofde van deze paragraaf in. Ontheffingen van de verboden zijn niet mogelijk. Wel kan via een melding het verzoek worden gedaan om ten behoeve van onomkeerbare handelingen wegens dringende redenen de beschermde status op te heffen. Gedeputeerde Staten zullen hierop actief moeten reageren.

Paragraaf 5.6 Ontheffingen

Deze paragraaf gaat over het proces van de ontheffingsverlening, de belangenafweging, de overgangsbepalingen van de ontheffingen Vnl en schadevergoeding.

Artikelsgewijs

Paragraaf 5.1 Algemene bepalingen

Artikel 5.1.1 Begripsbepalingen

In dit artikel zijn alle begrippen uit de diverse paragrafen van dit hoofdstuk samengebracht. De meeste zijn op zichzelf duidelijk en behoeven geen nadere toelichting. Voor een klein aantal is dit wel het geval:

- Erf: Met het begrip erf wordt de grond bedoeld, die direct bij de woning aansluit en ook behoort tot die woning. Vanuit de verordening is daarbij vooral de visuele aansluiting van belang. Dit is zeker het geval als een erf direct aan het water gelegen is, Maar ook als een oever van een erf wordt gescheiden door een openbare weg en/of een ander perceel, kan die visuele binding aanwezig zijn. Maar dat is niet zonder meer het geval.

De definitie bevat in dit kader een drietal beperkingen: de visuele binding, die maakt dat een afgescheiden oever bij het erf gerekend kan worden, ontbreekt als:

- het scheidende perceel een agrarische, natuur of industriële bestemming heeft, waarbij onder agrarische bestemming ook alle bestemmingen met de toevoeging NLC en/of A waarden vallen;
  - het erf voornamelijk op grotere afstand van de scheidende weg ligt en daar alleen door middel van een in-, uitrit of oprijlaan mee verbonden is (de situatie van de zogenaamde achtergelegen erven) of
  - de oeverstrook ten opzichte van het erf niet direct aan de overzijde van de weg of het scheidende perceel ligt, maar slechts bereikbaar is door de weg of het perceel schuin over te steken. Dit komt bijvoorbeeld voor als recht tegenover (rekening houdend met de verkavelingsrichting ter plaatse) het erf al een woonschip is aangemeerd. In dat geval wordt een verderop langs de weg gelegen vrije oeverstrook niet meer tot het erf gerekend.
- Goothoogte: Bij woonarken, niet varende schepen op meestal een rechthoekig betonnen casco, wordt de goothoogte gemeten door het trekken van twee lijnen. De eerste lijn is loodrecht vanaf de waterspiegel omhoog en de tweede lijn is op het dak met de dakhelling meelopend. Waar deze elkaar kruisen ligt het meetpunt. Bij woonschepen is dit het hoogste punt loodrecht vanaf de waterlijn. Jachten en andere pleziervaartuigen vallen niet onder het begrip als en zolang deze als zodanig worden gebruikt. Jachten en andere pleziervaartuigen worden geacht niet als zodanig te worden gebruikt als- bijvoorbeeld op grond van aansluiting op openbare nutsvoorzieningen, andere aan de wal getroffen voorzieningen of anderszins- redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat het gebruik als zodanig feitelijk bijzaak.

Artikel 5.1.2 Toepassingsgebied

Lid 1

De te beschermen LNCA-waarden in het kader van de verordening liggen primair buiten het verstedelijkte gebied. In de Lsv-versie uit 2013 en zijn voorgangers werd als grens daarvoor de bebouwde kom op grond van de Wegenwet aangehouden. Inmiddels is in het kader van het ruimtelijk beleid de rode contour ontwikkeld. Deze contour is meer dan de grens van de bebouwde kom gebaseerd op in het veld waar te nemen verstedelijkings-

kenmerken. Om die reden verdient het de voorkeur om bij de begrenzing van het stedelijke gebied uit te gaan van die rode contour. Binnen die contour wordt het stellen van regels overgelaten aan de gemeentebesturen.

Omdat de geldende rode contour meestal buiten de begrenzingen van de bebouwde kom ligt, betekent het aanhouden van die rode contour in de regel een beperking van het werkingsgebied van de verordening (het gebied tussen de contour en de komgrens valt voortaan buiten de werking van de verordening), en dus een deregulering. Waar echter de op het moment van vaststelling van de verordening geldende komgrens verder reikt dan de rode contour, blijft de oude begrenzing van kracht. De effecten hiervan zijn nog niet in kaart gebracht en om die reden wordt vooralsnog in die gevallen de komgrens als grens van het werkingsgebied van de verordening gehandhaafd.

Lid 2

Als de rode contour of de grens van de bebouwde kom gelijk is aan de grens tussen land en water kan het voorkomen dat een vaartuig of een woonschip net buiten die grens ligt, maar de oever of kade waaraan ze liggen afgemeerd binnen de kom ligt. In dat geval wordt deze woonschepen en vaartuigen geacht zich eveneens binnen de bebouwde kom te bevinden. Omgekeerd kan het woonschip binnen de contour of de komgrens liggen, terwijl de oever met de afmeervoorzieningen daarbuiten ligt. Het artikel brengt tot uiting, dat de ligging van de oever bepalend is.

Lid 3

Naast de grensgevallen bij de rode contour zijn er ook de grensgevallen bij de provinciegrens: vaartuigen kunnen in de ene provincie liggen, terwijl de oever en de afmeervoorzieningen zich in een andere provincie bevinden. In die gevallen vormt de provinciegrens een harde grens: voor het woonschip geldt de regelgeving van de provincie waar het zich bevindt en voor de afmeervoorzieningen de regelgeving van de andere provincie.

Artikel 5.1.3 Beleidsplan en waardenkaarten

Lid 1

Vanuit de verschillende sectorale belangen kunnen Gedeputeerde Staten beleidsplannen vaststellen ter uitvoering van de verordening. Voorbeelden hiervan zijn (niet limitatief) het beleidsdocument de Natuurvisie Utrecht, de Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen en de provinciale cultuurhistorische atlas. Deze beleidsdocumenten dienen als bouwstenen voor de onderbouwing van ontheffings- of handhavingsbeschikkingen.

Lid 2

De waardenkaarten geven een topografische uitwerking van het beleid op uitvoeringsniveau. Gedacht kan worden aan het vertalen van bijvoorbeeld de cultuurhistorische hoofdstructuur naar een niveau waarop aanvragen voor bijvoorbeeld slootdempingen direct per locatie op een voor iedereen inzichtelijke manier kunnen worden beoordeeld. Voorts dient de kaart, of een kopie van de kaart, zo nodig voor de registratie van herplantverplichtingen op basis van dit hoofdstuk.

Artikel 5.1.4 Waardenkaart kleine landschapselementen

De waardenkaart bevat alle kleine landschapselementen die voor bescherming in aanmerking komen met de daarbij behorende motivering en moet flexibel bij te houden zijn. Voorts moeten er combinaties te maken zijn met kleine landschapselementen zoals die onder paragraaf 5.3 worden beschermd. Voorbeelden zijn kleine wateren en poelen. Om deze reden is de bevoegdheid tot vaststelling en wijziging van de kaart neergelegd bij Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten kunnen, mede gelet op de rechtszekerheid een klein landschapselement alleen van de kaart verwijderen indien zwaarwegende publieke belangen dit vergen. Tegen het besluit tot plaatsen of verwijderen van een klein landschapselement staat bezwaar en beroep open.

Paragraaf 5.2 Borden, vlaggen, spandoeken en objecten

Artikel 5.2.1 Verbod

Uitgangspunt is een compleet verbod voor borden, vlaggen, etc., behoudens nader genoemde uitzonderingen. Het verbod richt zich tot meerdere personen. Zo geldt het verbod voor degene die een bord wil plaatsen maar ook voor de eigenaar, gebruiker, huurder of pachter van de grond waarop een bord is of wordt geplaatst en dat daar al dan niet wordt gedoogd. Dit betekent dat in geval van overtreding van het verbod, die personen daarop kunnen worden aangesproken.

Artikel 5.2.2 Algemene vrijstellingen

Dit artikel bevat een aantal algemene vrijstellingen, waarbij de aanvaardbaarheid vanuit het oogpunt van landschapsbescherming vastgesteld kan worden op basis van algemene criteria en aard, aantal en afmetingen, etc., niet aan de orde is.

Aan de al eerder in de Lsv opgenomen vrijstellingen voor objecten, etc., waar elders al een regeling voor getroffen is, of die niet vanaf een publieke plaats zichtbaar zijn, dan wel zich in pandig bevinden, is een vrijstelling toegevoegd voor locatiegebonden kunstuitingen. De ratio hiervoor is, dat bij het ontwerp van die kunstuitingen en bij de beslissing tot plaatsing het effect op het landschap onvermijdelijk al uitdrukkelijk is meegenomen.

Artikel 5.2.3 Specifieke vrijstellingen

Dit artikel bevat een groot aantal vrijstellingen, toegespitst op specifieke situaties en omstandigheden, die de grenzen bepalen van wat wel, of niet acceptabel is.

Leden 1 en 2 borden op bedrijven

Het betreft borden, vlaggen of spandoeken die betrekking hebben op de uitoefening van een dienst, beroep of bedrijf. Het betreft zowel borden en vlaggen op het gebouw zelf aangebracht of een bord in de onmiddellijke nabijheid daarvan. Het kan hier gaan om restaurants, hotels, tuincentra etc. Borden die tegen de gevel zijn geplaatst, zijn toegestaan. Het bord mag bijvoorbeeld niet op het dak zijn aangebracht. Bovendien moet er een relatie bestaan tussen het bord of spandoek en de functie van het gebouw.

Lid 3 inritborden bij bedrijven

Hier gaat het om borden die worden geplaatst ter markering van de entree naar het aan de borden gerelateerde pand. De borden mogen alleen worden geplaatst als de wegbeheerder geen modelbord is aangeboden. Verder geldt, dat als op het terrein meerdere bedrijven gevestigd zijn, zij het toegestane bord moeten delen.

Lid 4 verkoop- en afleverpunten voor motorbrandstof (tankstations)

Borden, spandoeken en vlaggen die geen betrekking hebben op de activiteiten in het tankstation, vallen niet onder de vrijstelling van het verbod. Voor tankstations gelden inhoudelijk dezelfde voorschriften als voor andere bedrijven zoals bedoeld in de leden 1 en 2. Er is echter één uitzondering en die betreft het bord bij het tankstation dat de brandstofprijzen aangeeft (de zogenaamde blikvangers).

Lid 5 informatieborden gebieden/bezienswaardigheden

Het betreft borden en informatiezuilen met informatie over natuurterreinen of bezienswaardigheden langs provinciale en gemeentelijke wegen. Het betreft in het algemeen borden met educatieve of geografische informatie die uit een belang van bescherming van natuur, educatie en recreatie wenselijk zijn. Hierbij kan gedacht worden aan informatieborden met daarop een gebiedsaanduiding of borden van bijvoorbeeld Natuurmonumenten, of Nationale parken met informatie over het achterliggende gebied. Tevens vallen hieronder borden die een lands-, gemeente- of provinciegrens aanduiden en borden met de aanduiding 'verboden toegang' of die waarop een terreinbeherende instantie is aangegeven.

Lid 6 informatieborden duurzame energie

Met het oog op de bewustwording van het publiek over duurzame energie is het wenselijk, dat de mogelijkheid bestaat bij de locaties waar deze energie opgewekt wordt, daar voorlichting over te geven.

Lid 7 uniforme bewegwijzering

Deze bepaling houdt rekening met de belangen van bedrijven die bijvoorbeeld niet op een bedrijventerrein gevestigd zijn, maar wel verkeersaantrekkelijk zijn of zonder bewegwijzering moeilijk vindbaar zijn voor bezoekers of leveranciers. Voorts zal de behoefte aan een verwijsbord vooral aanwezig zijn in het geval van toeristisch-recreatieve voorzieningen met bovenlokale betekenis en TOP's (Toeristische OverstapPunten), zoals restaurants, campings e.d., maar ook andere bedrijven of bezienswaardige objecten waarvoor verwijzing noodzakelijk is, kunnen gebruik maken van deze vrijstelling.

Verwijsborden hebben hun betekenis door plaatsing direct bij de weg. Daarom dienen de verwijsborden geplaatst te worden conform de voorschriften van de desbetreffende wegbeheerder, zijnde de provincie of gemeente. Er moet worden verwezen door middel van borden, behorende tot de reguliere bewegwijzering zoals benoemd in het

artikel. De Richtlijn bewegwijzering en de Richtlijn toeristische bewegwijzering zijn gepubliceerd in publicatie 222 en 262 van het CROW. Het artikel geldt ook voor nieuwe uitgaven van genoemde richtlijnen.

Lid 8 uniforme bewegwijzering toeristisch-recreatieve routes

Het betreft kleine borden die geplaatst zijn ten behoeve van een toeristische recreatieve route, zoals fiets-, ruter-, wandel- en skateroutes. Het recreatieve aspect zit in de route zelf, niet in het beoogde eindpunt. Indien voor de financiering van de route een sponsor noodzakelijk is, mag deze een naam/logo op het verwijfsbordje zetten, mits de naam of het logo niet meer dan 5% van de oppervlakte van het totale bord beslaat. Als een route niet meer in gebruik is en de borden daardoor hun feitelijke verwijfsfunctie verliezen, moeten de borden verwijfsd te worden.

Lid 9 verkeersborden

Het betreft verkeersborden en andere borden geplaatst vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid. Ook overige moderne vormen van dynamische informatie op borden van de wegbeheerder aan de weggebruikers en het verkeer, zoals de zogenaamde DRIPS, zijn op grond van dit artikel vrijgesteld.

Lid 10 verkeersborden waterwegen

Het betreft verkeersborden en andere borden geplaatst vanuit het oogpunt van de scheepvaartverkeersveiligheid op basis van de Scheepvaartverkeerswet.

Lid 11 entreeborden gemeenten

Het betreft (digitale) borden voor aankondigingen van de gemeente bij de entree van de bebouwde kom. De borden zijn merendeels gecombineerd met de gemeentenaam en het 50 km bord, maar staan dikwijls net buiten de bebouwde kom van de Wegenwet.

Lid 12 sponsorborden rotondes

Het onderhoud van rotondes, in het bijzonder de beplanting, wordt in toenemende mate gesponsord. De vrijstelling maakt het mogelijk, dat op de rotonde borden aangebracht worden, die de sponsoring, en de sponsor, kenbaar maken.

Lid 13 borden volgens wettelijk voorschrift

Hieronder vallen bijvoorbeeld borden die moeten worden aangebracht ter aanduiding van bijzondere gebieden zoals "Grondwaterbeschermingsgebied" of "Stiltegebied", of borden die op grond van EG-voorschriften moeten worden geplaatst bij projecten die bijvoorbeeld uit de Structuurfondsen van de Europese Gemeenschap worden gefinancierd.

Lid 14 makelaarsborden

Dit zijn de tijdelijke makelaarsborden. De borden of spandoeken moeten geplaatst worden op of in de onmiddellijke nabijheid van het object dat verhuurd, verkocht of verpacht moet worden. Het gaat dan bijvoorbeeld woningen, bedrijfspanden, boerderijen of winkels. Borden gericht op het aanbieden van onbebouwd terrein vallen alleen onder de vrijstelling, als zij geplaatst kunnen worden in de directe nabijheid van een opstal. Dit, omdat plaatsing in het open veld een veel grotere impact heeft op het landschap en daarom ongewenst is.

Lid 15 borden bij wegwerkzaamheden

Deze bepaling bevat een vrijstelling voor het plaatsen van informatieborden bij wegwerkzaamheden. Het gaat daarbij niet om de verkeerskundige aanwijzingen met betrekking tot snelheidsbeperkingen, omleidingen en dergelijke; die vallen onder de vrijstelling van lid 9.

Lid 16 bouwborde

Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan borden met een naamlijst van betrokken opdrachtgevers en aannemers tijdens de aanleg/uitvoering van het werk. Daarnaast gaat het om de tijdelijke bouwborde geplaatst bij verbouwingen van panden. Verder vallen borden bij natuurontwikkelingsprojecten ook onder deze vrijstelling.

Lid 17 grote woningbouwlocaties

Het bord is bedoeld voor bekendmaking van een relatief groot bouwproject, dat (eventueel op termijn) binnen de rode contour zal vallen, met vermelding van één centraal nummer. De vrijstelling gaat dus uitdrukkelijk niet over een bord bij de bouw van een enkele woning.

Lid 18 vlaggen

Vlaggen die zijn aangewezen als officiële binnenlandse en buitenlandse vlaggen zijn onder voorwaarden vrijgesteld.

Lid 19 sportterreinen

Sportterreinen, zoals voetbalvelden, zijn vaak omzoomd door borden, spandoeken en objecten. Borden mogen op een sportterrein geplaatst worden, mits de zijde met de tekst of de afbeelding naar het speelveld toe is gericht. Is er een kantine aanwezig dan geldt daarvoor de vrijstelling van artikel 5.2.3, eerste lid, onder a. Om de landschappelijke impact van deze borden, spandoeken en objecten te beperken mag de vrijstelling alleen worden benut als het sportterrein is omringd door een afschermdende beplantingsstrook.

Lid 20 agrarische streekproducten

Hier wordt de mogelijkheid geboden tot het plaatsen van een bord voor de verkoop van agrarische streekproducten op het bedrijf zelf. Het bord moet echter wel geplaatst zijn in de onmiddellijke nabijheid van het gebouw waar de producten verkocht worden.

Lid 21 seizoensverkoop agrarische producten van het land

Het betreft de tijdelijke seizoensborden in bijvoorbeeld een kersenboomgaard. De tijdelijkheid is expliciet gekoppeld aan de beschikbaarheid van het fruit in de boomgaard. Verkoop vanuit een kas, waarin meerdere oogsten per jaar kunnen plaatsvinden, valt niet onder deze vrijstelling.

Lid 22 verkiezingsborden

Hier gaat het om tijdelijke verkiezingsborden voor de verkiezingen op Rijks-, provinciaal, gemeentelijk en waterschapsniveau.

Lid 23 Grondwetborden

Borden die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7 van de Grondwet zijn vrijgesteld, maar vanwege het dikwijls permanente karakter niet op iedere willekeurige locatie in de open ruimte. De vrijstelling is gebonden aan een erf met een gebouw, dus in een bewoonde, of daarmee overeenkomende omgeving. Verder gelden er afmetingenvoorschriften en is er een maximum verbonden aan het aantal borden.

Lid 24 evenementenborden

Uit verkeerstechnisch oogpunt kan het wenselijk zijn de route naar een evenement e.d. te bewegwijzeren. Deze vrijstelling geldt tevens voor tijdelijke borden die geplaatst zijn ten behoeve van evenementen als fiets- en wandeltochten, wielerrondes en puzzelritten. Of zodanige borden noodzakelijk zijn, bepaalt de wegbeheerder. De borden dienen te worden geplaatst conform de voorschriften van de betrokken wegbeheerder.

Artikel 5.2.4 Algemene voorwaarden bij vrijstellingen

Het artikel bevat een aantal algemene vereisten bij de vrijstellingen: volgens lid 1 geldt dat borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen of objecten, waarvan de aanwezigheid niet meer noodzakelijk is, direct weer onder de werking van het verbod. Hierbij kan worden gedacht aan borden met de tekst "huis te koop" als het huis inmiddels verkocht is, verkiezingsborden als de stembusgang er op zit, of uitvoeringsborden als het werk in uitvoering gereed is.

Lid 2 is erop gericht dat eenmaal geplaatste borden, spandoeken, vlaggen en informatiezuilen en hun dragende constructies niet in verwaarloosde toestand geraken en daardoor alsnog het landschapsschoon aantasten. De leden 3, 4 en 5 begrenzen de mogelijkheden om borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen en objecten direct, bijvoorbeeld met lichtbakken of neonletters, of indirect, door er een lamp op te richten. Tevens wordt de verlichtingsmogelijkheid beperkt tot de tijden dan dat functioneel noodzakelijk is.

Artikel 5.2.5 Wijze van meten

Waar de vrijstelling (mede) afhankelijk is van afmetingen en maten, dient eenduidig vast te staan hoe die maten gemeten dienen te worden. De gegeven hoogtematen in de vrijstelling gaan uit van totale hoogten, inclusief de hoogte van de constructie gemeten vanaf het maaiveld onder het bord, spandoek, vlag, object of informatiezuil. Tot de onder- of achtergrond die kennelijk tot het bord of spandoek behoort, vallen bijvoorbeeld het raamwerk waaraan het bord is bevestigd of het transport- of vervoermiddel met daarop de reclame-uiting. Als het 'bord' bijvoorbeeld is ingelegd in een dak dan geldt de omtrek van het opschrift.

Paragraaf 5.3 Storten, dempen, ophogen en rommelterreinen

Artikel 5.3.1 Verboden

Lid 1

Uitgangspunt is een algemeen verbod voor het storten en het inrichten of hebben van een stortplaats, behoudens de genoemde uitzonderingen. Het verbod richt zich tot degene(n) die wil storten of een stortplaats wil hebben of inrichten, maar ook voor de eigenaar, gebruiker, huurder of pachter van de grond waarop gestort wordt of waarop de stortplaats zich bevindt, daar al dan niet gedoogd. Dit betekent dat in geval van overtreding van het verbod, die personen daarop kunnen worden aangesproken.

Lid 2

Uitgangspunt is een algeheel verbod op rommelterreinen. Dit verbod is geïntroduceerd, omdat het steeds vaker voorkomt dat terreinen in het buitengebied van de provincie verrommelen. Met dit verbod is een integrale aanpak van rommelterreinen mogelijk en kan de verrommeling van het landschap beter worden aangepakt.

Het verbod geldt niet als het rommelterrein niet zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats zoals de openbare weg, een publiek vaarwater of een spoorweg in alle vier de seizoenen. Deze uitzondering volgt uit de algemene beschermingsdoelstelling; die heeft betrekking op het publiek zichtbare landschap.

Artikel 5.3.2 Vrijstelling dempen

De vrijstelling is limitatief: zij geldt uitsluitend op de expliciet aangewezen locaties waar het dempen volgens een waardenkaart slootdempingen toegelaten is. De verordening stelt ook hier geen eisen aan het dempingsmateriaal. Dit wordt geregeld via het Besluit bodemkwaliteit en de Wet milieubeheer als het om afvalstoffen gaat.

Artikel 5.3.3 Overige vrijstellingen

Lid 1 infrastructurele openbare werken en werken van groot maatschappelijk belang

Binnen deze vrijstelling vallen de aanleg en het onderhoud van infrastructurele werken zoals spoor-, water- en (snel)wegen, bruggen, havens en luchthavens en werken van groot maatschappelijk belang, zoals geluidswallen en dijken. Voorwaarde is wel dat de nodige vergunningen zijn verleend en/of het werk planologisch is toegestaan.

Lid 2 werkzaamheden bij bouwperceel

Vrijgesteld zijn storten, dempen, ophogen en egaliseren ten behoeve van nieuwbouw, onderhoud of herstel van bijvoorbeeld een huis of een schuur.

Lid 3 bestemde of inpandige stortplaatsen

Hier worden de afvalstortplaatsen bedoeld voor huisvuil en dergelijke. Ook de stort van deze afvalstoffen ter bewerking in schuren valt in de vrijstelling.

Lid 4 versterking rijpaden en de aanleg van dammen met duikers

Rijpaden in agrarische weide- en akkerpercelen moeten regelmatig versterkt en opgehoogd worden. Dit is te beschouwen als normaal onderhoud in het kader van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering. Dit onderhoud is met deze bepaling vrijgesteld van het stortverbod. Daarbij komt het regelmatig voor dat een dam met een duiker wordt aangelegd tussen twee weide of akkerpercelen, om de toegang tot die percelen te verbeteren. De aanleg van deze dammen is onder bepaalde voorwaarden, vooral wat betreft de afmetingen, vrijgesteld van het stortverbod. Deze voorwaarden zijn aangescherpt. De verordening stelt geen eisen aan het dempingsmateriaal. Dit is al geregeld via het Besluit bodemkwaliteit en de Wet milieubeheer als het om afvalstoffen gaat.

Lid 5 stortplaatsen en rommelterreinen bij agrarische bedrijven

Het is niet de bedoeling van het stortverbod en het verbod op rommelterreinen om de normale bedrijfsvoering bij agrarische bedrijven te hinderen of te belemmeren. Bij het begrip agrarisch bedrijf moet gedacht worden aan akkerbouw- en veeteeltbedrijven, tuinbouwbedrijven, veemesterijen, fruitteeltbedrijven e.d. Zaken die verband houden met de normale bedrijfsvoering worden daarom middels deze bepaling vrijgesteld. Zo wordt voorkomen dat agrariërs ontheffingsplichtig zouden worden voor zaken die de normale bedrijfsvoering betreffen. Het gaat hierbij zowel om goederen zoals hooibalen en grasrollen, als om materieel zoals voertuigen. Hierbij geldt wel de aantekening, dat de vrijstelling beperkt is tot activiteiten op of direct naast het agrarische bouwperceel. Het is niet de bedoeling dat de open agrarische ruimte naar willekeur als opslagterrein gebruikt kan worden.

Lid 6 werkzaamheden in het kader van de Ontgrondingenwet

De verordening blijft van rechtswege buiten toepassing, als het werkzaamheden betreft, die voortvloeien uit een vergunning krachtens de Ontgrondingenwet, voor zover die werkzaamheden op het ontgrondingsterrein, dan wel de in die vergunning betrokken percelen plaatsvinden. Dit vloeit voort uit het feit, dat als gevolg van artikel 10, vijfde lid, van de Ontgrondingenwet alle belangen, dus ook het belang van natuur en landschap, bij die vergunning meegewogen worden. Het is ten tijde van het verlenen van deze vergunning echter niet duidelijk waar de vrij te komen stoffen zullen worden gestort. De waarde van de vrijstelling volgens de verordening ligt daardoor vooral in haar spiegelbeeld: voor storten buiten het vergunde ontgrondingsterrein is een ontheffing op grond van de verordening nodig.

Lid 7 normaal onderhoud van watergangen

Dit onderdeel betreft een vrijstelling voor het storten van baggerspecie, vrijkomend uit normaal onderhoud van watergangen. Onder normaal onderhoud wordt verstaan het periodiek onderhoud van (schouwplichtige) watergangen om deze te laten voldoen aan waterhuishoudkundige eisen (conform de legger en de keur van het waterschap), waarbij de vrijgekomen baggerspecie evenredig wordt verspreid op de erven en gronden gelegen aan die watergangen. Met baggerspecie wordt bagger vermengd met ongewenste begroeiing bedoeld. Indien het onderhoud van een watergang alleen bestaat uit het verwijderen van begroeiing, mogen de losse plantenresten niet verspreid worden maar moeten ze langs de watergang neergelegd worden.

Onder normaal onderhoud wordt in ieder geval niet verstaan:

- a. het doelbewust storten van baggerspecie op percelen die niet grenzen aan de uitgebaggerde/ uitgegraven watergang ten behoeve van onderhoudswerkzaamheden van deze percelen, zoals het wegwerken van plaatselijk reliëfverschillen, het ophogen van natuurwetenschappelijk waardevolle percelen, slootdempingen, e.d.
- b. Het verbreden en verdiepen van een watergang groter dan het oorspronkelijke slootprofiel, waarbij de vrijkomende grond en baggerspecie wordt aangewend voor bijvoorbeeld doeleinden als onder a genoemd.

De vrijstelling is voorts niet van toepassing voor het storten van baggerspecie op slootkanten die in agrarisch natuurbeheer zijn, omdat dit juist schade toebrengt aan deze waardevolle slootkanten.

Lid 8 ophogen en egaliseren van weide- en akkerpercelen

Weide- en akkerpercelen worden in het kader van de normale bedrijfsuitoefening regelmatig opgehoogd. Deze bepaling bevat een vrijstelling voor deze activiteit, voor zover daarbij wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden. Zo geldt de vrijstelling alleen voor gebieden die buiten het Natuurnetwerk Nederland en de groene contour zijn gelegen. Binnen de natuurgebieden geldt het 'nee, tenzij'-regime. Bij het 'nee, tenzij'-regime worden plannen, projecten of handelingen afzonderlijk beoordeeld. Met deze vrijstellingsbepaling sluiten wij aan bij dit beleid. In relatie tot deze verordening betekent het, dat de activiteit niet is vrijgesteld, maar dat er eventueel onder voorwaarden wel een ontheffing voor kan worden verleend. Binnen de ontheffingsprocedure wordt bekeken of het wel of niet kan.

Lid 9 storten van bagger in een baggerdepot

Dit onderdeel bevat een vrijstelling voor de aanleg van een baggerdepot. Daar zijn een aantal voorwaarden aan verbonden. De eerste en derde voorwaarde betreft de bescherming van aardkundige en landschappelijke waarden. Aardkundige waarden zijn die onderdelen van het landschap die iets vertellen over de natuurlijke ontstaanswijze van een gebied. Het gaat bijvoorbeeld om geulen, stuwwallen, glaciale bekkens, oude rivierbeddingen en dekzandruggen. In de tweede voorwaarde is een maximale hoogte aan het baggerdepot verbonden. Het gaat dan om de hoogte van de omringende zandwal, waarbinnen de bagger wordt gestort. De vierde voorwaarde betreft de eindsituatie van het depot. Na de periode van inklinking, meestal zo'n drie jaar, worden de zandwallen en de bagger gelijkmatig verspreid over het perceel. Het is daarbij niet de bedoeling om natuurlijke laagten zoals geulen te dichtten. Het oorspronkelijke landschapspatroon dient zo goed mogelijk gevolgd te worden. Het perceel mag na verspreiding en egalisatie niet meer dan 10 cm hoger zijn ten opzichte van het oorspronkelijke maaiveld van de dichtstbijzijnde naastgelegen niet opgehoogde percelen.

Lid 10 aanleg van takkenwallen en -rillen

Houtopstanden dienen onderhouden te worden. Ze moeten regelmatig gesnoeid, geknot en uitgedund worden. Het takhout dat daarbij vrijkomt, wordt vaak verwerkt in takkenwallen en takkenrillen in de nabijheid van de werkzaamheden. Goed aangelegde takkenrillen zijn een aanwinst voor de natuur. Vogels, muizen, insecten en amfibieën vinden er een schuil- of broedplaats. De vrijstelling heeft uitsluitend betrekking op het gebruik van snoei- en dunhout en is aan een aantal voorwaarden gebonden.

Lid 11 natuurinrichting

De vrijstelling geldt voor allerlei stortactiviteiten met diverse materialen, die samenhangen met diverse natuurinrichtingsprojecten. Belangrijk is, dat het gaat om activiteiten, waar de terreinbeheerder mee ingestemd heeft en die een ecologische meerwaarde hebben. Dit om verkapt storten van afvalmateriaal te voorkomen.

Lid 12 wallichamen

Wallichamen zoals grond- en houtwallen werden vroeger vaak aangelegd als eigendomsafscheiding, vee-, wild- en windkering en het leveren van geriefhout. Houtwallen zijn lijnelementen en vormen vaak een langere, aaneengesloten route waarlangs dieren en planten zich kunnen verplaatsen. De steile wallichamen, met een zonbeschenen kant en een schaduwzijde, leveren veel insecten, schimmels, mossen, muizen en kruiden op. Door de hoge en steile taluds logen zulke wallen bovendien sneller uit, wat leidt tot verarming van de bodem en daardoor tot een soortenrijkere flora en fauna. Tegenwoordig worden wallichamen vaak aangelegd als perceelgrens en ter bescherming van de privacy. Dit lid stelt de aanleg van een wallichaam in tuinen bij huizen of landgoederen vrij, voor zover wordt voldaan aan de genoemde voorwaarden.

- De voorwaarde onder 1 is opgenomen om te voorkomen dat landeigenaren- of -beheerders die aangrenzend aan de tuin bijvoorbeeld een stuk bosperceel bezitten of beheren een wallichaam midden in dat het bos aanleggen.
- De voorwaarde onder 2 beschermt de aanwezige bomen.
- De voorwaarde onder 3 is opgenomen om te voorkomen dat wallichamen worden beplant met niet-gebiedseigen beplanting zoals coniferen.
- De voorwaarde onder 4 bevat een bepaling over afmetingen.

Paragraaf 5.4 Wateren

Artikel 5.4.1 Toepassingsgebied wateren

Naast de beperking van het werkingsgebied van de verordening tot niet verstedelijkt gebied (artikel 5.1.2, eerste lid), is ook het gebied van het Recreatieschap Vinkeveense Plassen en het Plassenschap Loosdrecht e.o. van de werking uitgezonderd. Dit vanwege het feit, dat de schappen al geruime tijd een eigen goed functionerende landschapsverordening hebben. Er is geen reden om die te vervangen.

De uitzonderingsbepaling voor de woonschepen in de al langere tijd bestaande woonschepenparken is een vervolg op bestuurlijke afspraken inzake afstemming tussen provinciaal en gemeentelijk woonschepenbeleid in de gemeente de Ronde Venen. De woonarken zijn vrijgesteld van het provinciale afmetingenbeleid omdat de gemeente, mede naar aanleiding van de historisch gegroeide situatie, een afwijkend, ruimhartiger afmetingenbeleid wil hanteren op grond van haar bestemmingsplan. Aan deze uitzondering zijn later nog twee qua situatie overeenkomende woonarkenparken toegevoegd.

Afdeling Woonschepen

Artikel 5.4.2 Verboden

Lid 1

Het eerste lid van dit artikel bevat het verbod om met een woonschip ligplaats in te nemen, te ankeren of op enige andere wijze een woonschip in het water te plaatsen.

Lid 2

In dit lid is een verbod opgenomen om bij een woonschip oever- en afmeervoorzieningen te maken of te hebben. Het gaat over voorzieningen als schuurtjes, houthokken, afscheidingen en de aanlegsteiger en de meerpalen bij het woonschip. Dit verbod geldt niet voor alle woonschepen. Het verbod geldt nog wel voor woonschepen die illegaal zijn afgemeerd (a), die bij een ligplaats zijn afgemeerd dat als knelpunt is aangemerkt (b), woonschepen waarvoor een ontheffing met oeverbeleid is afgegeven (c), en woonschepen die zijn aangewezen op grond van artikel 14, tweede lid (d).

Artikel 5.4.3 Vrijstellingen

Lid 1

Het afmeerverbod voor woonschepen geldt niet voor woonschepen die aan een bestemde ligplaats zijn afgemeerd en voldoen aan het afmetingenbeleid bedoeld in artikel 14, zesde lid, onder a, b en c. Deze woonschepen vallen niet meer onder het afmeerverbod van artikel 12, eerste lid, en voor het afmeren hoeft geen ontheffing meer aangevraagd te worden.

Lid 2

Het afmeerverbod geldt daarnaast niet voor één woonschip in een jacht- of bedrijfshaven, dat in gebruik is als verenigingsaccommodatie. Deze woonschepen zijn vaak in gebruik bij watersportverenigingen, of bij scoutinggroepen.

Lid 3

De provincie voert op bepaalde locaties een type- of oeverbeleid. Dit beleid vindt zijn basis in artikel 14, derde lid. Het typebeleid houdt in dat er op bepaalde ligplaatsen alleen varende woonschepen mogen afmeren. Het oeverbeleid houdt in dat er bij bepaalde ligplaatsen (bijvoorbeeld in de uiterwaarden van een rivier) geen oevervoorzieningen zoals schuren en erfscheidingen gemaakt mogen worden, de oever moet daar vrij blijven. Woonschepen waarvoor een ontheffing is afgegeven met een verplaatsingsclausule zijn afgemeerd aan een ligplaats die als knelpunt is aangemerkt. Binnen de provincie liggen een aantal wisselligplaatsen.

Artikel 5.4.4 Ontheffingen

Lid 1

Het eerste lid geeft de twee mogelijkheden op basis waarvan een ontheffing kan worden verleend. In alle overige gevallen is ontheffingsverlening buiten deze ligplaatsen niet mogelijk. Hiermee wordt verzekerd dat nieuwe woonschepenligplaatsen alleen daar komen te liggen waar het planologisch verantwoord is. In het geval nieuwe ligplaatsen noodzakelijk zijn, pakt de provincie dat in samenwerking met de gemeenten op.

Lid 2

Het lid formaliseert het uitsterfbeleid, zoals dat nu in een aantal ontheffingen op verschillende manieren staat opgenomen. Het artikel benadrukt dat in deze gevallen de ontheffing niet overdraagbaar is op een ander woonschip of een andere houder. Of dat de ontheffing echt van tijdelijke aard is. De afgelopen jaren bleken deze ontheffingsbepalingen niet altijd even duidelijk, waardoor het eigendom van woonschepen soms ten onrechte werd overgedragen. De aanwijzing op basis van dit artikel vergroot voor alle partijen de duidelijkheid. Tevens kan de bepaling een rol vervullen in het oplossen van knelpuntligplaatsen.

Lid 3

Het lid geeft aan welke overwegingen, dan wel beleidsaspecten Gedeputeerde Staten bij de ontheffingsverlening kunnen betrekken.

Lid 4

In dit lid is geregeld dat de ontheffingshouder Gedeputeerde Staten kunnen verzoeken de ontheffing op naam van een ander te stellen of te laten wijzigen. De overdraagbaarheid van de ontheffing is niet altijd vanzelfsprekend; bijvoorbeeld als het tweede lid van dit artikel van toepassing is of andere bijzondere, aan de ontheffing verbonden voorwaarden in de weg staan van eigendomsoverdracht. Alvorens de ontheffing kan worden gewijzigd moet de rechtsoptvolger in het geval van overdracht of de ontheffingshouder bij wijzigingen aan de uiterlijke verschijningsvorm van het woonschip vooraf een nieuwe ontheffingsaanvraag indienen. Wijzigingen zijn bijvoorbeeld veranderingen aan de uiterlijke verschijningsvorm van het woonschip, zoals vervanging of verbouwing.

Lid 5

Aanvragen worden ter voorbereiding van de beschikking altijd voor een zienswijze naar de betrokken gemeente gestuurd. Indien een vaarwegbeheerder is betrokken dan wordt ook deze uitgenodigd een zienswijze te geven. Eenvoudige aanvragen worden niet voor een zienswijze voorgelegd. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld eigendomsoverdracht of verlengingsaanvragen. Niet altijd is een vaarwegbeheerder betrokken bij een aanvraag omdat niet alle wateren onder zijn of haar bevoegdheid vallen. Met de vaarwegbeheerder wordt gedoeld op de directies van Rijkswaterstaat of het dagelijks bestuur van het betrokken waterschap, de provincie of de gemeenten al dan niet via een havendienst. Deze partijen zijn vanuit hun eigen verantwoordelijkheid betrokken bij woonschepen en hun ligplaatsen. Hierbij gaat het o.a. om planologische belangen op gemeentelijk niveau via het bestemmingsplan of de Huisvestingswet en nautische belangen op het niveau van de vaarwegbeheerders via de Scheepvaartverkeerswet, Binnenvaartpolitiereglement, Algemeen reglement van politie voor rivieren en Rijkskanalen, de Scheepvaartwegenverordening provincie Utrecht en/of de Keur.

Lid 6, onder a

Onder sub a staan de maximale afmetingen voor een woonschip genoemd. Dit is de maximale maat van het casco met daarop de opbouw. Gezien het motief van de verordening zijn geen eisen gesteld aan de diepgang

van het woonschip. De basismaat levert boven deze waterlijn een bouwvolume van circa 380 m³ en een vloeroppervlak van 108 m².

Lid 6, onder b

Om het schoenendoos-karakter van veel woonschepen te doorbreken mag gebouwd worden tot een hoogte van maximaal 4 meter boven de waterlijn, mits is afgezien van een plat dak en de goothoogte rondom op maximaal 3.50 meter boven de waterlijn blijft liggen. Op deze wijze ontstaat een bouwvolume van circa 410 m³. De maximale goothoogte is een maximum. Om steilere dakhellingen en meer variatie te krijgen, verdienen lagere of ongelijke goothoogten sterk de voorkeur. Tevens draagt de afstandseis tussen goot en nok bij aan het doorbreken van het schoenendooskarakter. Aangezien de gemiddelde diepgang van een woonschip ligt op 1,50 meter kan een totaal bouwvolume ontstaan van circa 575 m³ met een dubbel vloeroppervlak van 216 m².

Lid 6, onder c

Om een kwaliteitsverbetering voor het landschapsschoon te bewerkstelligen is onder sub c opgenomen het voorschrift dat de minimale onderlinge afstand tussen woonschepen 5 meter moet bedragen. Dit voorschrift bepaalt vooral voor woonschepen gelegen in een lint veelal de maximale lengtemaat van het woonschip. Is deze tussenmaat bijvoorbeeld aan weerszijden van het woonschip al kleiner dan 5 meter dan is vergroting van de lengtemaat uitgesloten. De bestaande maat van het woonschip is dan de maximale lengtemaat, mits kleiner of gelijk aan 18 meter. Is lengte ingeleverd dan wordt deze lengte blijvend toegerekend aan het verkorte woonschip. Dit betekent dat de ingeleverde lengte wordt toegevoegd aan de tussenmaat van tenminste 5 meter.

Lid 6, onder d

Onder d is een afwijkende maximale lengtemaat opgenomen voor primair varende woonschepen. De basismaten, genoemd onder a en b, worden veelal gehanteerd voor niet varende sloopstypen zoals woonarken. Deze kunnen bij vervanging op maat worden gebouwd. Dit is niet het geval bij historische woonschepen, die aan vaste, dikwijls grotere, lengtematen zijn gebonden. Dit lid maakt het mogelijk om per sloopstype een toegesneden lengtemaat vast te stellen. Welke lengtemaat binnen het maximum van 30 meter mogelijk is, hangt af van een beoordeling van de mate van authenticiteit van het woonschip. Bij deze beoordeling wordt gekeken naar in hoeverre het traditioneel historisch uiterlijk is behouden, de omgeving (landschap en cultuurhistorie) en de fysieke ligplaatsomstandigheden. Veelal is vervanging mogelijk binnen hetzelfde sloopstype. Vervanging van dit sloopstype door een schip van het type woonark is veelal niet mogelijk.

Lid 6, onder e

Voor ligplaatsen in de uitwaarden van een rivier voert de provincie een type- en een oeverbeleid. Dat betekent dat daar alleen maar woonschepen mogen afmeren die het uiterlijk van een varend voormalig binnenvaartschip met historische waarde hebben. Bij deze ligplaatsen mogen geen oevervoorzieningen op de oever gemaakt worden, zoals schuren en afscheidingen.

Lid 7

De ruimte tussen de woonschepen onderling wordt gemeten tussen de casco's op het punt waar zij het grootst zijn. De maten van een woonschip worden uitwendig gemeten op de plaatsen waar ze het grootst zijn. Tuinkasten, windschermen, serres en dergelijke, die een visuele barrièrewerking veroorzaken, behoren bij deze uitwendige meting en vormen dan de grootste maat.

Lid 8

Enkele uitzonderingen en detailleringen bij het voorgaande lid.

Lid 9

Het artikel biedt de mogelijkheid in bijzondere gevallen af te wijken van de bij een ontheffing geldende voorschriften. In sommige situaties is maatwerk denkbaar of het inspelen op nieuwe ontwikkelingen gewenst. Het uitgangspunt is enerzijds dat de afwijking een aantoonbare meerwaarde voor de in verordening te beschermen belangen oplevert of anderzijds dat deze belangen door de nieuwe ontwikkelingen niet meer ontoelaatbaar worden geschaad. Te denken valt aan een solitaire woonschepenligplaats omzoomd door camouflerende beplanting met afwijkende afmetingen, maar wel binnen de 108 m² vloeroppervlak of woonschepen met historische waarden met een afwijkende lengtemaat.

Afdeling B Andere vaartuigen en voorwerpen

Artikel 5.4.6 Verbod

Dit verbod is van toepassing op alle vaartuigen en andere voorwerpen die niet als woonschip zijn aan te merken en die op enigerlei wijzen in, op of vlak boven het water zijn, of worden geplaatst. Voorbeelden van voorwerpen in, op of boven het water zijn pontons, boatsaver, bootliften, boottakels, vlonders en drijvende terrassen. Boothuizen, die per definitie in de bodem gefundeerd zijn, vallen er niet onder: dat zijn bouwwerken, waarop de Wabo van toepassing is; zij vallen onder de gemeente. De verordening beoogt ook het bouwen of het slopen van vaartuigen of voorwerpen in of op het water onder de werking van de verordening te brengen, evenals de overblijfselen daarvan. Ook kale casco's van woonschepen vallen onder dit verbod. In de meeste gevallen is er geen andere regelgeving om (drijvende) voorwerpen aan te kunnen pakken.

Artikel 5.4.7 Algemene vrijstelling

Het verbod is niet van toepassing op plaatsen aangegeven met verkeerstekens E.5 tot en met E.7.1. Dit zijn de blauwe borden die de locaties aangeven waar toestemming is om ligplaats te nemen en/of te ankeren. Als genoemde verkeerstekens niet zijn geplaatst, maar van overheidswege zijn openbare aanlegplaatsen voor het tijdelijk aanleggen van vaartuigen door passanten op een andere wijze aangeduid, dan wordt dat gerespecteerd

Artikel 5.4.8 Specifieke vrijstellingen

Lid 1

Bij de waterscoutinglocaties gaat het uitdrukkelijk om de vaartuigen, die bij de waterscouts in gebruik zijn: niet om andere, willekeurige vaartuigen.

Lid 2

Het gaat hier om de situatie waarin bedrijfsmiddelen via het water naar een werk worden getransporteerd en tijdelijk voor laden en lossen wordt afgemeerd. Bijvoorbeeld de aanvoer van zand voor een terreinophoging. Deze uitzondering heeft dus geen betrekking op het vervoer en afleveren van mensen in bijvoorbeeld rondvaartboten. Het gaat alleen om bedrijfsmiddelen, dus materieel en materialen.

Lid 3

Uitzondering voor één open vaartuig met een maximale lengtemaat van 7 meter, zonder stuur- of slaaphut, zonder kajuit en zonder enig andere overdekte verblijfsruimte, afgemeerd bij een erf. Het gaat hier dus ook om overdekkingen, die aan een of meerdere zijden open zijn. Om een opeenhoping van aangemeerde vaartuigen te voorkomen, geldt deze vrijstelling alleen indien er geen andere vaartuigen op dezelfde locatie liggen afgemeerd. Dit wordt uitgedrukt door de nadruk op het woord één. Het is dus niet de bedoeling dat bij een partyship dat onder de vrijstelling valt nog een ander vaartuig wordt afgemeerd. Een overeenkomstige uitsluiting geldt in het vierde, vijfde en zevende lid.

Lid 4

In de praktijk is de behoefte gebleken om naast de vrijstelling van lid 3, die primair bedoeld is voor vaartuigen, die in de lengterichting van het vaarwater zijn afgemeerd, ook een regeling te treffen voor vaartuigen in insteekhavens. Om praktische redenen is deze vrijstelling gekoppeld aan de ontheffing voor insteekhavens. De vrijstelling geldt ook voor een eventueel in de insteekhaven aanwezige boatsaver. De regeling is op dit punt verruimd, nu gebleken is, dat een in een insteekhaven passende boatsaver weinig impact heeft op de openheid van het omringende landschap. Dit is anders, als de boatsaver aan de naar het vaarwater gekeerde oever ligt afgemeerd. Het verbod voor deze situaties blijft daarom gelden. Ook hier geldt, dat de vrijstelling niet mag cumuleren met die uit het derde, vijfde en zevende lid.

Lid 5

In het tweede lid is een vrijstelling opgenomen voor het permanent afmeren van één open vaartuig tot 7 meter. Door de vrijstelling in dit lid mag in plaats daarvan ook een ander vaartuig afgemeerd worden, maar alleen tijdens het recreatieseizoen en alleen om het in- of uitpakken, dan wel vaarklaar van dat vaartuig mogelijk te maken. De vrijstelling gaat niet samen met het gebruik van de vrijstelling uit het derde, vierde en zevende lid.

Lid 6

Het afmeren van vaartuigen, ook bij een horecagelegenheid, valt onder het afmeerverbod. Het is echter niet de bedoeling om het kortstondig afmeren van partyschepen of recreatievaartuigen bij een horecagelegenheid onmogelijk te maken. Het afmeren ten behoeve van het in- en uitstappen bij horecagelegenheden heeft geen zwaarwegende landschappelijke bezwaren. Daarom is deze vrijstellingsbepaling opgenomen. De vrijstelling geldt alleen maar als het een bestemde horecagelegenheid betreft.

Lid 7

Diverse restaurants langs de Vecht hebben een vaartuig (partyschip) afgemeerd bij het restaurant, dat gebruikt wordt bij feesten en partijen. Dit past in het (ook provinciale) streven naar een grote diversiteit aan recreatief-toeristische voorzieningen. Landschappelijk gezien is er geen groot bezwaar tegen het permanent afmeren van een partyschip tot een bepaalde grootte, omdat er een functionele binding is met het gebouw waar het bij hoort (de horecagelegenheid). Het gebruik van deze vrijstelling sluit het gebruik van de vrijstellingen uit het derde, vierde en vijfde lid uit.

Lid 8

Historische schepen horen bij het Nederlandse landschap en vormen onderdeel van het cultuurhistorisch erfgoed. Historische schepen en hun ligplaatsen kunnen deel uitmaken van het totale ensemble van water, natuur en landschap. Dit is in het bijzonder het geval indien varende monumenten niet meer weg te denken zijn en door de tijd heen onderdeel van de omgeving zijn geworden. Cultuurhistorische waarden vallen onder de waarden die de verordening beoogt te beschermen. Het zou daarom niet stroken met de doelstellingen van de verordening om het afmeerverbod voor vaartuigen zonder meer op historische schepen toe te passen. Daarom is deze vrijstellingsbepaling voor deze categorie vaartuigen opgenomen. Om discussie over het begrip historisch schip te vermijden is aansluiting gezocht bij het register van de Federatie Varende Erfgoed Nederland. Dit bevat zowel schepen als historische casco's. Om te voorkomen, dat wel ingeschreven, maar vervolgens volledig verwaarloosde en vergane schepen en casco's van de vrijstelling gebruik kunnen maken, is een toets ingebouwd op de staat van onderhoud. Daarnaast is de vrijstelling alleen van toepassing op aanlegplaatsen die speciaal voor deze vaartuigen zijn aangewezen in het bestemmingsplan. Dit om te voorkomen dat historische schepen op een willekeurige plek afmeren. Het wordt zonder nadere beperkingen met inachtneming van de wettelijke regelingen aan de betreffende gemeente overgelaten om ligplaatsen aan te wijzen voor geregistreerde varende monumenten.

Afdeling C Havens en aanlegplaatsen bij andere vaartuigen en voorwerpen

Artikel 5.4.9 Verbod

Havens en aanlegplaatsen op bepaalde locaties kunnen - evenals de woonschepen, vaartuigen en voorwerpen zelf - de door de verordening beschermde belangen aantasten. Indien er ruimte is om ontheffing te verlenen, kan door middel van de ontheffingsvoorschriften de inpassing in het landschap worden geregeld. In dit verbod worden de voorzieningen die noodzakelijk zijn voor de aanleg van havens en aanleg- en ligplaatsen aan elkaar gekoppeld. Hiermee wordt voorkomen dat bijvoorbeeld een vissteiger of remmingswerk onder het verbod valt. Voorzieningen, die op een bepaalde locatie in het water worden geplaatst of daarin al aanwezig zijn, kunnen ook de door de verordening te beschermen waarden aantasten. Indien op een bepaalde locatie ontheffing van het afmeerverbod voor een bepaald type woonschip of vaartuig aanvaardbaar is dan moet er gelijktijdig de mogelijkheid zijn om onder voorwaarden ontheffing te kunnen verlenen voor de inrichting en het hebben van de aanlegplaats en het maken en hebben van de daarbij behorende voorzieningen. Afhankelijk van de waarden van het gebied kan het treffen van voorzieningen op de oever tot een minimum worden beperkt.

Artikel 5.4.10 Vrijstellingen

Lid 1

Zie ook de toelichting bij artikel 5.4.8, lid 1.

Lid 2

Deze bepaling maakt het mogelijk om aan een erf een aanlegsteiger te realiseren. Steigers moeten aan bepaalde afmetingenvoorschriften voldoen om te voorkomen dat zij een te grote inbreuk maken op natuur en landschap. Om te voorkomen dat verschillende overheden voor steigers verschillende afmetingenvoorschriften hanteren, is aansluiting gezocht bij de voorschriften die de meeste water- of vaarwegbeheerders stellen voor de betreffende locatie.

Artikel 5.4.11 Bepalingen in geval van ontheffing

Er is in de praktijk behoefte ontstaan aan duidelijke regels voor insteekhavens. Dit zijn aanlegplaatsen achter de beschoeiing van het vaarwegprofiel. De water- of vaarwegbeheerder stelt voorwaarden aan insteekhavens op het gebied van bijvoorbeeld de veiligheid van primaire waterkeringen, maar niet ter bescherming van de landschappelijke waarden. Het gaat dan vooral om de ligging van de insteekhaven, in de lengterichting van de vaarweg of dwars erop. Dit is van belang voor de landschappelijke aansluiting met de 'verkavelingsrichting' van het achterliggende landschap, bestaande uit sloten, waterwegen en erfgronden. Daarnaast is het wenselijk maximale maten voor insteekhavens vast te leggen omdat er nu soms enorme 'gaten' in de oever worden

gegraven. Deze voorschriften scheppen meer duidelijkheid en zijn, waar mogelijk, afgestemd met de verschillende vaarwegbeheerders. In die gevallen, dat het voor het landschapsschoon beter is om de insteekhaven niet loodrecht maar iets schuin op de waterweg aan te leggen, is in het zesde lid een geringe afwijking van de maatvoering toegestaan. Als vastgehouden zou worden aan de grens van 8 meter voor de lange schuine kant, zou dat voor de korte schuine kant betekenen dat deze korter zal zijn dan de toegestane 8 meter. Dat zou betekenen dat een vaartuig met een lengte van minder dan 7 meter, waarvoor volgens deze verordening een vrijstelling geldt, niet in de insteekhaven afgemeerd kan worden. Daarom is voor deze situatie een geringe afwijking toegestaan, waarvan de grootte bepaald wordt door het uitgangspunt dat een schip van 7 m lengte geheel in de haven moet passen.

Paragraaf 5.5 Beschermd kleine landschapselementen

Artikel 5.5.1 Toepassingsgebied

Hier wordt aangegeven dat de bepalingen uit deze paragraaf van toepassing zijn op kleine landschapselementen welke door Gedeputeerde Staten op de betreffende waardenkaart zijn geplaatst.

Artikel 5.5.2 Verboden

Lid 1

De integrale bescherming van het element staat voorop. Daarbij is het ook niet of onvoldoende onderhouden van deze elementen opgenomen in het verbod.

Lid 2

Het verbod richt zich op het gebruik van het element anders dan ter bescherming van het element. Daarnaast mag het element niet worden hersteld of gebruikt als daarbij de waarde achteruit zal gaan. Ook gebruik dat ontsiering veroorzaakt is niet toegestaan. Denk hierbij aan lijnen tussen bomen, boomhutten, etc.

Lid 3

Het vellen van bomen, die onderdeel zijn van het element, of zelf het element vormen is niet toegestaan.

Artikel 5.5.3 Vrijstellingen

Lid 1

Alleen als de instantie die de Plantenziektewet uitvoert aan Gedeputeerde Staten kan bevestigen dat bestrijding van ziekten noodzakelijk is, is deze vrijstelling van toepassing.

Lid 2

Deze vrijstelling geldt alleen voor erkend vriend- en hakhout als dit onderdeel is van een klein landschapselement. Het mag onderhouden worden op een wijze waarmee duurzaam behoud is gewaarborgd.

Lid 3

Alleen het reguliere en noodzakelijke onderhoud gericht op kwaliteitsverbetering of duurzame instandhouding van het element is vrijgesteld. Landschap Erfgoed Utrecht kan hierin advies geven om het juiste onderhoud aan de elementen te verrichten.

Lid 4

Artikel 4.6 van de Wet natuurbescherming kent verbod voor provincies en gemeenten om ten aanzien van een aantal specifieke houtopstanden nadere regels te stellen. Het gaat bijvoorbeeld om regels ten aanzien van kerstspaan jonger dan 12 jaar, vruchtbomen en windschermen, kweekgoed en wegbepantingen en eenrijige bepantingen op of langs landbouwgrond zover deze bestaan uit populieren of wilgen, uitgezonderd knotwilgen.

Artikel 5.5.4 Opheffing verbod om dringende redenen

Lid 1

Het is voorstelbaar, dat niet voorziene zwaarwegende belangen de eigenaar/beheerder van een klein landschapselement noodzaken één of meerdere onomkeerbare schadelijke handelingen te verrichten. Dit is bijvoorbeeld het geval als ter plaatse een werk van groot maatschappelijk belang moet worden uitgevoerd, zoals

een dijkversterking. Naar aanleiding van de melding kan Gedeputeerde Staten dan de beschermde status opheffen.

Het opheffen van de beschermde status via de melding onderscheidt zich van het opheffen op grond van de wijzigingsbevoegdheid van Gedeputeerde Staten volgens artikel 5.1.3, lid 2. Bij de melding is er sprake van een bijzonder belang van de eigenaar/beheerder dat de beschermwaardigheid van het landschapselement overstijgt. Bij het opheffen conform artikel 5.1.3, lid 2, zal de motivering liggen in het meer algemene voortschrijdend beleidsmatig inzicht in de beschermwaardigheid.

Diegene die handelingen wil gaan verrichten meldt dat voornemen 6 weken voor de uitvoering van deze handelingen, maar niet langer dan 24 weken voorafgaande aan de handelingen.

Lid 2

Als Gedeputeerde Staten instemmen met de bijzondere noodzaak om de handelingen uit te voeren, bevestigen zij dit binnen 6 weken, met een verlengingsmogelijkheid tot 12 weken, met een besluit om de beschermde status op te heffen. Zo lang dat besluit niet genomen is, blijft het verbod op de handelingen in stand.

Lid 3

Gedeputeerde Staten kunnen aan het opheffen van de beschermde status voorschriften verbinden, waarvan de bedoeling is om ondanks het (gedeeltelijk) teloorgaan van het landschapselement toch zo veel mogelijk de waarde ervan te behouden. Overigens betekent het opheffen van de beschermde status niet, dat het landschapselement ook van de betreffende waardenkaart verwijderd wordt. Behoud op de waardenkaart als 'verdwenen element' geeft een overzicht van de ontwikkelingen en kan dienen als basis voor herstel- en renovatie, eventueel reconstructie, in de toekomst.

Lid 4

Om te voorkomen dat voortijdig onomkeerbare situaties optreden als gevolg van het direct rechtsgeldig zijn van het besluit over de melding ziet deze bepaling erop toe dat de bezwaar- en beroepstermijnen worden afgewacht voordat de gemelde handelingen mogen worden uitgevoerd.

Artikel 5.5.5 Herstel- en herplantplicht

Lid 1

De zakelijk gerechtigde van de grond is verplicht binnen 1 jaar nadat handelingen zijn verricht die tot gedeeltelijk of gehele vernietiging van het landschapselement hebben geleid het element te herstellen. Met dit artikel is gewaarborgd dat in ieder geval het element op dezelfde locatie wordt hersteld. Het kan daarbij gaan om herplanten, maar ook om grondwerk e.d. Deze plicht blijft op het perceel rusten ook al wordt het verloren gaan van het element pas jaren later ontdekt.

Compensatie is ongewenst en nadelig voor de ontwikkeling van een klein landschapselement dat bij voorkeur decennialang op dezelfde plaats moet staan. Daarbovenop verdwijnen juist door compensatie meestal ongewenst de kleinere landschapselementen met actuele natuurwaarden. Hierdoor ontstaan open en kale landschappen, die ecologisch minder waardevol zijn.

Lid 2

Als de herstelbeplanting of andere herstelmaatregelen onvoldoende zijn dan moeten deze voor het einde van het eerstvolgende plantseizoen alsnog herbeplant of hersteld te worden.

Artikel 5.5.6 Zorgplicht

Lid 1

De eigenaar of gebruiker van een perceel met een beschermd klein landschapselement is verplicht om in het geval van kennis van een onomkeerbare handeling dit direct te melden bij Gedeputeerde Staten.

Lid 2

De eigenaar of gebruiker van een perceel met een beschermd klein landschapselement mag niet gedogen dat verboden handelingen worden uitgevoerd in of rond het landschapselement.

Paragraaf 5.6 Ontheffingen

Artikel 5.6.1 Aanvragen

Lid 1

Dit lid regelt de bevoegdheid van gedeputeerde staten om ontheffingen te verlenen van de in de verordening gestelde verboden.

Lid 2

Aanvragen worden enkel en alleen getoetst aan de in dit artikel genoemde belangen. De verordening laat geen ruimte voor andere belangen. De belangen zijn uitgewerkt in beleidsdocumenten, zoals de Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen, de provinciale Natuurvisie, Tastbare Tijd 2.0, Cultuurhistorische Atlas van de provincie Utrecht, die de volgende criteria bevatten:

- behoud van hoofdstructuren;
- behoud van belangrijke zichtlijnen (landschappelijk en cultuurhistorisch);
- relatie tussen element/functie en locatie en omgeving;
- passend/natuurlijk materiaalgebruik;
- behoud beleving van waarden zonder verrommeling;
- behoud van streekeigen elementen en kenmerken.

Lid 3

Dit lid regelt de bevoegdheid van gedeputeerde staten om voorschriften aan een ontheffing te verbinden.

Lid 4

Ontheffingen worden voor maximaal 10 jaar verleend. Na afloop van deze termijn treedt het verbod uit de verordening weer in werking, tenzij tijdig voor het aflopen van de termijn opnieuw een ontheffing is aangevraagd en verkregen. De tijdige aanvraag, rekening houdend met de beslistermijn, is de verantwoordelijkheid van de ontheffingshouder.

Lid 5

Gedeputeerde Staten stellen formulieren vast die bij het aanvragen van ontheffingen gebruikt moeten worden. Deze formulieren worden op aanvraag toegestuurd, maar zijn ook digitaal beschikbaar op de website van de provincie.

Lid 6

In dit lid is de beslistermijn weergegeven, waarbinnen Gedeputeerde Staten een besluit op de aanvraag moeten nemen.

Lid 7

Behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 5.6.2 Ontheffingsverbod

Voor bepaalde verboden in deze verordening worden, behoudens de al opgenomen vrijstellingen, geen ontheffing verleend. Het gaat in de eerste plaats om het verbod op het plaatsen van borden en dergelijke (artikel 5.2.1). Daarnaast gaat het om het verbod op rommelterreinen (artikel 5.3.1, tweede lid). Voor het verbod op voorwerpen in, op of vlak boven het water, zoals bootliften en boatsavers buiten insteekhavens of natuurlijke inhammen op eigen terrein, wordt ook geen ontheffing verleend (artikel 5.4.6) alsook voor de verboden met betrekking tot de kleine landschapselementen (artikel 5.5.1). In het laatste geval bestaat wel de mogelijkheid om de beschermde status op te heffen wegens dringende redenen.

HOOFDSTUK 6 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 6.2 Schadevergoeding

Dit artikel behoeft geen toelichting.

HOOFDSTUK 7 Strafbaarheid en handhaving

Artikel 7.1 Strafbaarheid

Dit artikel bevat bepalingen ten aanzien van de strafmaat en behoeft verder geen toelichting. Het gaat hierbij uitsluitend om handelingen die strijdig zijn met hoofdstuk 5 van de verordening.

Artikel 7.2 Handhaving

Lid 1

Dit lid bevat een bepaling waarin is aangegeven dat de Verordening bescherming natuur en landschap en de oude Lsv van toepassing blijven voor handhavingsbesluiten die voor de datum van inwerkingtreding van deze versie van deze verordening zijn genomen.

Lid 2

Gedeputeerde Staten kunnen handhavers aanwijzen die toezicht moeten houden op de naleving van deze verordening. De verordening kan zowel bestuurlijk als strafrechtelijk worden gehandhaafd. Hoe wordt gehandhaafd in verschillende situaties is verwoord in de door Gedeputeerde Staten vastgestelde provinciale handhavingsstrategie. Strafrechtelijke handhaving is vooral aan de orde, indien er sprake is van recidive, of indien het wenselijk is om bijvoorbeeld het geplaatst houden van borden zo spoedig mogelijk te beëindigen ter voorkoming van wildgroei. Bestuurlijke handhaving zal vooral worden toegepast in het geval van ingrepen, waarbij de noodzaak tot herstel voorop staat, omdat anders actuele of potentiële waarden definitief zijn vernietigd.

Lid 3

Dit lid geeft aan hoe de nauwkeurigheid van de verschillende maten en aantallen in de verordening gezien moet worden.

HOOFDSTUK 8 OVERGANGSRECHT

Artikel 8.1 Overgangsrecht algemeen

Het overgangsrecht betreft uitsluitend hoofdstuk 5 van de verordening. Voor de andere onderdelen is het overgangsrecht opgenomen in de Wet natuurbescherming. Dit artikel bevat overgangsbepalingen voor ontheffingen die nog op grond van de Verordening bescherming natuur en landschap, dan wel de voorgaande versie van de Lsv zijn verleend.

Artikel 8.2 Overgangsrecht borden, vlaggen, spandoeken en objecten

Het overgangsrecht heeft enerzijds betrekking op borden en dergelijke, die in strijd zijn met het in de voorliggende verordening neergelegde verbod, maar een ontheffing hebben die dateert van voor de inwerkingtreding van dat verbod. Hier wordt het verbod pas van toepassing na afloop van die ontheffing. Anderzijds heeft het overgangsrecht betrekking op situaties, waar nu een vrijstelling geldt op basis van enig wettelijk voorschrift, maar waar (in de toekomst) mogelijk dat wettelijke voorschrift komt te vervallen. Dan geldt een overgangstermijn van 13 weken voor het in werking treden van het verbod uit de verordening.

Artikel 8.3 Overgangsrecht woonschepen

Lid 1

Het eerste lid legt de basis voor het lengte-voor-hoogte beleid. Een hoger en breder woonschip tegen het inleveren van lengte. Om dit beleid te kunnen realiseren zijn de hiervoor genoemde ontheffingsvoorschriften leidend en niet volgend op bestemmingsplanvoorschriften. De vrijgekomen oeverlengte betekent een impuls voor natuur en landschap. Het artikel geldt onverminderd voor varende sloopstypen waarop gewoond wordt.

Lid 2

Van groot belang is de keuze om alleen af te zien van handhavend optreden indien het woonschip op dezelfde locatie ononderbroken ligplaats inneemt sinds 1 januari 1989 en al die tijd voortdurend is gebruikt als hoofdverblijf. Onderbrekingen voor werkbezoek en vaartochten van beperkte duur blijven buiten beschouwing. Met de aanduiding 'op dezelfde locatie' wordt aangegeven dat beperkte wijzigingen van de ligplaats binnen de betreffende locatie buiten beschouwing blijven. Daarbij valt te denken aan het wisselen van met name varende (woon)schepen binnen een bestaand lint van schepen en wijzigingen van enkele meters bij het afmeren op de bestaande ligplaats. Er is in ieder geval geen sprake van 'dezelfde locatie' indien het woonschip binnen een

gemeente is verplaatst naar een andere vaarweg of water, of verplaatst is naar een andere gemeente. Als vaststaat dat het woonschip voldoet aan de gestelde eisen dan kan een gedoogbeschikking worden afgegeven. Aan deze gedoogbeschikking voor de ligplaats van het woonschip kunnen ook nadere voorwaarden worden verbonden met betrekking tot de aanlegplaats en de voorzieningen voor het woonschip. Het zal daarbij vaak gaan om voorzieningen die gelet op de natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische, archeologische of landschappelijke waarden onaanvaardbaar zijn. Te denken valt aan (zeer) hoge schuttingen, omvangrijke verhardingen en/of vlonders. Het kan wenselijk zijn dergelijke excessen op kortere termijn te beëindigen.

Lid 3

Voor zover een woonschip na 1989 een ligplaats ingenomen heeft, wordt handhavend opgetreden. Daarbij wordt –gelet op het belang om elders een alternatieve ligplaats te vinden dan wel andere woonruimte te betrekken– gekozen voor een ruime begunstigingstermijn. Hoe langer de ligduur, hoe ruimer deze termijn. Een termijn van 3 maanden tot maximaal 3 jaar is ruim voldoende om te kunnen voorzien in (voorlopige) alternatieve huisvesting.

Lid 4

Indien voor een gedoogd woonschip elders een wisselligplaats beschikbaar komt, die redelijkerwijze niet geweigerd kan worden, zal de bestaande (gedoog)beschikking voor de illegale ligplaats vervallen en opnieuw worden verleend voor de wisselligplaats. Daarmee blijft het mogelijk om het woonschip op een eerder tijdstip te verplaatsen en de bestaande, ongewenste situatie te beëindigen. De verplaatsing betekent niet dat het gedoogde woonschip wordt gelegaliseerd. De wisselligplaats is alleen bedoeld voor de resterende gedoogperiode.

Lid 5

Bij bestaande havens en aanlegplaatsen met voorzieningen wordt aangesloten bij de regels die van toepassing zijn op het woonschip waarvoor deze wordt gebruikt. Dit betekent dat woonschip, aanlegplaats en voorzieningen als één geheel wordt gezien en beoordeeld. Daarbij is uitdrukkelijk opgenomen dat indien de ligplaats wordt beëindigd en het betreffende woonschip verwijderd moet worden, dit ook geldt voor de bijbehorende haven of aanlegplaats, met inbegrip van de voorzieningen.

Artikel 8.4 Overgangsrecht aanlegplaatsen en insteekhavens

Lid 1

In het eerste lid van dit artikel is overgangsrecht vastgelegd voor aanlegsteigers van vóór 2004, die in strijd zijn met artikel 5.4.9. Uit het artikel volgt, dat zij allemaal aangepast moeten worden, maar dat in de gevallen, dat de maximaal toegelaten maatvoering met meer dan 50% wordt overschreden een kostenvergoeding mogelijk is.

Lid 2

Dit lid behoeft geen nadere toelichting.

HOOFDSTUK 9 SLOTBEPALINGEN

Artikel 9.1 Inwerkingtreding

Er is voor gekozen om de bepalingen die zien op de wildbeheereenheden later inwerking te laten treden om ze de tijd te gunnen zich aan te passen aan de nieuwe situatie. Dit betreft enkel de aanvullende eisen welke in deze verordening zijn gesteld. De wet kent geen overgangstermijn voor de verplichting van jachtaktehouders om lid te zijn van de wildbeheereenheid (artikel 3.14, eerste lid).

Artikel 9.2 Slotbepalingen

Hiermee worden de voorheen geldende regelingen ingetrokken. De Verordening schadebestrijding dieren provincie Utrecht 2014 en de Landschapsverordening provincie Utrecht 2016, zijn opgegaan in deze verordening. Aan aanvullende provinciale eisen uit de Verordening Veehouderij, stikstof en Natura 2000 provincie Utrecht 2012 bestaat, na invoering van het Programma Aanpak Stikstof geen behoefte meer. Om deze reden wordt ook deze verordening ingetrokken.

Toelichting bij Statenvoorstel:

1. Wettelijke grondslag

De Provinciewet (artikel 158) en verschillende artikelen uit de Wet Natuurbescherming vormen de basis van de Natuurvisie, beleidskader en Vnl. De Algemene wet bestuursrecht vormt de basis voor de Bnl (artikel 4:81). De Provinciewet (artikel 145) staat provincies toe autonome verordeningen vast te stellen (hoofdstuk 5 Vnl).

2. Beoogd effect

- De duurzame instandhouding van beschermde plant- en diersoorten in de gehele provincie als plus op het Natuurbeleid 2.0. onder andere door de versterking van de biodiversiteit in onze natuurparels, ook in het agrarisch cultuurlandschap.
- Het opleveren van een robuust aaneengesloten en afgerond Natuurnetwerk Nederland in 2027, die een grotere bijdragen gaat leveren aan de biodiversiteitsdoelstelling.
- Een duurzaam bosbeleid gericht op behoud van natuurwaarden en het behoud van kleinere houtopstanden, waarbij tegelijkertijd ruimte blijft om op een verantwoorde manier hout te oogsten.
- Het bieden van ruimte voor de recreatiesector gekoppeld aan een duurzame manier van omgaan met de natuur.
- Verzekerde ruimtelijke kwaliteit door bescherming van de waarden van landschap, natuur, cultuurhistorie en archeologie, waarmee verstoring en verrommeling wordt voorkomen en het behoud van kleine landschapselementen en andere cultuurhistorische kenmerken wordt geborgd.
- Het duurzaam in stand houden van beschermde populaties en tegelijkertijd de door deze populaties veroorzaakte schade binnen de grenzen van het aanvaardbare trachten te houden.
- Het op tijd en juridisch houdbaar kunnen vergunnen door de introductie van natuurinclusief voorbereiden van de aanvraag en planvorming. Het in een vroeg stadium van de planvoorbereiding rekening houden met de vereisten uit de Wnb ten aanzien van soortenbescherming.
- De optelsom draagt bij aan een duurzame leefomgeving, waarin het goed wonen, werken en recreëren is.

3. Effecten op duurzaamheid

In de voorstellen komt duurzaamheid uitgebreid aan bod als één van de pijlers van de Wnb. De belangrijkste is de duurzame instandhouding van beschermde plant- en diersoorten. Vanuit dat vertrekpunt investeren wij in natuurparels om de versterking van de biodiversiteit, ook in het agrarisch cultuurlandschap, te bewerkstelligen onder andere door het inzetten op een andere manier van werken in de landbouw. Wij zetten in een duurzaam bosbeleid dat natuurwaarden beschermt en tegelijkertijd ruimte biedt om op een verantwoorde manier hout te oogsten. Vanuit het faunabeleid zetten wij de koers van het benutten van bij schadebestrijding gedode dieren en invasieve exoten voort. Door bescherming van de waarden van landschap, natuur, cultuurhistorie en archeologie dragen wij bij aan een duurzame leefomgeving, waarin het goed wonen, werken en recreëren is.

4. Argumenten

De provincie heeft de verplichting om de nieuwe wettelijke taken van de Wnb in te voeren. Voor een deel van de nieuwe verplichtingen geldt als deadline het moment van in werking treding van de wet en voor een deel geldt geen deadline, maar in die gevallen is het opnieuw vaststellen wel noodzakelijk als de provincie het bestaande beleid wil voortzetten. De provinciale Natuurvisie is daarbij noodzakelijk om de strategische beleidskeuzes in de juiste volgorde te laten doorwerken in de range van strategie/visie- operationeel beleid- verordening en regels op basis van de voorstellen uit het koersdocument.

5. Kanttekeningen

1. Het Rijk verzorgt een belangrijk onderdeel van het invoeringstraject van de Wnb door het opstellen van uitvoeringsregelgeving (Amvb's en Ministeriële regelingen). Deze zijn nu nog in procedure. Het ontwerpbesluit houdende regels ter uitvoering van de Wnb (Besluit natuurbescherming) en de ontwerpregelgeving houdende regels

ter uitvoering van de Wnb en het Besluit natuurbescherming (regeling natuurbescherming) zijn op 13 mei 2016 door het Rijk naar de Tweede kamer verzonden. Daarna volgen nog de Eerste kamer en de Raad van State. Het advies van de Raad van State is nog niet bekend. De Vnl dient in overeenstemming te zijn met deze regelgeving. Provincies zijn afhankelijk van het Rijk of haar uitvoeringsregelgeving tijdig in werking treedt. Dit kan mogelijk nog gevolgen hebben voor de datum van inwerking treding van de Wnb. Ondertussen weten we dat het Koninklijk Besluit dat de inwerkingtreding regelt is vastgesteld en begin november zal worden gepubliceerd, zodat de Wnb op 1 januari 2017 in werking zal treden.

2. Voor de inwerkingtreding van de Wnb moet de Faunabeheereenheid het Faunabeheerplan aanvullen met het nieuwe onderdeel jacht en de landelijke en provinciale vrijstellingen voor schadebestrijding. Het plan moet zijn vastgesteld met de nieuwe bestuursamenstelling die naar verwachting pas op 12 december 2016 door PS zal worden bekrachtigd. Daarna moet het plan nog door ons worden goedgekeurd. Het plan is noodzakelijk om het jachtseizoen 2016/2017 in 2017 (maand januari) te kunnen voortzetten en gebruik te kunnen maken van de vrijstellingen. De Staatssecretaris is op aandringen van het IPO verzocht hiervoor een oplossing te geven, omdat het tijdspad onredelijk is. De deadline is nu gesteld op 1 maart 2017.

3. De Natuurvisie en de Vnl (incl. Lsv) zijn objectgericht gemaakt. Dat wil zeggen dat de informatie daaruit op elk moment, zonder te hoeven wachten en op elke plek, digitaal beschikbaar is. Hiermee lopen we vooruit op de verplichting die de Omgevingswet straks met zich meebrengt. Vanaf 15 november 2016 is de link naar de web viewer naar verwachting beschikbaar. Wij sturen u deze link dan toe.

6. Financiën

Vanaf 2014 zijn de provincies financieel verantwoordelijk voor de natuur. Daaraan voorafgaand heeft het Rijk in 2010 nog flink bezuinigd op natuur. In december 2011 hebben het Rijk en de provincies het Bestuursakkoord natuur gesloten over de decentralisatie van het natuurbeleid. De commissies Jansen I en II hebben voorstellen gemaakt voor de verdeling van de middelen over de provincies. Provinciale Staten hebben ingestemd met de verdeelsleutels. In paragraaf 8 van de natuurvisie zijn de cijfers van de natuuropgave indicatief op een rij gezet. Het voorstel heeft geen directe gevolgen voor de provinciale financiën, omdat deze al via de Kadernota 2016 zijn doorgevoerd in de Begroting 2016. Dit was nodig omdat de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor enkele onderdelen ontoereikend waren om de nieuwe wettelijke taken uit de Wnb vanaf 1 januari 2017 te kunnen gaan uitvoeren.

Parallel aan dit traject leggen wij u ook een voorstel voor met een wijziging van de Tarieventabel behorende bij de Algemene belastingverordening om de nieuwe leges en retributies op basis van de nieuwe heffingsgrondslagen uit de Wnb en de Vnl door te voeren.

7. Realisatie

De periode voor 1 januari 2017 hebben wij benut om het beleid op orde te brengen en de noodzakelijke voorbereidingen te treffen om de nieuwe VTH-taken te bemannen, de werkprocessen in te richten, de dienstovereenkomst met de RUD Utrecht te sluiten, etc., zodat op 1 januari as. de werkorganisatie (vooral VTH taken) klaar staat en gestart kan starten met de uitvoering.

Na vaststelling van de Vnl en de beleidsregels zullen deze na de bekendmaking in het provinciaal blad op 1 januari 2017 in werking treden. Vanaf dat moment kunnen de eerste vergunningsaanvragen gekoppeld aan onze nieuwe wettelijke taken binnenkomen.

Voor de Natuurvisie ligt het blikveld ook nog op 2017. De natuurvisie zal op sommige onderdelen nog verder worden uitgewerkt. Eén van de supplementen zal de realisatiestrategie zijn. Hierin staat hoe wij het beschikbare instrumentarium van het programma natuur zullen inzetten om de ambities uit de Natuurvisie te verwezenlijken. Uitgangspunt daarbij is onze huidige manier van werken. Verder stellen wij een supplement Monitoring vast. Monitoring en bijsturing worden steeds belangrijkere schakels in de afrekenbaarheid en sturing op de natuuropgave.

8. Juridisch

Met de voorliggende besluiten zullen 2 beleidsnota's, 3 verordeningen en 4 beleidsregels worden ingetrokken en zullen deels opgaan in de voorliggende voorstellen, met uitzondering van de Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000 provincie Utrecht 2012, omdat daaraan na de invoering van de PAS geen behoefte meer is.

Op grond van artikel 145 van de Provinciewet heeft u een kader stellende bevoegdheid en kunt u onder meer verordeningen en beleidskaders vaststellen. De Vnl, de Natuurvisie en het Beleidskader Wet natuurbescherming dienen daarom door u te worden vastgesteld. Wij zijn belast met het dagelijks bestuur (artikel 158 Provinciewet) en kunnen ter uitvoering van onze bevoegdheden beleidsregels vaststellen (artikel 4:81 Awb). Dat zijn de Beleidsregels natuur en landschap. Wij stellen voor om onze beleidsregels ook door u te laten vaststellen. Indien u ons besluit tot vaststelling bevestigt en de beleidsregels dus ongewijzigd blijven, vormt dit geen probleem in verband met het uitgangspunt van dualisering van openbaar bestuur. Ter voorkoming van misverstanden merken wij op dat toekomstige wijzigingen van de onderhavige beleidsregels weer ter informatie aan u zullen worden voorgelegd, dit om de handelingssnelheid tot wijziging niet onnodig in te perken.

9. Europa

Er zijn Europeesrechtelijke risico's aan het voorstel verbonden. Als de provincie zich onvoldoende inspant voor het behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van de van nature in Nederland in het wild voorkomende soorten dieren en planten, of ten behoeve van hun biotopen en leefgebieden kan de provincie door het Rijk worden aangeslagen op het niet nakomen van de wettelijke verplichtingen voortkomend uit de Europese Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de Verdragen Bonn en Bern.

10. Communicatie

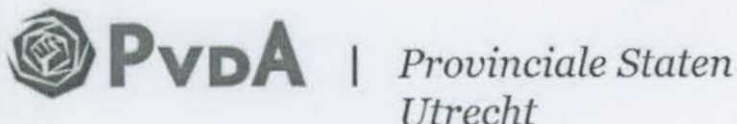
Om de bevoegde gezagen en belangengroepen voor te bereiden op de nieuwe wet en de veranderingen die dit met zich meebrengt, worden zij uitgebreid geïnformeerd via voorlichtingsbijeenkomsten, nieuwsbrieven, Q&A, digitale 'helpdesk' en de website. Hiervoor is een actieplan gemaakt. We verwachten dat er na inwerkingtreding veel vragen uit de dagelijkse praktijk naar voren komen. Daarom besteden we ook in 2017 veel aandacht aan communicatie met bevoegde gezagen en belangengroepen. Hiervoor wordt een communicatieplan gemaakt.

11. Bijlagen

1. Natuurvisie provincie Utrecht 2017, "Een plus op Natuurbeleid 2.0" inclusief supplement Behoud van Utrechtse biodiversiteit.
2. Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 "Natuurlijk waardevol"
3. Commentaarnota Wet natuurbescherming.

VERWORPEN

A55

Amendement rol en positie voorzitter in bestuur faunabeheereenheid

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016 ter behandeling van het statenvoorstel invoering Wet Natuurbescherming per 1 januari 2017,

Overwegende dat:

- Met de wet natuurbescherming de overheid een nieuwe impuls wil geven aan de kwaliteit en robuustheid van de natuur in Nederland;
- De provincies daarbij een regisserende rol gaan spelen;
- De provincie Utrecht evenwicht in soortenpopulaties wil bevorderen;
- Daarbij de faunabeheereenheid Utrecht een centrale rol speelt;
- In het bestuur van de faunabeheereenheid maatschappelijke organisaties zitten met als doel maatschappelijk draagvlak te creëren;
- Het daarbij van belang is om ook de maatschappelijke discussie over 'de jacht' binnen dat bestuur een volwaardige plek te geven;
- Daarbij de rollen van de verschillende bestuursleden helder en transparant zijn;
- Dat in het bijzonder geldt voor de onafhankelijke voorzitter.

Besluiten:

- Aan de verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017, artikel 3.1.2, een lid 6 toe te voegen, dat luidt als volgt:
  - o 6. Het bestuur van de faunabeheereenheid stelt ten behoeve van de werving en selectie van de onafhankelijk voorzitter een procedure en profielschets op die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan Gedeputeerde Staten en wordt geplaatst op een openbaar toegankelijke website.
- De verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017, artikel 3.1.3, lid 2 als volgt te wijzigen:
  - o 2. Het bestuur van de faunabeheereenheid stelt ten behoeve van het eigen functioneren een reglement van orde op dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan Gedeputeerde Staten en wordt geplaatst op een openbaar toegankelijke website.

Namens de fractie van de PvdA,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'K. de Kuyf', written over a large, stylized blue scribble.

GROENLINKS**Amendement duurzaam voortbestaan vrij bejaagbare soorten**

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016 ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels" en naar aanleiding van Statenvoorstel 2016RGW11 en RGW201607 "Burgerinitiatief van Vogelvrij naar Kogelvrij Stop de Hobbyjacht" (1)

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

A

Voor artikel 3.2.4, eerste volzin wordt een '1' geplaatst en de letters van de opsomming worden vervangen door gedachtestreepjes.

B

Na artikel 3.2.4, laatste gedachtestreepje, wordt een tweede lid toegevoegd luidende:

2. Het faunabeheerplan garandeert dat de uitvoering van de jacht het duurzaam voortbestaan van de soorten op gebiedsniveau niet schaadt. Het faunabeheerplan bevat hiertoe een onderbouwing.

~~Er gaan over tot de orde van dag~~

Toelichting

De indiener vindt/indieners vinden dat de jacht op soorten niet tot gevolg hebben dat het duurzaam voortbestaan van de betreffende soort op gebiedsniveau wordt geschaad. In het Faunabeheerplan zal aangegeven moeten worden hoe het duurzaam voortbestaan van de soorten op gebiedsniveau wordt gegarandeerd.

Erna Kotkamp
GroenLinks

Amendement aantonen van schade bij vrij bejaagbare soorten

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016 ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels" en naar aanleiding van Statenvoorstel 2016RGW11 en RGW201607 "Burgerinitiatief van Vogelvrij naar Kogelvrij Stop de Hobbyjacht" (2)

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

A

Voor artikel 3.2.4, eerste volzin wordt een '1' geplaatst en de letters van de opsomming worden vervangen door gedachtestreepjes.

B

Na artikel 3.2.4, laatste gedachtestreepje, wordt een tweede (of derde) lid toegevoegd luidende: 2/3. Het faunabeheerplan garandeert dat de uitvoering van de jacht alleen plaatsvindt indien dit nodig is bij aantoonbare schade. Het faunabeheerplan bevat hiertoe een onderbouwing.

~~Er gaan over tot de orde van de dag~~

Toelichting

De indiener vindt/indieners vinden dat de jacht op soorten alleen dan mag als deze soorten schade aanrichten. In het Faunabeheerplan zal hier de onderbouwing voor moeten aanleveren.

Erna Kotkamp
GroenLinks

GROENLINKS

Partij voor
de Dieren

Statenfractie Utrecht

Amendement Samenstelling bestuur en besluitvorming van de Faunabeheer Eenheid

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels";

ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

In de Verordening natuur en landschap,

na artikel 3.1.2, eerste lid wordt, onder vernummering van het tweede lid tot en met vijfde lid, een nieuw lid ingevoegd, luidende:

2. tenminste één van de bestuurszetels als bedoeld in het eerste lid, laatste gedachtestreepje, wordt ingevuld door een organisatie die zich tot doel heeft gesteld het dierenwelzijn of het milieu te beschermen en te bevorderen.

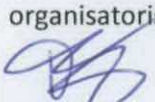
Aan artikel 3.1.4, worden na het tweede lid, twee nieuwe leden ingevoegd, luidende:

3. Besluitvorming door het bestuur geschiedt bij gewone meerderheid van stemmen, waarbij iedere in het bestuur vertegenwoordigde organisatie één stem heeft. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
4. De faunabeheereenheid kan in haar statuten opnemen dat met betrekking tot bepaalde specifiek genoemde onderwerpen besluitvorming dient plaats te vinden bij een gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Toelichting

De indieners vinden het wenselijk dat faunabeheereenheden evenwichtig zijn samengesteld en dat er minimaal één dierenwelzijnsorganisatie, zoals de Dierenbescherming, zitting heeft in het bestuur. Wij vinden hierin steun bij de in de Eerste Kamer aangenomen motie Verheijen waarin wordt overwogen dat ook (landelijke) dierenbeschermingsorganisaties een plek moeten krijgen in de regionale Faunabeheereenheden.

De indieners vinden het van belang dat de partijen in het bestuur op een effectieve en constructieve wijze samenwerken. Alhoewel het de voorkeur heeft dat besluiten bij consensus genomen worden, kan het voorkomen dat deze niet wordt bereikt. Het is van belang dat er ook in een dergelijk geval besluitvorming kan plaatsvinden. Om deze reden wordt bepaald dat besluitvorming door het bestuur geschiedt bij gewone meerderheid van stemmen. De faunabeheereenheid kan in haar statuten opnemen dat met betrekking tot bepaalde specifiek genoemde onderwerpen, bijvoorbeeld organisatorische, een gekwalificeerde meerderheid van stemmen noodzakelijk is.

Erna Kotkamp
GroenLinks

Philip Overkleeft
D66

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

K. de Raaf
PvdA

G. de Raaf
SP

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Utrecht

Amendement gelijkstelling vijf vrij bejaagbare soorten

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb).

Besluiten in artikel 3.2.4 Jacht van de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (Vnl):

“Artikel 3.2.4 Jacht

Het faunabeheerplan bevat inzake de jacht minimaal de volgende gegevens:

- a. een beschrijving van de samenhang tussen de jacht op de wildsoorten, het beheren van de populaties van deze soorten en het bestrijden van schade door deze soorten;
- b. een omschrijving van de redelijke wildstand, als bedoeld in artikel 3.20, derde lid, van de wet alsmede een onderbouwing van de wijze waarop de jacht hieraan zal bijdragen; en
- c. een overzicht van de gerealiseerde afschotgegevens, onderverdeeld naar diersoort, per wildbeheereenheid, in de 6 jaren voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft.”

het voorstel als volgt te wijzigen:

“ Artikel 3.2.4 Jacht

1. Het faunabeheerplan bevat inzake de jacht minimaal de volgende gegevens:

- a. een beschrijving van de samenhang tussen de jacht op de wildsoorten, het beheren van de populaties van deze soorten en het bestrijden van schade door deze soorten;
- b. een omschrijving van de redelijke wildstand, als bedoeld in artikel 3.20, derde lid, van de wet alsmede een onderbouwing van de wijze waarop de jacht hieraan zal bijdragen; en
- c. een overzicht van de gerealiseerde afschotgegevens, onderverdeeld naar diersoort, per wildbeheereenheid, in de 6 jaren voorafgaand aan de periode waarop het plan betrekking heeft.

2. De wildsoorten als bedoeld in artikel 3.20, tweede lid, van de wet komen niet in aanmerking voor jacht. Onverminderd het bepaalde in dit artikel zijn op deze wildsoorten de vereisten van artikel 3.2.1 tot en met artikel 3.2.3 van de Vnl van toepassing.”

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

VERWORPEN

A 60

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Utrecht

Amendement intrinsieke waarde van het dier in het Faunabeheerplan

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb),

besluiten in artikel 3.2.1 Faunabeheerplan, algemeen van de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (Vnl),

aan het voorstel toe te voegen:

“6. Het faunabeheerplan bevat de erkenning van de intrinsieke waarde van een dier.”

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

Toelichting:

De wet erkent de intrinsieke waarde van de natuur (artikel 1.10 Wet natuurbescherming (Wnb)) en het dier (artikel 1.3 Wet dieren). Het betreft de intrinsieke waarde van de natuur in al haar verschijningsvormen. Hiermee erkent de wet de intrinsieke waarde van elk individueel dier, zo blijkt uit het Memorie van Antwoord Wnb.

Deze doelbepaling zou opgenomen moeten worden in de statuten van de FBE en de faunabeheerplannen. Daarmee wordt voor de FBE duidelijk hoe zij dieren moeten waarderen bij het schrijven van de faunabeheerplannen. De FBE kan verantwoording daarover afleggen door een paragraaf hieraan te wijden in de faunabeheerplannen. Daarnaast biedt het in ingewikkelde zaken ook een toetssteen voor een rechter. Hierom pleitte professor Bastmeier in de hoorzitting over de wet in de Tweede Kamer ook voor het opnemen van de intrinsieke waarde van de natuur in de wet. Dit is ook gebeurd en het zou eveneens goed deze op te nemen in de verordening. het dier

---

Amendement ook preventieve en diervriendelijke handelingen in het Faunabeheerplan

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb),

besluiten in de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (Vnl):

“Artikel 3.2.3 Beheer en schadebestrijding

d. per diersoort een onderbouwing van de aard en de noodzaak van handelingen ter voorkoming of beperking van schade, alsmede een beschrijving van de plaatsen in het werkgebied van de faunabeheereenheid waar en de perioden in het jaar waarin deze handelingen plaats dienen te vinden;

e. een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van deze handelingen zal worden bepaald;”

het voorstel als volgt te wijzigen:

“Artikel 3.2.3 Beheer en schadebestrijding

d. per diersoort een onderbouwing van de aard en noodzaak van mogelijke preventieve en diervriendelijke handelingen op te nemen, en voorts een overzicht te geven van de aard en noodzaak van eventuele andere handelingen ter voorkoming of beperking van schade, alsmede een beschrijving van de plaatsen in het werkgebied van de faunabeheereenheid waar en de perioden in het jaar waarin deze handelingen plaats dienen te vinden;

e. een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de mogelijke voorgenomen preventieve en diervriendelijke handelingen, en voorts eventueel een onderbouwde inschatting te geven van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen, en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van de voorgenomen handelingen zal worden bepaald;”

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

Toelichting:

In artikel 3.2 Vnl worden de eisen genoemd waaraan het Faunabeheerplan in ieder geval moet voldoen. Artikel 3.2.3 Vnl betreft 'Beheer en schadebestrijding'. In dit artikel ontbreekt de eis dat ook moet worden onderbouwd welke preventieve en diervriendelijke handelingen mogelijk zijn en wat de ingeschatte effectiviteit van alle – dus niet enkel de voorgenomen – handelingen is. Als er een minder ingrijpende maatregelen voorhanden is, zou er geen ontheffing moeten worden verleend voor meer ingrijpende maatregelen. Ook betekent het dat het middel waarvoor ontheffing wordt aangevraagd, zelf wel tot een oplossing moet leiden. Daarom zou op zijn minst moeten worden aangetoond in hoeverre de voorgestelde handelingen significant effectiever zijn dan preventieve en diervriendelijke handelingen en verjaagmethoden, en in hoeverre de gevraagde handelingen tot een (structurele) oplossing leiden.

SGP

Amendement geweer toestaan als akoestisch middel

De Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, aan de orde hebbende het statenvoorstel Invoering Wet natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels,

constaterende dat,

- in bijlage 1 als bedoeld in artikel 3.4.1. in lid 1, onder c een zin is opgenomen, welke luidt: "Het jachtgeweer wordt niet beschouwd als preventief akoestisch middel.";
- deze regel in de toelichting verder wordt uitgewerkt;

overwegende dat,

- de voorwaarden voor schadebestrijding zelf al sterk beperkend werken;
- het jachtgeweer in de praktijk vaak en effectief wordt ingezet als preventief akoestisch middel;
- deze bepaling in het veld dus onwerkbaar wordt;

besluiten

- De zin 'Het jachtgeweer wordt niet beschouwd als preventief akoestisch middel.' te verwijderen uit lid 1, onderdeel c van bijlage 1 als bedoeld in artikel 3.4.1.
- De passage 'Het middel geweer wordt hier niet als akoestisch middel beschouwd. De reden hiervoor is dat er in het veld onduidelijkheid kan ontstaan of dit middel wordt gebruikt als preventief middel of ten behoeve van ondersteunend afschot, bijvoorbeeld indien er wordt geschoten richting een groep van maximaal vijf ganzen. Dit kan een effectieve handhaving van de bepalingen uit deze bijlage belemmeren.' te verwijderen uit de toelichting.

P. A. van Leeuwen, SGP

Een plus op natuurbeleid, een plus op budget?

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels";

Constaterende

Dat de implementatie van de Wet Natuurbescherming de volledige decentralisatie van het natuurbeheer naar de provincie behelst;

Dat de provincie deze heeft omgezet in een flinke plus op het bestaande natuurbeleid 2.0;

Dat vooral Pijler 2 – natuur met kwaliteit – een forse impuls krijgt;

Dat financiering van natuurbeleid al onder druk stond en dat de verhoogde ambitie onder de Wnb die situatie alleen maar verergert;

Overwegende

Dat een effectieve inrichting, beheer en bescherming van de voorziene natuurparels, iconsoorten en overige natuur binnen en buiten het natuurnetwerk wellicht alleen haalbaar is met meer financiële middelen;

Dat in Pijler 4 van de natuurvisie wordt gesproken over 'meekoppelkansen' met andere projecten in andere portefeuilles;

Draagt het college op

Om, ter behandeling bij de Kadernota 2017, in beeld te brengen of, in welke mate en waar extra budget nodig is om de ambitieuze provinciale Natuurvisie te realiseren, dat mogelijke extra budget op projectniveau te specificeren, waarbij de bandbreedte wordt aangegeven tussen minimale en optimale kwaliteit van beheer, en zonodig concrete dekkingsvoorstellen te doen

En gaat over tot de orde van de dag

Philip Overkleeft

D66

Kees de Kruijf

PvdA

Erna Kotkamp

GroenLinks

GROENLINKS

ChristenUnie

Motie aanwijzing van de Kievit als iconsoort

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016 ter bespreking van het Staten voorstel 2016 RGW 109; vaststellen invoering wet natuurbescherming

Constaterende dat:

- ✓ Vanaf 1 januari 2017 de nieuwe wet natuurbescherming geldt waarbij de provincie een toegenomen verantwoordelijkheid heeft.
- ✓ Van de weidevogels is de grutto aangemerkt als iconsoort.

Overwegende dat:

- ✓ De kievit zich goed te weer stelt tegen predatoren
- ✓ De kievit ook broedt op akkerland

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- ✓ De kievit aan te merken als iconsoort

En gaan over tot de orde van de dag

Teus van Oosterom

Philip Overkleeft

Erna Kotkamp

CDA

D66

GroenLinks

Jakob Germs

Kees van Kranenburg

VVD

ChristenUnie

GROENLINKS

Motie bomen langs provinciale wegen

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen invoering wet natuurbescherming."

Constateerende dat:

- ✓ Vanaf 1 januari 2017 de nieuwe wet Natuurbescherming geldt, waarbij de Provincie een toegenomen verantwoordelijkheid heeft bij het natuurbeleid.
- ✓ De Provincie hierbij veel verwacht van de inwoners, bedrijven en organisaties.

Overwegende dat:

- ✓ De bermen van de provinciale wegen een grote oppervlakte vertegenwoordigen
- ✓ De bomen in de bermen als ze gekapt moeten worden weer worden vervangen
- ✓ De plicht om te her planten niet geldt voor populieren
- ✓ De populieren ook vervangen kunnen worden door andere boomsoorten, bijvoorbeeld de knotwilg

Dragen het College van Gedeputeerde Staten op:

- ✓ Ook bij populieren herplanting als leidend principe te hanteren, waarvan alleen afgeweken wordt bij heel goede redenen (zoals herinrichting van natuur en ruimtelijke inpasbaarheid).

En gaan over tot de orde van de dag

Teus van Oosterom
CDA

Jakob Germs
VVD

Philip Overkleeft
D66

Erna Kotkamp
GroenLinks

Motie Frisse Lucht

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering op 12 december 2016, gehoord de beraadslagingen over de Wet Natuurbeheer

Constaterende dat:

- Utrecht een dichtbevolkte provincie is, waar door automobilititeit, bedrijvigheid en huishoudens veel CO2 wordt uitgestoten;
- Tijdens de Nationale Klimaatop 2016 vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, overheden en maatschappelijke organisaties afspraken hebben gemaakt om de uitstoot van CO2 in Nederland met in totaal 17,6 Megaton terug te dringen;
- Het afvangen en vastleggen van CO2 uitstoot een bijdrage kan leveren aan de Nederlandse klimaat- en energiedoelstellingen;
- Bossen CO2 als koolstof vastleggen in het hout en dat door het Nederlandse bos op dit moment jaarlijks 2,7 Megaton CO2 wordt vastgelegd;
- Dat de aanleg van de A27 al veel bos heeft gekost en de eventuele uitbreiding daar nog bos aan zal toevoegen;

Overwegende dat:

- Utrecht ook moet bijdragen aan het terugdringen van de CO2 uitstoot;
- In Utrecht wordt overwogen bospercelen te kappen, zoals in het Goois Natuurreservaat;
- Dit ongunstig is voor de afvang en vastleggen van CO2;
- Er eigenlijk veel meer bos zou moeten worden aangeplant om de klimaat- en energiedoelstelling te halen;

Verzoeken het college van GS:

- Alle provinciale en gemeentelijke plannen met betrekking tot het kappen van bomen en bos tegen het licht te houden voor wat betreft de afvang en het vastleggen van CO2;
- Gemeenten te wijzen op nut en noodzaak van het afvangen en vastleggen van CO2;
- Bospercelen waarover de provincie zeggenschap heeft in principe niet te kappen en indien GS in een voorkomend geval een andere belangenafweging maakt, deze te delen met PS;
- In samenwerking met Staatsbosbeheer, betrokken terreinbeherende organisaties, natuur- en milieuorganisaties en betrokken inwoners na te gaan welke gebieden in Utrecht zich lenen voor de aanleg van een substantieel bosareaal;

En gaan over tot de orde van de dag.

SP
Andrea Poppe

SP.

VERWORPEN

M. 123
gewijzigd

**GROEN
LINKS**

SGP

Motie wetenschappelijk onderzoek faunabeheer

De Provinciale Staten, in vergadering bijeen op 12 december, aan de orde hebbend de invoering van de Wet Natuurbescherming,

constaterende dat,

- in art. 3.2.3. van de verordening Natuur en Landschap Provincie Utrecht 2017 zeer uitvoerige gegevens worden gevraagd ten behoeve van het Faunabeheerplan;
- deze gegevens nodig zijn om de causaliteit tussen beheer en beheerdoel aan te tonen;

overwegende dat,

- dergelijke specifieke en gedetailleerde gegevens zeer nauwkeurig onderzoek vereisen;
- het rapport 'Evaluatie van twee generaties Faunabeheerplannen' terecht constateert dat Faunabeheereenheden worden overvraagd met deze bepaling;
- ditzelfde rapport concludeert dat Faunabeheereenheden nadrukkelijker ondersteund dienen te worden door (praktijkgericht) wetenschappelijk onderzoek;
- de Faunabeheereenheid expliciet en nadrukkelijk aangeeft dat zij geen uitvoering kan geven aan de leden b t/m g als dit wetenschappelijk onderzoek niet geborgd is;

verzoekt het college:

- binnen de middelen voor natuuronderzoek geld vrij te maken voor wetenschappelijk onderzoek met specifieke aandacht voor effectrealities (causaliteit) en ruimtelijke analyses;
- in overleg met de Faunabeheereenheid opdracht te geven tot dit wetenschappelijk onderzoek en de uitkomsten te delen met de Faunabeheereenheid Utrecht;
- daarbij de wenselijkheid van een meerjarig onderzoeksprogramma te overwegen.

E. Kotkamp, GroenLinks

P. A. van Leeuwen, SGP

Motie aan de slag met invasieve flora soorten

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter bespreking van het Statenvoorstel 2016RGW109 "Vaststellen Invoering Wet Natuurbescherming door het vaststellen van de Natuurvisie, het Beleidskader, de verordening en de beleidsregels";

Constaterende dat:

- Vanaf 1 januari 2017 de provincie verantwoordelijk is voor de bestrijding van invasieve soorten;
- De landelijke overheid door middel van het opstellen van een lijst bepaalt welke soorten dit zijn;
- Deze lijst met te bestrijden soorten nog steeds niet is vastgesteld;

Overwegende dat:

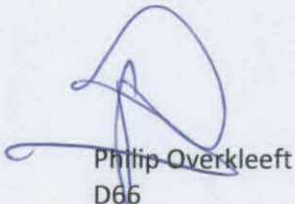
- Er in de provincie een aantal invasieve florasoorten zijn waarvan het op korte termijn wenselijk is dat de provincie hier de regie neemt;
- Door hier snel de regie op te nemen en te zorgen voor preventie en bestrijding, voorkomen kan worden dat dergelijke soorten onherstelbare schade aanbrengen aan inheemse flora en fauna;
- Extra kosten worden gemaakt als te lang gewacht wordt, omdat bestrijding dan veel grootschaliger en ingrijpender moet worden aangepakt;
- Gemeenten soms niet kennis en capaciteit hebben bestrijding van invasieve soorten op een goede manier aan te pakken;
- Particulieren zich vaak niet bewust zijn van de consequenties van het planten van invasieve soorten

draagt het college op

- vooruitlopend op de door het Rijk vast te stellen lijst te bestrijden invasieve soorten samen met betreffende gemeenten een plan van aanpak te maken voor de bestrijding van en voorlichting over soorten waarvan nu al duidelijk is dat ze inheemse flora en fauna grote schade toebrengen

En gaan over tot de orde van dag

Erna Kotkamp
GroenLinks

Philip Overkleef
D66

Motie uitbreiding lijst icoonsoorten

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 december 2016,
ter vaststelling van de Natuurvisie van de provincie Utrecht,

constaterende dat

- het Supplement Biodiversiteit de lijst van 516 aandachtsoorten samenvat in een lijst met veertig icoonsoorten;
- de partners van de provincie in hun zienswijzen allerlei voorstellen doen om de lijst met icoonsoorten uit te breiden;

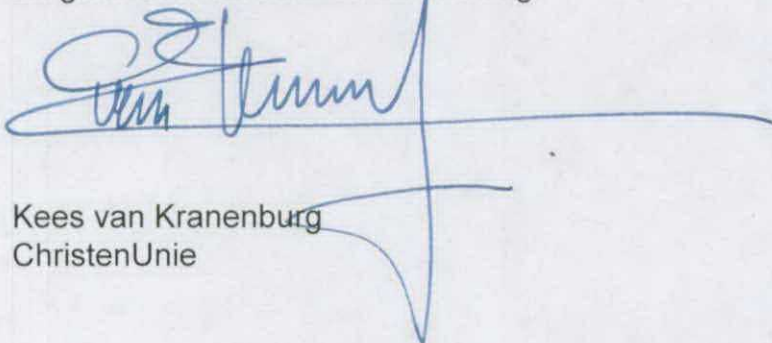
overwegende dat

- een deel van deze verzoeken uitvoerig is onderbouwd;
- de provincie met het nieuwe Biodiversiteitsoverleg een groep natuurexperts in huis haalt;

verzoekt het college van Gedeputeerde Staten

- aan het Biodiversiteitsoverleg de opdracht te geven om de lijst van veertig icoonsoorten te beoordelen, met de mogelijkheid om daar zo nodig enkele soorten (maximaal tien) aan toe te voegen;

En gaan over tot de orde van de dag.

Kees van Kranenburg
ChristenUnie

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Utrecht

VERWORPEN

M 126.

Motie elk dier is een icoon

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb).

constaterende dat:

- In Nederland nog maar 15 procent van de oorspronkelijke biodiversiteit is overgebleven; [1]
- Nederland onderaan de EU27-lijst staat betreffende de staat van instandhouding van habitattypen; [2]

overwegende dat:

- In de Natuurvisie van de provincie Utrecht staat dat zij de ambitie heeft om de biodiversiteit van Utrecht te behouden en te versterken;
- De provincie Utrecht een lijst met icoonsoorten heeft opgesteld;
- Elk dier een icoon is;
- Dat een lijst met icoonsoorten afdoende is, omdat de dieren buiten deze lijst te weinig bescherming krijgen.

verzoeken het college van GS:

- Om concrete doelstellingen te formuleren en een plan van aanpak op te stellen hoe alle biodiversiteit in de provincie Utrecht wordt versterkt;
- Iedere twee jaar te rapporteren en evalueren.

en gaan over tot de orde van de dag.

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

[1] <http://www.clo.nl/indicatoren/nl1440-ontwikkeling-biodiversiteit-msa>

[2] <http://themasites.pbl.nl/balansvandeleeftomgeving/jaargang-2016/themas/natuur/instandhouding-soorten-en-habitattypen>

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Utrecht

PvdA

Motie dierenopvang – vervolg PS 31 oktober

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb),

constaterende dat:

- De provincie met ingang van de Wnb verantwoordelijk wordt voor het realiseren van een natuurnetwerk van 31.500 ha, en het beschermen van de natuur en de biodiversiteit in dit netwerk én daarbuiten;
- De ontheffingverlening voor opvangmogelijkheden voor in het wild levende dieren niet is ingevuld in het voorliggende beleidskader Wnb, omdat men veronderstelde dat het Rijk deze taak bleef uitvoeren. Dit blijkt nu niet het geval;
- In het beleidskader Wnb geen onderdeel is opgenomen over de tijdelijke opvang van in het wild levende dieren, en deze 'Beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten provincie Utrecht 2017' momenteel in voorbereiding zijn en pas later in 2017 aan het beleidsstuk worden toegevoegd.

overwegende dat:

- Er in de provincie Utrecht sprake is van ernstige financiële tekorten bij opvangcentra voor in het wild levende dieren;
- De provincie een protocol zal verbinden aan de nog op te stellen beleidsregels opvang diersoorten, waarin kwaliteitseisen voor opvangcentra worden opgenomen om te waarborgen dat de opvang zorgvuldig geschiedt;
- Opvangcentra voor gewonde en/of zieke in het wild levende dieren alleen aan deze eisen kunnen voldoen als er ook voldoende middelen beschikbaar zijn.

verzoeken het college van GS om:

- Te garanderen dat de provincie Utrecht binnen één jaar over voldoende opvangcapaciteit beschikt voor in het wild levende dieren die door nood tijdelijke opvang en verzorging nodig hebben. *en indien dat tot een financiële consequenties hier in de najaarsrapportage op terug te komen.*

en gaan over tot de orde van de dag.

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

Kees de Kruijf
Partij voor de Arbeid

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Utrecht

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID

PvdA**GROEN
LINKS**

Motie dierenambulances – vervolg PS 31 oktober

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb),

constaterende dat:

- De provincie per 1 januari 2017 de verantwoordelijkheid krijgt toebedeeld voor het behoud én de bescherming van onze natuur en de in het wild levende dieren;
- De Staten op 31 oktober j.l. een motie hebben aangenomen die vraagt om een overzicht van de financiële tekorten van Utrechtse dierenambulances, zodat de Staten een besluit voor een provinciale bijdrage aan het oplossen van deze tekorten kunnen overwegen;
- Inmiddels is vastgesteld dat meerdere Utrechtse dierenambulances kampen met financiële tekorten.

overwegende dat:

- Het Rijk onveranderd verantwoordelijk is voor het verlenen van ontheffingen voor het vervoer van zieke en gewonde dieren in een dierenambulance;
- De Dierenbescherming de financiering van de dierenambulance niet meer ziet als kerntaak en daarom per 1 januari 2018 stopt met de financiering.

verzoeken het college van GS om:

- Om in lijn met de Rijksbevoegdheid voor het afgeven van ontheffingen voor dierenambulances, middels een brief bij het Rijk te pleiten voor een financiële bijdrage aan de Utrechtse dierenambulances.

en gaan over tot de orde van de dag.

Femke Merel Arissen
Kees de Kruijf
René Dercksen
Erna Kotkamp

Partij voor de Dieren
Partij voor de Arbeid
Partij voor de Vrijheid
GroenLinks

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Utrecht

Motie stop de economisering van de natuur

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb),

constaterende dat:

- In de Natuurvisie van de provincie Utrecht staat dat natuur in sommige gevallen mag worden aangetast als tegelijkertijd degene die de aantasting veroorzaakt verloren gegane natuurwaarden compenseert door nieuwe natuur aan te leggen.

overwegende dat:

- Het compenseren van natuur niet mogelijk is, omdat 'gecompenseerde natuur' in de praktijk nooit dezelfde natuur- of boswaarden vertegenwoordigt als de verloren gegane waarden;
- De Groene Contour van belang is voor het functioneren van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en dat dit belang bevestigd is in de Natuurvisie van de provincie Utrecht.

verzoeken het college van GS:

- Om geen nieuwe economische ontwikkelingen toe te staan in de Groene Contour en het NNN.

en gaan over tot de orde van de dag.

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

VERWORPEN

M 130

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Utrecht

Motie weidevogels – uitbreiding areaal

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming,

constaterende dat:

- Weidevogels door intensieve exploitatie van het landschap op korte termijn dreigen te verdwijnen; [1] [2]
- Ondanks de toenemende recessie van weidevogelpopulaties nergens in Europa nog zoveel weidevogels leven als in Nederland, en Utrecht hierin een belangrijke rol heeft;
- De Europese Commissie de provincie Utrecht en de rest van Nederland een internationale, juridisch bindende verantwoordelijkheid heeft opgelegd voor het behoud van weidevogels.

overwegende dat:

- Staatssecretaris van Dam aangeeft dat provincies een centrale rol spelen bij het behoud van weidevogelpopulaties;
- Natuurmonumenten stelt dat een forse uitbreiding van weidevogelgebieden de eerste prioriteit vormt om de teloorgang van weidevogels te voorkomen;
- Het samenwerkingsverband van provinciale landschappen tevens stelt dat het huidige areaal niet voldoet om de weidevogelpopulaties veilig te stellen, omdat een groot deel van de weidevogelpopulaties zich buiten de kerngebieden bevindt. [3]

verzoeken het college van GS om:

- Het areaal weidevogel kerngebieden in Utrecht vóór 2020 met minimaal 25% uit te breiden, en deze gebieden ruimtelijk te beschermen door ze op te nemen in de PRS én de PRV.

en gaan over tot de orde van de dag.

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

[1] Schroeder et al. 2010 in Kleijn (2012)

[2] De populatie Kemphanen is in Utrecht sinds 1990 met 90% afgenomen:
https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/natuurbeheer/?PagClsIdt=1264641#PagCls_1264641

[3] <https://www.landschappen.nl/thema-nieuws/natuur/actueel/ministerie-van-economische-zaken-kondigt-plan-van-aanpak-weidevogels-aan>

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Utrecht

VERWORPEN

M131

Motie weidevogels – ruimtelijke bescherming

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb),

constaterende dat:

- De Europese Commissie in de Vogel- en Habitatrichtlijn een instandhoudingsplicht heeft opgelegd aan Nederland voor het op peil houden van weidevogelpopulaties;
- De provincie hierdoor een (inter)nationale verantwoordelijkheid heeft om de weidevogelpopulaties te behouden én te beschermen;
- De provincie kiest voor de rol van motivator jegens het ruimtelijk beschermen van de weidevogelkerngebieden. De provincie stelt in de Natuurvisie: *“Hier willen we ongewenste ontwikkelingen voorkomen door bij gemeenten aandacht te vragen voor dit onderwerp. Het is aan de gemeenten en waterschappen of ze hier vervolgens gehoor aan geven”*.

overwegende dat:

- De provincie in haar Natuurvisie aangeeft dat zij de openheid van weidevogelkerngebieden tracht te beschermen door gemeenten te vragen, maar niet te verplichten, om bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met weidevogel kerngebieden.

verzoeken het college van GS om:

- Wat betreft de bescherming van weidevogelkerngebieden een actievere rol aan te nemen, en gemeenten en waterschappen ruimtelijk bindende maatregelen op te leggen om weidevogelgebieden te beschermen tegen ontwikkelingen die een negatieve invloed hebben op weidevogelpopulaties.

en gaan over tot de orde van de dag.

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Utrecht

Motie wilde zwijnen op de Utrechtse Heuvelrug

Provinciale staten van Utrecht in vergadering bijeen op 12 december 2016, ter behandeling van het Statenvoorstel invoering Wet natuurbescherming (Wnb),

constaterende dat:

- Er in de provincie Utrecht sinds 2012 een zero tolerance beleid geldt voor wilde zwijnen;
- De provincie Utrecht miljoenen euro's heeft geïnvesteerd in ecoducten die o.a. de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug verbindt en waar het wild zwijn gebruik van maakt;
- De gedeputeerde in de Statencommissie RGW van 16 januari 2012, tijdens de bespreking van de Beleidsnota Edelhert, Damhert en Wild Zwijn, heeft aangegeven dat het beleid voor alle grote hoefdieren met een zekere regelmaat vraagt om een evaluatie;

overwegende dat:

- Het wild zwijn de belevingswaarde en de kwaliteit van de natuur tegen lage investeringen kan vergroten (pijler 2 en 3 Natuurvisie);
- Wilde zwijnen een positieve bijdrage leveren aan de biodiversiteit, onder andere doordat zij de grond vruchtbaar maken door deze om te woelen;
- Door de Universiteit Wageningen een Kanskaart is opgesteld in 2010, waarbij gekeken is welke gebieden geschikt zouden kunnen zijn voor het wild zwijn, rekening houdende met aanwezige landbouw en voldoende voedsel, en de Utrechtse Heuvelrug één van de gebieden is die geschikt zijn bevonden. [1]

verzoeken het college van GS:

- De nulstand voor het wild zwijn op te heffen en hen een kans te geven om zich te vestigen op de Utrechtse Heuvelrug;
- Op een later tijdstip te evalueren.

En gaan over tot de orde van de dag.

Femke Merel Arissen
Partij voor de Dieren

[1] <http://www.zoogdiervereniging.nl/kanskaart-%E2%80%98wilde-zwijnen-nederland%E2%80%99-onthuld>